UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

C ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

cappadocię. Joſe. Moga primũ dicebatur quę poſtea cappadocia nunc aũt cęſarea a cęſare. Quarta mauritanię.

Cęſara auguſtana vrbs hiſpanię taraconẽſis de qua habetur in geſtis diui Uincentij.

Cęſareus.a.um. Et cęſarianus.a.um. vt cęſariani milites.

Cęſaries coma a crebra cęſiõe. Jõqꝫ ꝓprie viroꝝ ẽ. Uñ Cęſariati comati dñr. Plau. in Mili. cęſariatus miles.

Cęſenna vrbs flaminę ꝓuĩcię a cędẽdo: ꝙ exiguo amne cęſa.i. diuiſa ſit. Uel ꝙ ager eius duobus fluminibus Sapi. Rubicone ſit diuiſus. Hinc cęſennates dicti ſũt cęſennã habitantes: ⁊ cęſenatia vina: quę inter gſoſa numerabantur.

Cęſa: gallicũ telũ. Uar. Qui gladijs cincti ſine ſcutis cum binis cęſis eſſent. Hęc ⁊ Geſa dñr gallica lingua. Uñ ⁊ viros fortes Galli geſos vocãt. Uirg. li. vij. Alpina coruſcat geſa manu: ⁊ cęſa particulę orõnis q̃ gręci cõmata vocãt: differũtqꝫ a mẽbris q̃ gręci dicunt Cola. Mẽbrũ enĩ eſt ps orõnis ex pluribus vbis abſolute aliq̃d ſignificans. Hoc mõ. Et ſi vereor iudices ne turpe ſit ꝓ fortiſſimo viro dicere incipientẽ timere. Cęſum aũt pars orõnis eſt nondũ ex duobus aut ex pluribus vbis quicq̃ꝫ abſolute ſignificãs. Hoc mõ. Et ſi vereor iudices ne turpe ſit. Aliqñ tñ cęſa oratio dr̃ cũ non efficiunt mẽbra ex cõnexione verboꝝ ſed ſingula verba aliq̃d ſignificãtia ꝓferunt hoc mõ. Quis eſt iſte Gallius? armiger Catilinę ſtipator tui corporis concitator tabernarioꝝ latrator fori. Eadẽ ⁊ inciſa dñr: de hoc etiã in cõma.

Cęſura. ꝓprie Inciſura. Ply. lib. xvij. Añ kal. martias creſcit ad brumã vſqꝫ definitqꝫ cũ dureſcere incipit. hoc ſignuꝫ qd̓ tempeſtiuã hꝫ cęſurã. Et Cęſura a cędenda voce: quę diffinitur: ꝙ ſit decora terminatio vocẽ in medio verſuum notata hęc q̃drifariã diuidit. Alia pentimemeris dr̃ ſiue ſemiq̃naria: alia heptimemeris ſiue ſemiſeptenaria. Tertia Trochaica. Quarta bucolica. Pentimemeris eſt quũ poſt duos primos pedes ſuperãs ſyllaba inuenit q̃ dictionẽ terminet vt Arma virũqꝫ cano. Et Italiã facto. hꝫ enim ex q̃nqꝫ dimidiũ. Heptimemeris eſt cũ poſt tres pedes ſilr̃ ſyllaba inuenit vt Arma virũqꝫ cano troię. Continet enĩ ſeptenarij medietatem. Trochaica eſt cum poſt duos pedes trochęus partem orationis perficit: vt Nil noſtri miſerere. Bucolica. cũ poſt quattuor pedes ſyllaba ſuperat in partem orationis deſinens: vt venitur trochęus partem oratiõis terminans: vt Omnia vincit amor ⁊ nos cedamus amori.

Cęſtrum. Inſtrm̃ quo cauat Ebur. Alij putant eſſe genus teli pſico bello inuẽti. Jul. Pol. pro ſtimulo ſiue ſtilo accipit cęſtrũ. Pręterea Sphyrenã piſcẽ attici Cęſtrã vocant latine Sudim appellatam: q: roſtratus ſit ⁊ ſilr̃s belonę. habet et hęrba cęſtron: ꝓ betonica ceu a varietate remedioꝝ ⁊ efficacia noĩe ĩpoſito. Sꝫ ⁊ mugil piſcis idõ Ceſtreus videtur a gręcis appellatus q: teli mõ publica athenienſiũ pęna ĩuret adulteros. Utcunqꝫ hoc genus miſſilis quod gręci ceſtron vocant noſtri. Uiriculum. Nam ⁊ tenebram vulgo ita dicimus. Sed hoc nomen ſine diph. ſcribitur.

Cęſuratim. ſigt̃ ſuccincte breuiter per cęſurę cõmota. Scido. Claudiano. Tota illo dicto ſic cęſuratim ſuccincta q̃ꝫ ꝓfluẽs

Cęſuratum vas appellatur cęſim orificiatum.

Cęſitũ: linteolus erat purus ⁊ candidus dictus ꝙ cędendo ad candorem perueniret vel ꝙ oras circũciſas haberet.

Cęſius color q̇ ſpeciẽ cęli hꝫ. Uñ oculus Cęſius dictus q̃ſi Cęlius hoc eſt cianei coloris gręce glaucopys ab oculis noctuarũ γλαυς enĩ nocturna dr̃ οψις viſus Uñ a nr̃is glaucus vocat. Hinc glauci ęqui q̇ faline is oculis ſunt: vulgo Glaucioli dicunt. Alij cęſium intelligunt lentiginoſum. Alij Cęruleum. Teren. in eu. Rufam ne illam virgineꝫ Cęſiam? Et in Ecy. Magnus rubicũdus ciſpus craſſus cęſius. Ubi Do. Cęſius glaucis oculis quaſi felis oculos habens.

Cęſones: qui cęſo matris vtero nati ſunt.

Cęſpes gñis maſ. a cędo ſit ⁊ ſigt̃ terram cum hęrba auulſam ſeu in modum lateris cęſam: vel dr̃ frutex reciſus ac truncatus ꝙ pedẽ cedat. Ex cęſpite agger: caſtrenſis ſit Luc. Stetit agger fulti cęſpitis intrepidus circũcidit autem ferramẽtis continetqꝫ hęrbarũ radicibus terrarũ. docet Uege. li. iij. qua altitudine ac latitudine cęſpes circuncidi habeat. Hinc cęſpiticus.a.um. qd̓ ſit ex cęſpitibꝰ. Unde tribunal cęſpiticum vocatur ſuggeſtum ex ceſpitibus factum. Flauius vopiſcus. Deinde concurſus ad cęſpitium tribunal.

Cęſpito as. pe. cor. pede aliquid percutio quo q̃ſi ruere cogar: vt ſit cęſpitare quaſi cęſpitem offendere: vel in cęſpitem ferri. Unde cęſpitatores ęqui qui ſępe in cęſpitem vel lapidem aut aliquid huiuſmodi impingunt.

Cęſtus us. genus claue pilas plumbeas loris bubulis appẽſas habẽs quo Daretẽ ⁊ Entellũ pugnaſſe legimus Uirg. li. v. Sin crudo ſidit pugnã comittere cęſtu. Et a cędẽdo ſit. Cęſtus vo ceſti ſine diph. ſumit pro cingulo quo vxor a marito cingebat ĩ fide maritali. ⁊ ẽ fę. gñis q̃ꝫuis ⁊ maſ. reperiat a varijs punctis ſic dictus. κεντει ꝓ enĩ pungere eſt ⁊ picturare. Uñ cingulũ illud veneris quo ipſa martẽ. ⁊ Juno Jouẽ ꝯciliabant a poetis Ceſtus dr̃. Mar. vt martis reuocet amor: ſumiqꝫ tonantis a te iuno petat ceſton ⁊ ipſa venus. Sꝫ ⁊ lorũ aut opus inter punctũ acuue pictũ. ⁊ Ueneris iteꝫ ornamentũ ⁊ in cõmune fęminarũ ceſton gręci vocãt. Proĩde Celſus aphricanus ꝯ quẽ ſcripſit origenes. xxiiij. libros edidit quos a rex varietate Ceſtos appellauit. Hinc ĩceſtus ⁊ ceſtillus diminutiuũ Homerꝰ multa libro. ξ. iliados ⁊ euſtathius: ſed ariſtophanis interpręs in veſtis comędia οκεϛρευς τουκεϛρεος ειδος ιχθυος τοκεφαλος και μεγαλην λεπι δαεχον. pagnina. xix.

Cęter aliũ ſigt̃. a quo ſit cęterũ ꝯiunctio ſiue aduerbiũ ꝓ ſꝫ ſiue id qd̓ dicere ſolemus qd̓ reliquũ eſt. Cętera ẽt q̃nqꝫ aduerbialiter capitur pro deinceps vt Cętera parce puer bello.

Caicus nomẽ eſt fluuij in phrygia: ⁊ labitur ꝑ Myſiam ⁊ pergamũ. per campũ qui caicus appellat. Arrianus aũt li. v. de geſtis ⁊ vita Alexandri magni και καικου αλλοεν μυσια και μαι ανδρουτων καρι κων και τα λοιπα.

Caius. cognomen a parentũ gaudio ſumptũ. Et eſt dictio triſſyllaba Mar. non maius q̃ꝫ ter caius eſſe tuus.

Cala fuſtis ſiue claua lignea. Lucil. Scinde calam vt caleas.i. ſcinde lignũ: ⁊ focũ accẽde vt te calefacias. Calę. arum. ciuitas in India: ⁊ gręcum eſt τοκαλον τουκαλον.

Calabra pe. cor. dicebat curia: vbi tñ rõ ſacroꝝ gerebat. Macro. Et ipſi curię ad quã vocabant: calabre nomẽ datũ eſt.

Calabria p. c. inſula eſt quã veteres Meſapiã priſci peuſepiã dixere. Eſtqꝫ hora italię prima ſicilię a q̃ pharo breui maris tractu diſiungit. Inde ſit calaber calabra calabꝝ. Ouid. lib. iij. de arte. Ennius emeruit calabris in mõtibus hortos. Silr̃ declinat hic calaber hęc calabris ⁊ hoc calabre ex noĩe his declarant bona ciuitatis καλοσ η νον. bonus.a.um. βριτω degrauo more arboꝝ degrauataꝝ pendere fructuũ qñ ſit regio onerata ⁊ plena omni genere bonorum.

Caladrius ⁊ caladrion: auis eſt albi coloris.

Calaguruꝫ: ciuitas hiſpanię in vaſconibus collocata. Hinc calaguritani qui in ea habitant.

Calamis calamidis nomen ſtatuarij qui ęquos abſolutos et perfectos effinxit.

Calamintha ſeu calamenthus hęrba nota. q̃ꝫ Ariſto. ſcribit in mentã cõmeare. Hanc latine Nepetã quidã dici putant.

Calamus pe. pro. vnus fuit phs ex gymnoſophiſtis indis qui tpe Alexandri magni ſemetipſuꝫ viuũ Ultroneꝰ cremauit. De cuius morte hęc ꝓdunt. Secutus Alexã. magnũ extra ĩdię fines ꝑ cõem alioꝝ phoꝝ ꝯſuetudinẽ qui regi aſſiſtunt cũ apud paſargadas ęgrotare cępiſſet ſeipſum extulit anno ętatis ſuę. lxxiij. Facta enĩ pyra ⁊ aurea lectica ſup ĩpoſita in ea cubans cõbuſtus ẽ ſtramẽtis opertꝰ. Sũt qui dicãt eũ in lignea domo frõdibus plenã ⁊ pyra ſup tecto ꝯſtructa ĩcluſum ſe vt trabẽ in ignẽ iniecisſe: ⁊ cũ domo deflagraſſe. Fertur cũ Alexãder magnus rogaret eum ſi quod vellet dixiſſe propediem te videbo. Quod ita contigit. Nam in babylone paucis poſt diebus Alexander mortuus eſt. Arianus auteꝫ gręcus hiſtoricus de geſtis Alexandri ita ſcribitur gręce. ωβασιλευ αλεξανδρε ανθρωπος μενε κασοςτο

σοφ δὲ τας γῆς κατεχει οσονπερ τουτοεστιν βεβηκαμεν ἤτοι εφοτωσυ δὲ ανθρωπος ωνπαρα πλησιος τοις αλλοις. ⁊ multa de collocutione ⁊ morte ipſiꝰ Calamus autem nõ eſt nomẽ illius ſed cur ita fuerit cognominatus ſcribit ſuidas noſter οτω δὲ παντα σοφον οι ινδοὶ προσαγορευουσιν.

Calamus.pe.coꝛ.grecũ eſt ὁ κάλαμος τοῦ καλάμου.harũdo magis minuta hñs internodia lõga ⁊ recta ex qua ſagitte apud diuerſas gentes fiebant.Uirg.Cũ daphnidis arcũ fregiſti ⁊ calamos.Ply.li.xvj.Calamis ppľi oriẽtis bella cõficiũt.Eſt ⁊ calamus quo ſcribi ſolet.Mar.Dat chartis calamos habiles mẽphitica tellus texantur reliqua tecta palude tibi.Jtẽ calamus dicitur cõcauus fiſtulis accõmodatus quẽ Syringiam vocant.Eſt ⁊ calamus auleticus qui tibijs vtile eſt.Uir.Nec calamis ſolũ equiperas ſed voce magiſtrũ.Et calamus virga cui hamus filo lõgo ligať ad capiendos piſces.Siľr virga ad capiẽdas aues viſco illinita calamus ďr.Mar.Galbana decipiť calamis ⁊ retibus ales. Aliqñ calamꝰ accipiť pꝛo ſtipula: ⁊ ꝓ quacũqꝫ re tereti ac fiſtuloſa ad ſimilitudinẽ harũdinis.Uñ arboꝛũ quoqꝫ ac vitiuz calamos dicimus.i.teretes particulas ⁊ virgas ad ſerẽdum in terra aptas.Ply.Qui ſi longiꝰ afferanť pomoꝛuz calami: rapis infixos optime cuſtodire ſuccũ arbitranť. Jtẽ accipiť ꝓ Arboꝛe aromatica a ſimilitudine calami vſualis ſimulãs guſtu caſiaz:Hie.in Exo.Sume tibi aromata calami ducentos quinquagita ſiculos caſie.quingẽtos ſiclos põdere ſanctuarij.Signiť in india multis nodis geniculatus fuluus flagrans ſpiritus ſuauitatẽ.qui cũ frangiť in multas fit partes ſciſſibiles.Et calamus mẽſura ex ſex cubitoꝛum ⁊ palmi.

Calama calame gñis fe.eſt haſta inſius frumenti Suidas καλαμη ο σαχυς του σιτου αποκαλου του ξυλου αυτο δὲ απο της καυσεως.

Calamariũ:theca.i.repoſitoꝛium calamoꝛum.

Calamitas pꝛopꝛie ruſtici grandinẽ dñt calamitatẽ ⁊ comminuat calamos.hoc ẽ culmos ⁊ ſegetes.Terẽ.in eu.Jpſa egreditur noſtri fundi calamitas.Accipiť pꝛo miſeria et erũna. Uñ calamitoſum dicimus malis ac calamitatibꝰ ꝑgrauatũ. Ci.Et honoꝛis ampliſſimi puto eſſe ⁊ accuſare impꝛobos ⁊ miſeros calamitoſoſqꝫ defendere.

Calamiſtrũ:acꝰ maioꝛ qua calefacta ⁊ adhibita criſpanť capilli Unde Ci.calamiſtratã comã vocat.Hie.ꝓcuratoꝛ calamiſtratus.Qui autem eam adminiſtrat a cinere Cinerarius et ciniflo vocatur.

Calantica: tegmen muliebꝛe qδ capiti innectitur.Ci.in Clod. Tum mecum vincirentur pedes fuſcus cum calanticam capiti accommodares.

Calatores dicebanť ſerui ακαλειν quod eſt vocare.qui ſemper vocabantur ob neceſſitatem ſeruitutis.

Calones.miniſtri militũ hoĩes liberi a calãdo.i. vocãdo qꝛ vocanť ad miniſteriũ ſm Acronẽ.Uel a calẽdis.qꝛ eo die cibaria accipiũt vt ĩquit Poꝛphirio.ĩmo απο τον καλων.

Calathus.pe.coꝛ.⁊ aſpirato.grecũ ẽ. καλαθος ⁊ ab aliquibꝰ Qualus ⁊ q̃ſillus.ab aliquibꝰ Fiſcella vas vimineũ ſm poꝛphirionẽ in quo mulieres penſa vel tramã reuoluunt. Juxta quas ſignificationes ait. Uirg. in Alexi.Tibi lilia plenis ecce ferũt nymphe calathis.Hie.in hieremia Calathus vnꝰ ficus bõas habebat nimis vt ſolẽt ficus eẽ pꝛimi tẽpoꝛis:ſꝫ q̃d opus tot magis calathus:ďr ciſtella.Ouid.li.iiij.faſ.Hec ĩplet calathos lento de vimine noxos hec gremiũ laxos degrauat illa ſinus.Accipiť interdũ pꝛo calice ad ſacrificiũ apto.Uirg.Uina nouũ fundã calathis aruiſia nectar. Ser. ait eſſe vas eneum in quo Lac vel recens caſeus diſtrahitur.

Calata comitia quere in dictione comitium.

Calathis.is.pe.coꝛ.nomẽ ciuitatis.ſicuti Ptol.⁊ Stra. ſcribũt a calatho ibi inuento. Jnde hiſter poeta qui de Tragedia inſignem libꝛum condidit.

Calathe:quam alij Calathuſas vocant nomen vꝛbis ad Herculis columnas ſite.

Calx:calcis:tam maſ.quã fe.generis.a calcando.i.nitẽdo non a calcitrando.Uirg.coꝛnipedemqꝫ citum ferrata calce fatigat.Jdẽ Quadrupedemqꝫ citũ ferrato calce fatigat.Dicitur ⁊ calcaneus.⁊ calcaneũ.⁊ Talus.Et de hoibꝰ: ⁊ ceteris aĩalibus dici põt.Capiturqꝫ interduz pꝛo extrema parte pedis qui ⁊ pes imus appellatur.Uirg.Calcẽqꝫ terit iã calce dioꝛes.Uñ ẽt ſepe numero ꝓ fine vſurpatur vt a vertice ad calcem ideſt a pꝛincipio ad finẽ.quod perinde eſt: ac ſi diceretur A capite ad pedes. Aliqñ ſumitur ꝓ pedũ ꝑcuſſionibus plagiſqꝫ.Teren.in phoꝛ. Namqꝫ inſcitia eſt aduerſuz ſtimulos calces. Juue.Aut dic:aut accipe calcem.

Calx:femi.generis. ſeu Calcs lapis coctus ſic dictus ꝙ in edificijs calcetur. Nã ita lapides ſimul aſtringit vt calcati videanť. Palladius.Calx que erit ex ſpiſſo ⁊ duro ſaxo ſtructuris conuenit.ex fiſtuloſo v̊o aut mollioꝛi:lapide tectoꝛijs adhibetur vtilius. Fit autem de albo ſpiſſo ⁊ durioꝛe ſaxo Coquitur foꝛnace calcaria.

Calcata edificia dñr calce ꝯtecta q̃ ⁊ loꝛicationẽ ⁊ tectoꝛiũ appellãt.⁊ pꝛecipue ſi leue politumue fuerit vt ſupĩduci poſſit peniculis vel albariũ vel pictura ad venuſtandã ſtructurã.

Calcaria foꝛnax:in qua calx coquitur. ſicut ſulphuraria in qua ſulphur. Ply. Nuper repertũ oleas gaudere maxime cinere e calcarijs foꝛnacibus.Eſt aũt adiectiuũ.Calcarius calcaria calcariũ.Calcarius v̊o qui pꝛeeſt foꝛnaci calcarie Cato de re ruſ.Calcarius ligna conficit ad foꝛnacem.

Calcaneus ⁊ calcaneũ. vtroqꝫ modo ďr. pꝛo parte poſteriore pediſſimi.Uirg.Continuis rimis calcanea ſciſſa rigebant.

Calceus:pedis indumentũ quod fit ex pellibus aĩalium a calce fit.Ci.li.j.ar.veteris.Si multus erit ĩ calceis puluis ex itinere conuenire opoꝛtebat.

Calceariuz idẽ qδ calceus.Ulp.titu.de alimentis legatis. Diarijs vulcibarijs relictis neqꝫ habitationeꝫ neqꝫ veſtiarium neqꝫ calcearium deberi palam eſt.

Calceolarius qui calceos conficit.Plau.in aul.

Calcio.⁊ calceo.as.raro vſos auctoꝛes inueni. ſemel cum actiuo eius rei qua quis calciatur apud Ply.li. xxxvj.reperi: ſed ꝓ Jmpono dictũ eſt.Arceſilaũ quoqꝫ magnificat Uar. cuius ſe marmoꝛeã habuiſſe leenam tradit : aligeroſqꝫ ludentes: cum ea cupidinem: quoꝛũ alij religatã tenerent: alij e coꝛnu cogerent bibere:alij calciarẽt ſoccos omnes ex vno lapide. Ablatiuo ãt.li.vij. Nos quoqꝫ vidimus athanatuz nomine ꝓdigioſe oſtentatõis quinquagenario thoꝛace plũbeo ĩdutũ:cothurniſqꝫ põdo calciatũ ꝑcenam ingredi.Gel. die feriato tunicis ⁊ lacernis indutos ⁊ gallicis calciatos. Huius cõpoſitũ eſt excalcio.Sue.in Uitel.ꝓ maximo munere a Meſallina petijt:vt pedes pꝛeberet ſibi excalciandos.

Calceamen.⁊ calceamẽtum.pꝛo ipſo calceo.Ply.li.xix.Hic calceamina ⁊ paſtoꝛum veſtis.

Calceatus.us.idem qδ calceamen.Ply. Jtaqꝫ longo itinere ſine calceatu atteruntur pedes.

Calcar:ferreus ſtimulus ad vꝛgendos equos ſic dictum ꝙ ad calcem alligetur.

Calcitro.as.pe.coꝛ.pede percutio. hinc calcitrones dicti ſunt q̃ calcibus infeſtant.Gel.equus moꝛdax ⁊ calcitro Huius cõpoſitum eſt recalcitro.

Calcitroſus qui ſepe calcibus ferit. Col.li.ij. Juuentũqꝫ recte tractum calcitroſumqꝫ eum reddibit.

Calculus a calcando gñs lapidis duriſſimi ⁊ rotundi ſicut ait Hie.ad dama.qui calce pꝛeſſus offendit. Oui. ꝑ q̃s numerabilis alte calculus oĩs erat.Et calculus lapillus ĩ coꝛpoꝛe ex quo aſprimꝰ cruciatꝰ gigniť :q̃ aũt eo moꝛbo laboꝛãt:calculoſi dñr a grecis lithanici. Ply.li.xxj.Utunť alopetias ad lithãicos opiſthotõicos. Jtẽ calculꝰ ďr quẽ latronẽ ſeu latrũculũ antiq̃ appellarũt:iunioꝛes ſcacũ vocãt. Mar. hic mihi biſſeno numeratur teſſerea pũcto. Calculus hic gemino diſcoloꝛ hoſte parit.Quoniam autem calculis facere rõneꝫ ſolemus.calculus quandoqꝫ pꝛo rõne ponitur. Ci. Jtaqꝫ tibi concedo vt ſi te alicuius dati penitet ad calculum reducas. Rurſus calculus minima pars põderis dicitur. Et culter lapideus quo Eſaie pꝛophẽ labia mundata fuere.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calculoſus: ꝗ calculis.i.lapillis ĩ coꝛpoꝛe abũdat. Quo nomine
vſus ẽ Ply. Et calculoſus locꝰ ꝗ calculis abũdat Col.li.iij.
loca apꝛica calculoſa glareoſa interdũ ⁊ ſaxoſa amat ficus.

Calculo.as.rõneꝫ facio. Unͣ calculatoꝛ.a calculis.i.lapidibꝰ mi
nutis quos antiꝗ in manu tenẽtes numeros ꝯponebant.

Calco.as cõpꝛimo.qđ ⁊ ad aĩuꝫ trãſfert: vt calcauit paſſiones
cuius cõpoſita ſunt conculco. Inculco ⁊ pꝛoculco.

Caliga.ę.pe.coꝛ.tegumẽtũ tibiaꝝ. Cuiꝰ dimi.ẽ Caligula Amb.
Colobio.⁊ pallio ĩdutos caligulis calciatos. A quo militari
calciamẽto germanici filius Caius Ro. Imperatoꝛ. cogno
mẽ ſoꝛtitus ẽ.qm̃ ĩ exercitu natꝰ fit. Auſo. Cuius cognomẽ
caligę cui caſtra dederũt. A Caliga fit Caligatus vt miles
caligatus Iuuẽ. Ueniã caligatus in agros dr̃ ⁊ Caligaris.

Caligula.dictus fuit Caius imperatoꝛ.a Caligis quas Mar-
garitis refertas pꝛimus poꝛtauit. Hic ędificauit ciuitatẽ quã
calipolim nominauit.

Caligo.pe.pꝛo.vmbꝛa eſt de ſpiſſitudĩe aeris effecta. quoniaꝫ
aeris coloꝛe gignatur. Hinc caliginoſus.a.um. pꝛo obſcuro
dr̃ ⁊ calligoſus vt apđ hier. Anteq̃ꝫ offendant pedes noſtri
ad mõtes caligoſos. Caligo.as.caliginem induco.obſcuro
Hiero.in Exo. Oculi eius caligauerant.

Calaris.ciuitas in ſardinia. Uide in dictione Sardinia.

Calchas.antis.nomen pꝛopꝛium gręci auguris.

Caloꝛ: ⁊ caliditas.idẽ ſignificãt. Dr̃ ⁊ caldoꝛ. Uar. Olea lecta ſi
nimiũ diu fuerit ĩ aceruis caldoꝛe fraceſcit: ⁊ oleũ fęditũ fit.

Caleo.es.calui.per ſimplex.l.ferueo calidus ſum. La.li.de opi.
Qui aũt ignẽ putauerunt: hoc vſi ſũt argumẽto.ꝙ pñte aĩa
coꝛpꝰ caleat recedẽte frigeſcat. In quo oñdit̃ pmitiui ⁊ de-
riuatiui diuerſa ſignificatio.vt caleat intelligatur. calidum
fit: frigeſcat frigidum fiat.compoſita ſunt ꝯcaleo et incaleo.

Caleſco: calidus fio.a quo concaleſco ⁊ Incaleſco.

Calefacio.⁊ calfacio.calidum reddo. Ply.li.xxi.chryſocome ra
dix calfacit ⁊ ſtringit.hinc Excalfatio. a quo excalfoctoꝛius
a.um. Idẽ.excalfatoꝛias habet vires. Concalfacio.incendo.
Ci. Et ait idem cum bꝛachiũ concalfecerit tũ ſolere pugnar̃

Calefio.habet ſignificationem paſſiuam illatam.vt hic calefit
igni. A quo concalfio.⁊ excalfio.

Calidus.a.um.a Caloꝛe fit.⁊ modo feruentẽ ſigt̃ Uirg. Uolui
tur ille vomens calidũ de pectoꝛe flumẽ. Mõ Ferocẽ incõ
ſultũ. Pacu. Caue ne ſis nimis calide loquaris ⁊ turbã ꝯci-
tes. Mõ Ulocẽ. Uar.cũ hęc dixiſſet ecce calidis pedibꝰ ꝗ-
dam nauicularis irrũpit in curiã. Dr̃ ⁊ caldus ꝑ ſyncopam.
Mar. Frigida nõ deerit: nõ deerit calda petẽti. Sunt tñ ꝗ
dr̃iam faciãt inter calidũ ⁊ caldũ vt ſit Calidũ ſponte nullo
extrinſecus caloꝛẽ ſuggerẽte vt ignis ⁊ ſpũs nr̃ ꝗ coꝛpꝰ aĩat.
Caldum vo aliunde. Quo mõ locutus eſt pedianus Coꝛpus
nudum caldatum ſicut in lecto erat poſitum: vt vulnera vi-
deri poſſent in foꝛum detulit. Sed ꝯfundit̃ apud Auctoꝛes

Caloꝛificꝰ a.um.qđ caloꝛẽ facit: ſicut a frigoꝛe Frigoꝛificus.

Callus ⁊ callũ vtroqꝫ modo dr̃ ꝓ duricia illa quę in manibus
vel pedibus ex laboꝛe naſcit̃. Plau. in perſa. Plus calleo q̃ꝫ
apꝛugnum callum callet. Eſt aũt Callũ apꝛognum caro apꝛi
callioſioꝛ.ob id ſapoꝛis iucundioꝛis. Et in Cap. Quanta ſu-
mini abſumendo: quanta callo callomitas.

Callidus per duplex.ll.aſtutus. Differtqꝫ a Uerſuto ꝙ callidꝰ
ſit ille vti ſcribit Ci.cuius aĩus vſu: vt manus opera cõcallu
it. Uerſutus cuius mens celeriter verſetur. Hic Calliditas
quę ſm Ariſto.eſt quędam pꝛudẽtię pars quę ita verſatur
in paruis vt pꝛudentia in magnis.

Calleo.es.callui.pꝛopꝛię calloſus ſuꝫ ſiue Callũ facio Plau. in
pſeu. Neqꝫ ego hoĩes magis aſinos nunq̃ꝫ vidi ita plagis co
ſtę callẽt: quos dũ ferias: tibi plus noceas. Transfertur ⁊ ad
aĩum. Idẽ Occalluit aĩus. Ci. Sulp. Aut qui non illis rebus
exercitatus animus callere iam debet. Interdũ Callere eſt
perfecte ſcire.ꝙ ſic vt pes vel manus ex longo laboꝛe calluꝫ
facit ita mens longa experientia facit habitũ quẽdã reruꝫ in
quibus verſatur. Et ſic neutrũ tranſitiuũ ẽ: vt dicenda ſilen
daqꝫ calles. Et illud. Legitimũq̃ꝫ ſonũ digitis callemus ⁊ au
re. Huius verbi compoſitũ eſt Occalleo a quo Occalleſco.

Plau.in aſy. Qui latera conterant̃ quę occalluere plagis.

Calliſcẽ.ẽ callũ fieri. Cato. Aures nobis calliſcer̃t ad iniurias

Calles: oppidũ in Gallia: Aliud in Campania: a quo Calles po
puli iuxta falernos ⁊ Maſſicos .de quibꝰ Uir. ęquoꝛa qui-
q̃ꝫ calles linquunt Hinc calenum dinum.

Calẽde: pmus dies mẽſis α καλεῶ. καλῶ voco q̃ꝛ ſolebat ro
mę minoꝛ põtifex noua luna cõſpecta plębẽ vocare in capi-
toliũ: vt audiret quot dies a calẽdis ad nonas ſupereſſent

Calendaris ⁊ hoc calendare: quod ad calendas pertinet: vt Iu
no calendaris.

Calẽdariꝰ a.um.idẽ eſt vt calẽdarius liber.vide ĩ Ephemeris

Callis: via callo perdurata. Uirg.li.viij. Rura per occultos du
cebat ſemita calles.

Callimachus pe.coꝛ.nomẽ poete cyrenenſis ꝗ pꝛincipes inter
Elegiacos habet̃. Fuit ⁊ Alius hiſtoꝛicus ęgyptus.de quo
Suida noſter υι ος Βαττου και μεσατμας μαθητης
ερμοαρατους ⁊ multa: ⁊ quot fuerint lõge pꝛoſequitur.

Calliſthenes.pe.coꝛ.nomẽ philoſophi. ⁊ apud nos pulchꝛitu-
dinis potentia dr̃.hic fuit olinthius Alex.magno familiaris
ex cõdiſcipulatu apud Ariſto. Accituſq̃ꝫ ab ipſo rege ad pꝛo
dẽda memoꝛię geſta eiꝰ aſiatica. Huic nocuit ĩmodica liber-
tas grauitaſqꝫ in viſa regi cũ haud quãq̃ꝫ male aſſentantiuꝫ
accõmodatus ingenio eſſet. Nam cũ Alex.magnus ex perſi
co ſuperbię regię moꝛeꝫ adoꝛari vellet accerrimꝰ inter recu
ſantes callis thenes fuit palã dictitans Alexandrũ nõ adoꝛã
dũ eſſe.quę res ⁊ illi ⁊ multis pꝛincipibus macedonũ exitiũ
fuit. Si quidẽ Alexãder. Calliſthenẽ ꝓpter adoꝛationis per
ſicę interpellatũ moꝛẽ: coniurationis cõſciũ fuiſſe criminatꝰ
eſt: eũq̃ꝫ truncatis mẽbꝛis abſciſſiſq̃ꝫ auribus ac naſo labiiſ
q̃ꝫ defoꝛmatũ cũ cane in canã clauſuꝫ circũferri iuſſit: diuq̃ꝫ
toꝛtũ tandẽ necauit. De hoc Sene.li.vi.queſtionũ naturali-
um. Fuit caliſtheꝫ nobile ingeniũ ⁊ furibũdi regis ĩpatiens
hͦ ẽ Alexãdri crimẽ ęternũ qđ nlla vtꝰ nulla belloꝛũ felicitas
redimet. Naꝫ quotiens dicetur Occidit perſaruꝫ multa mi
lia opponẽtur ⁊ calliſthenem Quotiens dictum fuerit. Oc-
cidit darium dicetur Sed calliſthenem occidit.

Caliſto: vna ex nymphis: ⁊ pulcherrima dicit̃. Fuit Lychao-
nis arcadię regis filia ex qua oꝛtus ẽ.arcas a quo Arcadia.
Quę poſtea verſa eſt in vrſam quę dicitur Arotos ⁊ iuxta
boꝛealem polum ſita.

Calypſo Inſula cõtra Trogloſitas ſita. Eſt ⁊ nympha oceani
⁊ Thetios filia. Regnauit in ogygia inſula ⁊ Ulyſſem nau-
fragũ hoſpitaliter ſuſcepit Ouid. Ab quotiens illũ doluit ꝓ
perare calypſo.de qua Homerus in odyſſea per y ſcribitur.

Calyptra.ę.genus veſtimenti quo mulieres capita tegebant
α καλυπτω tego.

Calliope.pe.coꝛ.vna muſaruꝫ ⁊ pꝛęſtantiſſima que ẽt calliopea
dr̃ ſicut penelope ⁊ penelopea: a pulchꝛo odoꝛe dcã ωψω-
πος vultus ⁊ facies dicitur. καλλος.pulchꝛitudo. Pꝛeeſt
heroicis verſibus.

Calix: genus poculi quo bibimus.ꝙ eo calidã bibebant vt in-
quit Uar. Nã ⁊ calidã ⁊ frigidã ꝯuiuijs veteres adhibebãt
Iuue.calidę frigidęq̃ꝫ miniſter. Qñqꝫ ponit̃ pꝛo maioꝛi va-
ſe. Cice.li.iij.tuſ. Quid hic calix mulſi. impinguendus eſt vt
ploꝛare ſe deſinat. Quandoq̃ꝫ ꝓ vaſe in quo legumina ⁊ ho
lera coquũtur. Ouid.li.v.faſ. Stãt calices: minoꝛ inde fabas
holus alter habebat: Uar. calix a caldo ꝙ in eo calida plus
apponebat̃.calices fictiles cululli dñr. At calix. cũ.y.ſigt̃ fo-
liculũ quo fructus arboꝛũ cooperit̃.a καλυπτω cooperio

Calliblepharon: medicamentuꝫ quo fucantur oꝛnanturq̃ꝫ pal-
pebꝛę Ply.li.xxviij. Calliblephari pari modo fuligo in hoc
vſu temperatur.

Callirhoe fons apud athenas. Papini.li.xij.th. Et quos calli-
rhoe nouies erantibus vndis implicat. Hic poſtea a tyran-
nis reparatus Ennea crunos dictus eſt ideſt ſaliẽtes noueꝫ.
Martianus de hoc fonte. Fontes multi atticę inter quos
callirhoe pꝛędicatur.

Calydon pe.coꝛ.ſeu Calydonia ętholoꝛum ciuitas regia Oene
ni patris. Meleagri: et regio vicina diſtat a mari. ſeptem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

miliū quingentorū paſſuū ſpatio per qđ Euenus fluit. Luca Et mele agrę çon maculatus ſanguine neſſi. Euenos calydona ſecat. Hinc Calydonius calydonia calydoniū ꝛ Calydoniſidis. Ouid. plāgūt ſe matres calydonides. Itē Calydonia ſylua britanię. Unde ſęui leones mittebant: a qua britāni quandoqꝫ Calydonij vocātur ſecūda ſyllaba longa ꝛ tertia breuis. Mar. Nuda calydonio ſic viſcera prębuit vrſo Idē. Quinte calydonios Ouidi viſure britānos. Cum aūt de ętolico agro itelligim⁹ ſecūda breuis tertia lōga. vt ſupra apđ Luc. ꝛ Ouid. Tradidit aoni⁹ pauidā calydonida neſſo.

Calydna: inſula quā qđā vnā eē cū Calymna. Alij calydnas duas leron ꝛ Calymnam que ſunt circa rhodum. Stra. alias ab his calydnas prope Tenedum conſtituit.

Calipolis: vrbs tracię in extremo heleſponti. a. C. Caligula ędificata a quo nomen ſumpſit. hoc eſt Caligulę polis.

Callipidę. pe. corre. populi ſcythici. hipanum fluuium incolentes. vt auctor eſt Herodotus.

Calliſtratus. pe. cor. nomen viri proprium.

Calon. latine bonū ſiue pulchrum ſiue honeſtū. Et Calon dr̃ lignū. Inde Calones calcei ex ligno. Quo ēt noīe ſerui militū caſtra ſequētes dn̄r q̄ clauas ligneas vel fruſtes gerebāt: vl' q̄ militib⁹ ligna ſubminiſtrabāt. Hor. Hūc pminxerūt calones atqꝫ caballi. Quidā tamē Calones a calando deriuant qꝛ ad miniſteriū aduocarent̃. Alij a calēdis qꝛ calēdarū die cibaria capent ꝑ toto mēſe. Et calon nomen eſt Statuarij.

Calopodium: calciamenti lignei genus quod alio nomine dn̄r Soccum. ꝛ per diminutionem Socculum.

Calenū: cū ę diph. vrbs Cāpanię. xiiij. paſſuū milib⁹ a Capua diſtans. In cuius agro vinū optimū ꝛ dulce naſcit̃ Stra. Calęnū vrbs in Campania in primis eximia adiuncta Caſelino. Uñ Hor. Pręlo domitā calęno tu bibes vuaꝫ. Quidam etiā Calęnū vinū accipiūt a Calibus oppido campanię. Alij a καλος quod eſt bonū ꝛ οινο: vinū. Iuue. Occurrit matrona potēs quę molle calęno. Et ſic ſcribi poteſt. cū. ę. diph.

Calpar dolium. Uar. li. j. de ui. pa. Quia anteq̄ꝫ nomē dolij ꝓlatum eſſet id genus vaſoruꝫ Calpar diceretur. Feſtus docet eſſe genus vaſis fictilis ſeu vinū notum quod ex dolio demittitur ſacrificij cauſa anteq̄ꝫ deguſtetur.

Calpe: hiſpanię mons: circuitu non magnus: altitudine īgens vna ex colūnis herculis in cuius radicib⁹ vrbs ē nomīe Calpe vt indīt Stra. Quo ēt nomīe dicta ē īſula ī occaſu poſt Gades anguſto diſcreta freto αλλα καλωι ςυδρια εςι.

Calua. ę dicit̃ os capitis vbi capilli eſſe conſueuere. Mar. Pſitto: facienſqꝫ lauas ꝛ dropace caluam.

Caluus. dr̃ a cuius capite capilli deſtruxerūt: ſiue qui ſine capillis nati ſunt. Unde Ply. li. xj. docet eſſe gentes naturaliter caluas quales Myconij qui capillo carētes gignūtur. Hie. in leui. Uir de cuius capite capilli fluunt caluus ꝛ mundus eſt. Hinc fiunt compoſita Pręcaluus ꝛ Recaluus qui ꝛ Recaluaſter dicitur de quibus infra.

Caluities ꝛ Caluitium. defluuium capillorū a capite: ſeu locus in quo capillorum defluuium eſt. Hie. ibidem. Si naūt in caluitio ſiue in recaluatiōe albus vel rufus color fuerit exort⁹: ꝛ hoc ſacerdos viderit cōdemnabit eū haud dubię lepręq̄ orta eſt in caluitio. Sue. Caluitij vō deformitateꝫ iniquiſſime ferebat: ſępe obtrectatorꝫ iocis obnoxiam expert⁹. ideo deficientem capillum reuocare a vertice conſueuerat.

Caluo as. caluū facio. a quo Decaluo ꝛ recaluo. Primū ſignificat valde caluo. Secundum ab anteriore capitis parte caluo. Hie. in Eſaia. Decaluabit dn̄s verticē filiarū ſyon. ꝛ dominus crimē earꝫ nudabit. Idē in leui. Si autem ī caluitio ſiue in recaluatione albus vel rufus color ꝛc̄.

Calueo. es. caluus ſum Ply. li. xj. Et quędam aīalium naturaliter caluent ſicut Strutio chameli ꝛ corui aquatici. Hinc cōponitur Recalueo quod ē rurſus in caluiciem reuertor.

Calueſcere eſt caluuꝫ fieri. Col. vij. Potior tñ eſt ratio cuſtodiendi ne naſcatur neue in colla calueſcāt. Ply. li. xj. ꝑprium his calueſcere omnibus annis cū ſeritur rapa. Dicitur ꝛ de agris. Col. lib. v. Propter mures atqꝫ talpas ſępe nouella caſtaneta calueſcunt ideſt rareſcunt.

Caluata vinea apud Catonē ꝛ plyniū ſigt̃ in q̄ vites quidē ſint verū paucę raręqꝫ: vt in caluitio capilli. Nā ꝛ gręci loca ſatis: fructicibuſqꝫ nuda phalacras quaſi calueta appellant.

Caluaria totū caput ꝛ carne nudū ꝛ tā de brutis q̄ꝫ de hoībus dr̃. Palladius. equę caluaria ſed nō virginis intra ortū ponenda eſt vel potius a finę. Credunt̃ enī ſua pręſentia fecūdare. q̄ ſpectāt. Cęlſus. li. viij. Ubi capitis oſſa ꝛ ipſaꝫ caluariā deſcribit. Et Caluarię loca ſepulturę publica q̄s gręci vocant polyandria: ſeu loca vbi decollabant̃ hoīes dānati Hier. extra vrbes ꝛ foras portā loca ſunt in q̄bus trūcāt̃ capita damnatorū. ꝛ caluarię. i. decollatorū ſumpſere nomen. Propterea aūt ibi crucifixus eſt dn̄s: vt vbi prius erat area dānatorꝫ: ibi erigerent̃ vexilla martyrij. Et quomodo pro nobis maledictū crucis fact⁹ ē ꝛ flagellatus ꝛ crucifixus: ſic ꝑ oīuꝫ ſalute q̄ſi noxius inter noxios crucifigeret̃. Sin aūt quiſpiā ꝯtēdere voluerit Ideo ibi dn̄ꝫ crucifixū: vt ſanguis ipſius ſup Adā tumulū diſtilaret interrogem⁹ eū q̄re ꝛ alij latrones ī eodē loco crucifixi ſūt. Ex quo apparet Caluariā nō ſepulcrū ꝑmi hoīs ſꝫ locū ſignificare decollatorꝫ: vt vbi abūdauit peccatū ſupabundaret gratia. Adā vō ſepultū iuxta Cedrō ꝛ Arbee in Ieſu filij naue volumine legimus.

Caluo caluis decipio fruſtror cuius paſſiuum eſt caluor Tractū a caluis militibus qui omnibus ſolent eſſe fruſtrati. Pace. Sentio te pater vocis calui ſimilitudine. Inuenit̃ etiam Caluor deponens. Plau. in Caſi. Nam vbi domi ſola ſuꝫ. ſoror manus caluitur ideſt decipit.

Calumnia: vexatio alicuius in litibus per fraudē ꝛ fruſtationē Ci. Exiſtunt ſępe iniurię calumnia quadā ꝛ nimis callida atqꝫ malitioſa iuris. Et Calumnia dicitur cum alicui crimē falſo imponitur. Hiero. calumnia eſt: cum iuſtis hominib⁹ crimen impietatis obijcitur.

Calumnioſus qui caluminā inferre ſolet. Aug. Nemo illi calumnioſus tendiculas verborum requirit.

Calūnior: ſigt̃ per fraudē ꝛ ſubdolā rationē cā vincendi in litibus mēdacijs alios vexo. ꝛ calūniari eſt falſa crimina intendere: ꝛ mō cum actō: mō cum datiuo ꝯſtruitur. Hier. li. j. R. Si quēq̄ꝫ calūniatus ſum Aug. lib. j. ciui. dei. Et chriſtianis tēporibus non calūnientur. Hinc calūniator qui calumniaꝫ facit. ideſt qui falſum crimen obijcit. Unde in lege. xij. tabularum. Calūniator idem patiatur quod reus ſi ꝯuictus fuerit. Ponitur ꝛ quando pro fallaci ꝛ doloſo.

Caluinarius porcus q̄ cibo ꝑmixto ex colluuie hyeme nutrit̃.

Calaſtri pueri dicebantur canoram vocem habentes inquit. Uictru. qui a regibus ad hoc munus quęri ſolebant.

Calta: hęrba naſcens in ſegetibus flore purpureo: vel potius viola coloris albi.

Cambio. is. pſi. commuto. Apud antiquos vō Cambire accipitur pro pugnare: iter inchoare flectere. A quo campſo. as. quod eſt iter flecto.

Cambyſes. penul. pro. nomen proprium regis perſę. cui Aſtyages filiam dedit in coniugē ex qua natus eſt cyrus qui poſt ea regnauit. Eſt etiam hoc nomine fluuius hyrcanię ortum habens in montibus Caucaſi.

Camera pe. cor. a nr̃is teſtudo ſeu fornix dr̃: ꝛ ipſa ꝑs ſuperior ſ. tectum deuexū ꝛ incuruū ſolariū a forma teſtudinis: quaſi Camurę. i. curuę vt inquit Ser. Camyros enim latine curuus dr̃. Papi. in ſil. Effulgēt camerę vario faſtigia vitro in ſpecies aīoſqꝫ nitent. Uirg. lib. iij. Geor. Camuris hirtę ſub cornibus aures. Camerę igitur tecta incuruate formata. Et Camuri boues a curuatione. Ply. li. xix. Uelocitas pernix leui vmbra cameras ꝛ pergulas operientes.

Camerare: cameram facere. i. fornicem: ꝛ teſtudinē a quo Cōcamero. Ply. lib. xxiiij. Dinocrates architectus alexādri Arſinoes tēplū ꝯcamerare inchoauerat vt in eo ſimulachrum eius e ferro pendere in aere videretur. Inde concamerata loca dicimus teſtudinea: hoc eſt quę fornicibus conſtant.

Camerinū pe. pro. piceni vrbs pręclara a curuitate ſitus ita appellata. Ab ea Camertes dicti ſunt quos liuius ſcribit. P.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scipioni in armanda claſſe quã in aphricã duxit cohortẽ vnam ſexcentorum militum armatorum prebuiſſe.

Camertes populi picentini a Camerino dicti.

Cameria oppidũ: ⁊ palus eiuſdẽ nominis in Sicilia.

Camillus. ꝓprie puer ingenuus qui flamini diali ad ſacrificia miniſtrabat. Antiq̃ enim camillos ⁊ camillas vocabant miniſtros ⁊ miniſtras impuberes in ſacris. Unde mercurius etruſca lingua Camillus dr̃ q̃ſi deorum miniſter. Fuit ⁊ Camillus proprium nomẽ Romani viri q̃ Gallos expulit ab vrbe. Itẽ genꝰ quoddã vaſis Camillũ dicebant qđ opertũ in nuptijs ferebant: qđ alio nomine Cumera vocabatur.

Camemellum herba ab odore mali dicta quam vulgꝰ Camomillam vocant. ab aliq̃bus Melanthion dicit̃.

Camilla nomen Volſcorum regine que Turno contra eneã auxilio venit.

Caminus. latine fornax dicitur. Virg. li. iij. Ruptis flãmam expirare caminis. Accipitur etiam q̃nq̃ pro ſtructura q̃ fumũ excipit. Sue. in Vite. Nec ante ĩ pretoriũ redijt q̃ flagrante triclinio ex conceptu camini. Ci. ad Atticum. Luculento camino vtendum cenſeo.

Caminata loca dr̃ teſtudiata: ⁊ ad fornacis ſimilitudinẽ fcã. Ply li. xvij. Scrobes vbiq̃ caminata foſſura ore ꝯpſſiore ſint.

Camene. cũ. e. diph q̃ſi canentes amene. Amenum vo ab amãdo iucũdũ dicimꝰ. Canunt enim antiquorum laudes. Var. Camene ab antiq̃s Carmene vel caſmene dicte ſunt. nũc abiecta. ⁊. r. vel ſ. camene vocant̃. Alij Camenas dicunt ꝙ ſint caſte mentis p̃ſides Sũt aũt Camene idẽ quod muſe Muſa vo ſignificat cantum

Campana. Inſtrumentum notũ ad pulſandũ idoneũ. A quo Hiero. formauit dimi. Campanula. Nam ad Euſto. ſcribit Quouſq̃ cãpanula ĩ clauſtro pulſabitur. ariſtophanes autẽ comicus in ea comedia que ειρηνη inſcribitur. κωδωνα προσαγορευει και ρωπα λομ αυτου και παλα αι οτα τορ ειναι ita ꝙ malleus cãpane dicitur ropalũ li. ⁊ ẽt inſtrumentum quo pulſatur hoſtium.

Cãpania regio italie ſic dicta ꝙ cãpeſtris ſit. a q̃ Campani q̃ in ea habitant. Ea nunc dicitur terra laboris fertiliſſima vbi Capua ⁊ neapolis ⁊ Cume.

Campus ẽ grande atq̃ amplũ ſpatiũ terre q̃ plana ſit. Un̄ ſpacioſe platee aree ⁊c. cãpi dr̃. Hier. ſuper Can̄. Cãpꝰ planities terre dr̃ cui cultura adhibet̃: ⁊ excolit̃ ab agricolis. Et cãpus ſolet accipi ꝓ q̃libet re in quã q̃s ſtudiũ habeat. dictꝰ campus a capiendo ꝙ aĩaliũ ſeu rerũ multitudinẽ facile capiat ſeu ꝙ veteres ex agro tantũ plano capiebant fructus.

Campeſtria: loca plana a campo deductũ nomẽ. vt in Campeſtribus inquit Hie. Et apud eſaiã ⁊ erunt campeſtria in caulas grecũ ⁊ vallis achor in cubile armẽtorum populo meo. Sic Campeſtres opere dicebant̃ ij qui in cãpo Martio ſeruilẽ operam cãdidato impertiebant̃ ⁊ Campeſtria dr̃ genitalium ſuccinctoria eo ꝙ ludentes in campis veſtibus oĩbus exuebant̃ et nudi ludebãt ſolis cãpeſtribus tecti virilia. Hor. Penula ſolſtitio cãpeſtre niualibꝰ auris. Aug. li. xiiij. ci. dei. Cãpeſtria latinũ verbũ eſt. eo dictũ ꝙ Iuuenes q̃ nudi exercebant̃ in cãpo pudẽda operiebãt. Un̄ q̃ ita ſuccincti ſũt cãpeſtratos vulgꝰ appellat. Hec ẽt bracche feminalia vl' femĩa perizomata Succinctoria. ſubligacula appellãt̃. et lũbaria.

Camparius: cuſtos camporum.

Campſores dr̃ vulgo Qui Collyuiſte ac trapzite ſunt.

Campe vernis genus hortenſes herbas ⁊ arborum frõdes infeſtans. a verbo greco καμπτειμ. quod eſt flectere. Col. Nec ſolũ teneras audẽt erodere frondes implicitus cõche limax hirſutaq̃ cãpe. Hinc hippocampe: piſces qui et equi appellantur a flexu caudarum que piſcoſe ſunt.

Canaſtreum. promontorium eſt proximum pallene.

Canaan: nomẽ filij Cham. a quo Cananeus. a. um.

Canna. harũdo licet minor ſit ⁊ maior calamo. Col. li. v. de arũdineto Ea eſt aũt ſenectus cũ vel exaruit ſitu ⁊ inertia pluriũ annorũ: vel ita denſatũ eſt vt gracilis ⁊ cãne ſimilis arũdo prodeat. Idẽ. lib. viij. Degener arũdo quã vulgꝰ cannaã vocat. Et cana vas in quo ferebat̃ oleũ Col. Urcei q̃bꝰ oleum ꝓgerit̃ cane tegetes q̃bus oliua excipit̃ Stra. ſcribit. in aphrica ad cubitos q̃nos lõgas: craſſitudĩe vo digiti minoris cãnas naſci. Quare mirũ nõ videt̃ ſi ĩ eis romã cõportatũ oleũ ſit. Preterea cãna vicus Gallilee ẽ. ⁊ vrbs Lycaonie

Cana

Cãnetũ: vbi cãnarum copia ẽ. Palla. ſilieta cannea ponenda ſunt

Cannitium: canna harundo. Aug. ſup p̃s. Noſtis quemadmodum ſibi faciunt de cannitijs ſagittas infantes.

Canne. cannarum tantum pluraliter. Vicus in apulia. Romanorum clade clarus.

Canalis a canna ſit vna littera detracta: Et tam maſ. q̃ʒ femini. generis eſt. Feſt. Canales per quos aqua confluit in vijs lapide ſtratis. Virg. Currentẽ illignis potare canalibꝰ vndã Eſt aũt Canalis lignũ ad cãne ſimilitudinẽ cauatũ a quo aq̃ deducitur. Dicitur ⁊ hoc Canale. Sta. li. j. ſyl. Flumina demerſo trahit intemerata canali.

Canalicula: diminutiuũ parua canalis. Eraſiſtratus medicꝰ docet duas eſſe quaſi canaliculas vel phyſtulas que a faucibus deorſum ꝓficiſcuntur. per alterã in ſtomachum delabuntur omnia eſculenta ⁊ poculenta. ꝑ alterã ſpũs ab ore in pulmonem: atq̃ rurſum in os ⁊ in nares cõmeat. perq̃ eandem meatus vocis ſit. et grece nominatur τραχεια. αρτηρια. i. aſpera arteria. Lactantiꝰ hãc arteriã appellat phyſtulã ſpiritalẽ: alio noĩe Curgulio noĩat̃. Canaliculus diminutiuũ. a canalis ĩ maſ. genere. Vict. li. vij. Canaliculꝰ carq̃ ſtrigix appellat̃. Col. li. ix. largiore cibo celerius pingueſcit ſemper tamen etiam canaliculi milio repleti apponuntur.

Cãnaliculatus. a. um. quod eſt in canalis modum factũ Ply. li. xix. Quibuſdã anguſta ⁊ canaliculata vt cumĩa paucis foliacea et lata vt atriplici.

Canalicole. pe. cor. forenſes hoĩes pauperes dicti ꝙ circa canales fori conſiſterent:

Canabis penu. cor. herba ex qua fiunt chorde. perſius. Tũ mare tranſilias tibi torta canabe fulto Dicitur ⁊ Cannabũ palladius. Hoc tempore cãnabũ ſeris. Hinc Cannabaceꝰ a. um. ⁊ Cannabinꝰ cannabina cannabinũ qđ ẽ ex cãnabe. Col. li. vij. Cannabiniſq̃ funibus cornua iuuencorum ligato.

Cancellus ligna inter ſe modicis interuallis in tranſuerſũ. inſtar retis inuicẽ annexa quibus ſcene ⁊ tribunalia atq̃ feneſtre muniri ſo'ẽt quos preteriri non licet. Et apud p̃ſcos fere ſemꝑ fuerũt erei: quorum multi extant ꝑ baſilicas diſtributi ad lignorũ ſimilitudinẽ fabrefacti: quorum lineole altrinſecus in quincuncẽ ſuperpoſite foramina linquunt q̃bus cũ aer aſpectuſq̃ admittat̃: ꝓhibet acceſſus: ſeruatq̃ vſus eiuſmodi clauſtra vineis pro valuis foribuſq̃ apponi. Ci. in Quintiana. Ab his cãcellis quibus me circumſcripſi declinauero. Sunt ⁊ cancelli loca cancellatim hoc eſt teſſelatim tranſuerſarijs lignis accõmoda ſeſſui. Ouidi. Cancellis p̃mos impoſuiſſe pedes. In ſacris litteris cãcelli vocat̃ ſpecilla foraminibus plena ⁊ tranſuerſim plagulis feneſtrata. quas vulgꝰ. zelo typias vocitat. Unde in prouer. De feneſtra domꝰ mee pro cancellos proſpexi iuuenem. ⁊ video paruulos. Hos cãcellos delicioſos. Ci. li. de perfecto gñe dicendi appellat trãſennas ab oculorum videlicet ⁊ foraminũ tranſitu. Ait eni q̃ſi per tranſennam pretereuntis ſtrictum aſpicimus. Et. Cãcellis diſtincta eſt cutis elephantorum. q̃ſi teſſelatim cõquadrata ⁊ in modũ capſularum facta: cuiꝰ v̓ba hec ſunt Elephãti cũ celata cutis ⁊ inuitãs id genꝰ aĩaliũ odore. Ergo cũ extenta cute recepere examĩa arctatis in rugas repẽte cancellis cõprehenſas enecant Inde Cancellata cutis dicta ẽ a Ply. li. ix. Preterea cancellus põt eſſe diminutiuũ a Cancer. Cancello cancellas concido dilanio diſpungo. erado deleo Cancellatim aduerbium. ad ſimilitudinem cancelli.

Cancellarij. dr̃ ſcribe. Qua dictione vſus eſt Fla. Vopiſcus ſcribens. a Carino imperatore factum eſſe prefectum vrbis vnum ex cancellarijs ſuis.

Cancer. cancri genus piſcis. ⁊ ſignum celi. qui ⁊ Carcinus dicitur. Luc. lib. ix. Par. geminis chiron ⁊ idem quod carcinus ardens. Cancri ĩ ſyderibus a gentilibus inde dicti ſunt.

eo ꝙ ad illud ſignū menſe iunio ſol dū venerit retrograda
tur in modū cancri: longioreſqꝫ dies faciat. Et in vtroqꝫ ſi-
gnificatu eſt generis. maſcu. Ferūt hūc cācrū a iunone miſ-
ſum fuiſſe lerneū q̄ ex lerna palude exijt. ⁊ dū Herculis pe-
dē momordit pugnantis cōtra hydrā in ſydus tranſlatum.
Cancer canceris. neu. gn̄is morbus eſt. Ouid. Utqꝫ maluꝫ late
ſolet ī mediabile cancer ſerpere ⁊ illęſas vitiatis addere par
tes. Hie. cōtra Ruſi. Nemo vnq̄ꝫ ſuā carnē odit cuꝫ morbo
regio laborātes: phtiſi ⁊ cancere ⁊ deſtillationibꝰ mortē vite
pręferāt. Naſcit̃ hic morbus fere in oībus corporis partibꝰ.
ſed maxime in mamillis mulierū quę nō purgant̃ mēſtruo
naturali. Legitur ⁊ Cancer cancri. genere maſculino ꝓ mor
bo vt apud Catonē de re ruſ. Eadē braſſica vulnera putri-
da cācroſq̄ꝫ purgabit ſanoſq̄ꝫ faciet. Dictus Cancer a cancri
rubore: ſeu ſimilitudine. Nā ſicut illi pedes. ita huic venę ꝓ
tenſę ex vtraqꝫ parte cernant̃. Hic alio noīe dicitur carcino
ma. ⁊ Grece Carcinus dr̃ ſuidas autē dicit cancruꝫ poetam
tragicū fuiſſe alterum ēt poetam atticum qui multa ſcripſit.
Cancri. ēt dicebant̃ qui nūc cācelli per diminutionē dn̄r Hoc
eſt opus ſubtili materia in tranſuerſuꝫ cōpacta ad ſimilitu-
dinē rętis facta ꝙ frequentia foramina habeat qualia ſūt q̄
in corpore efficit morbus qui cancer vocatur. Unde Apul.
vocat cancros orci: ꝓ faucibus ⁊ tenacibus ſtationibus.
Cancrena pe. pro. ſpēs morbus alius a cancro. q̄ vt ait Ply. ſa-
nari pōt in hoc cancer. ⁊ cancrena ꝯueniunt ꝙ vtrunqꝫ car
nē exedit. Naſcit̃ Cāgrena nō oībꝰ partibꝰ corpis ſicut cā
cer ſꝫ ī ꝓminētibꝰ mēbris. i. inter vngues ⁊ alas ⁊ inguina.
Candax. acis. penul. cor. nomē reginę ethiopū. Iuue. Candacis
ethiopū. dicāt arcana. Sic alia terminata in acis corripiunt
pe. vt Salmacis ꝓ fronte. Oui. li. xv. Cui nō audita eſt obſce
na ſalmacis vnda Idē li. j. de arte Attracis ambiguos traxit
in arma viros. hoc eſt hippodamia ab atracia.
Candeo. es. candui ignitus ſum. Ci. li. j. offi. Quid enim cenſe-
mus ſuperiorem illum dioniſiuꝫ quo cruciatu timoris angi
ſolitum qui cultros metuens tonſorios cadente carbone ſi-
bi adurebat capillū. Et candere ſignificat cādidū eſſe. Uir-
gi. li. iiij. Cādentis vaccę media inter cornua ſūdit. A cādeo
fit cādeſco. qđ ē ignitus fio. Cōpoſita Excandeo ⁊ Incan-
deo a q̄bꝰ Excādeſco ⁊ Incādeſco quę ꝓprie ſignt̄ vehemē
ter incendor inflammorqꝫ. Tranferunt̃ ēt ad irā. ꝙ ea ē ve
lut ignis. aīuꝫ incendens. ⁊ vultū hoīs quodā cādore perfū-
dēs. Sed nō temere. Cū enī ignis obſtantia exuperat ac fu-
mum vincit. candorē lamine concipit. Uel q̄d ſol quāto cā-
didior: tanto ardentior. ita animus dum ira cōcitatus eſt: in
flamatus īcenſus ⁊ excādeſcēs dr̃ vt tāta mentis cōmotio ſi
gnificet̃. Celius Ci. Id poſtq̄ꝫ reſcijt excanduit: ⁊ me cauſaꝫ
inimiciaꝝ q̄rere clamitant. i. ira vehementer incēſus ē. Ca-
to de re ruſ. Nā ſi tecto coquas cū bitumē ⁊ ſulphur additū
eſt: excandeſcet. i. incendet̃ ⁊ flammabit̃. Hinc excandeſcen
tia: quę eſt. vt Ci. li. tuſ. īquit. ira naſcēs ⁊ ſine modo exiſtēs
Ex quo ꝯſtat Flammā ignis cādidā eſſe vnde Ouid. li. vij.
me. de Incādeſco apte demōſtrat. Nō ſecus exarſit q̄ꝫ cum
belearia plūbū funda iacit volat ⁊ incādeſcit eūdo. Et quos
non habuit: ſub nudibus īuenit ignes. Augu. ſuper Io. cum
actō iūxit. Quā totā repleuerat ſpūs ſcī gratia: totā incādue
rat diuinus amor. Eſt ⁊ recandeo. a quo Recādeſco. qđ eſt
rurſus cādeſco. Ouid. li. j. me. Ergo vbi diluuio tellus lutu-
lenta recenti ſolibus ethereis altoqꝫ recanduit ęſtu.
Candefacio. candidū facio. Plau. in muſ. Quid ceruſa opus ē:
Nā q̄ malas oblinā vna opera ebur atramēto candefacere
poſtules. Hinc excandefacio. Uar. li. iij. de re ruſ. Cęnę colle
gioꝝ excādefaciūt annonā macelli. Aliq̄ñ etiā Cādefacere ē
candentē hoc eſt ignitū reddere ⁊ excandefacere ira valde
inflammari. ⁊ excandefactus pręter modum iratus.
Candor. ipſe ſplendor. vt Candor eſt lucis ęterne.
Candidus candida cādidū. qđ ex luce ita nitet: eumqꝫ colorem
habet qualis eſt flāma ignis. licet aduerbiuꝫ Candide ꝓ be
nigne ⁊ pure ſumatur Celius Ci. Cauendū tibi erit ne parū
ſimpliciter ⁊ cādide poſuiſſe inimicicias videaris. Hor. Al-
bi noſtroꝝ ſermonū cādide lector Interdū Candidus poni
tur pro fęlici. Tractū a thracibꝰ q̄ diē fortunatū albo. adur-
ſum nigro lapillo deſignarunt. Catul. Fulſcere vere cādidi
tibi. Hor. li. ſer. huccine ſolē tā nigrū eſſe mihi. i. triſtē ⁊ exi-
tioſum. Differt tn̄ candidus ab albo. ꝙ candidus eſt qui q̄-
dam intenta luce profuſus eſt. Albus q̄ pallori vicinus eſt.
Candido candidas candidum facio. Unde Candidatus candi-
dus factus. Pompo. Ueſtem liſciuio candidans.
Candidatus qui luce quadā intente perfuſus eſt. Lact. li. vi. ꝑ
tranſlationē. Qui ſi hoc ille faciebat homo nō a cęleſti tn̄. ſꝫ
a publica quoqꝫ ciuiliqꝫ iuſtitia remotiſſimꝰ: quāto magis
id nos facere debemꝰ q̄ īmortalitate veluti cādidati ſumus:
Cādidati ēt dicebant̃ q̄ ī alicuius magiſtratꝰ aut dignitatis
petitione verſabant̃ a tunica cādida quā ꝑ id tp̄s induebāt
ſiue ad denotātū integritatē. ꝙ ſolus hic color ſincęrꝰ ac pu
rus. ⁊ minime inquinatus eſt ſiue vt perſpici ab oībus poſ-
ſet eos pecuniā nō habere q̄ ciues corrūperent. ire aūt cādi-
dati ꝑ comitia ſolebant ſuadendo rogāndo ſubmittēdo ſe oī
bus ⁊ nudato ēt corpore cicatrices oſtēdēdo. Inde ꝑ trāſla
tionē aliaꝝ quoqꝫ reꝝ petitores ſicuti a Quintil. candidatus
eloquētię a Plynio in panegyrico. candidatus glorię ⁊ im-
mortalitatis. A Hier. candidatus fidei nūcupatur. Ex q̄bus
oſtendit̃. Candidatus ꝯſtrui cū genitiuo. vt ſit cādidatus cō
ſulatus: ꝓturę: q̄ſturę: q̄ petit conſulatū preturam queſturā.
Candico candicas pe. cor. candorē habeo. ſiue de albo. albū fa-
cio. Ply. li. viij. Inſigne ei in dextro latere candicās macu-
la. Idē. cuius radice vtuntur ad candicandos capillos. Hinc
candicātia. candicantię pro albedine. Ply. li. xxxvij. Ficti-
cię ſacrificationis candicantiam fugiūt.
Candifico cādificas cādidū facio. Aug. li. xxvj. ci. dei. De igne
fulgido ꝙ certū ſuū fulgorem lapides coquēdo candificet.
Neuius. Poliens ſeſe ⁊ ſuccis herbaruꝫ candificans cutem
Candela a candore luminis dr̃. Hic cādelabrū in quo cādelę fi
gunt̃ Sūt aūt cādelę quacūqꝫ ꝯſtēt materia ſcripis teda: ſe-
uo. cera. Uar. cādelabra a cādela ī his enī funiculi ardētes fi
gebāt̃. Mar. de. cādelabro corinthio nomina cādelę nobis
antiqua dederūt. Non norat parcos vncta lucerna patres.
Candebęa: palus fuit. de q̄ Ply. li. vj. Pars. eſt inquit Syrię
que phęnice dr̃ finitima iudeę intra mōtis carmeli radices
paludē hn̄s q̄ cādebęa noīat̃. Ex ea credit̃ naſci belꝰ amnis
Canus cana canū qđ eſt ſenex. a cādeo vt quidā putant. Uirg.
cana fide ⁊ veſta. i. antiqua Uetuſtate enī caneſcimus. Ca-
ni ſoſubiectū accipiuntur pro capillis albis pręſenectute. vt
eſt illud cani enim ſunt ſenſus hominis.
Canicies ⁊ canitudo pro ipſa albedine. Ply. Et ipſa iam cani-
cie venerabilis.
Caneo canes canui canꝰ ſuꝫ. a quo caneſco. canꝰ fio. In caneo.
incaneſco valde canꝰ fio. Hiero. li. j. ꝑ. Ego ſenui ⁊ incanui.
Caniſtrū. ⁊ caniſter. fiſcella ciſta viminea. Uirgi. Cererēqꝫ cāi
ſtris expediūt. Grece κανασρον. a. i. i. mutata. Palladius.
Salignis caniſtros fieri debere virgultis. q̄r genꝰ h̄ꝫ oleū dꝫ
adiuuare. Cuius diminutiuuꝫ. eſt caniſtellum ⁊ caniſtellus.
Canephora pe. cor. virgo dr̃ quę more attico ſacra in ciſtulis
repoſita capite ſuſtinebat cana enī gręci dicūt quę nos cani
ſtra ⁊ ꝑ diminutiōeꝫ caniſtella. Uñ canephorę appllat̃. quę
ſacra huiuſmodi vaſculis recondita capite ferebant. Ci. in.
vi. Uerrinaꝝ. Habe canephoras deoruꝫ ſimulacra reſtitue.
Canis generis com. aīal latrabile: piſcis marinus ſignum cęle-
ſte ⁊ ludi talaris ſignum: quod vnū dūtaxat pūctum ꝯtine-
bat. Ideo dānoſus erat. Prope. Semper damnoſi ſubſilue-
re canes. Perſi. Damnoſa canicula quātuꝫ Raderet angu-
ſtę collo nō fallier orcę. Canis animal a canēdo dicit̃. ꝙ no-
ctu in cuſtodia ⁊ in venando ſignum voce det. De hoc Col.
Quis hoīum clarius aut tanta vociferatōe beſtiam vel furē
ꝓdicat q̄ꝫ iſte latratu: Quis famlus amantio. dn̄i: q̄s fideli-
or comes: quis cuſtos incorruptior: q̄s excubitor inueniri
poteſt vigilantior: quis deniqꝫ vltor aut vindex cōſtantior
Canis ſydus leporē fugientem ſequit̃: hꝫ in līgua ſtellā vnā
q̄ ꝓprie appellat̃ canis magna quidē ⁊ ſplendida: in capite

alterā quā nōnulli Siroon dn̄t. Sūt ergo duo canes in cęlo maior. ſ. ⁊ minor. Sed canē dicēdo maiorē intelligimꝰ. Minor enī canis canicula dr̄: quę q2 integrū diē in ortu atq3 occaſu canē ꝓcedit a grecis ꝓcyon vocat̄. Nā pro ante κυων canē ſignificat. Hec ēt anticanis ⁊ ſirius dr̄. Ci. Anticanem ꝓcyon graio q̄ noīe fert̄. Orit̄ ſeptimo calēdas Auguſti. Occidit ſed nō tota poſt dies. xl. Hec ſtella canis ęſtiuis mēſibꝰ in medio cētro celi eſt. Et dū ſol ad eā aſcēderit: ꝯiūcta cum ſole duplicat calorē ⁊ diſſoluunt̄ corpora ⁊ vaporant̄. latine canicula dr̄. Vn̄ ex ipſa ſtella dies caniculares dn̄r: qn̄ moleſtę ſūt purgatōes. Dicta canis corpa morbo afficiat: vl̄ pp flāmę cādorē ꝙ eiuſmodi ſit vt pręceteris lucere videatur.

Canicula diminutiuū a cane cū ē fęminini generis. Et accipit̄ ꝓ ſigno cęleſti. Col. li. x. Cū q̄ peracto ſolſtitio vſq3 ad ortū caniculę: qui fere dies. xxx. ſunt. Hinc Caniculares dies.

Caniculꝰ catulꝰ a quo catellꝰ diminutiua ſūt a canis gn̄is maſ.

Caninus. a. um. quod ē ex cane. Ply. Sanguine canino nihil contra toxica pręſtantius eſt. Canini vō dentes ſunt poſt ꝑmores. Vide in dictione dentes.

Canatim aduerbiū ſignificat ad ſimilitudinem canis.

Canarius a. um. quod ad canē pertinet: vt canaria lapa: quę canibus adhęret. Apud. Ply. li. xviij. Auguriū canariū legit̄: ⁊ apud Ateiū capitonē Canario ſacrificio pro frugibus deprecādę ſęuitię cauſa ſyderis caniculę. Canatius ab Apuleio dicit̄ in floridis ꝓ clara ceu ꝑconis voce. Canatius īquit limā dabo vt ꝑ oēs prouincias eat. Sed hoc a canando. i. calādo videt̄ dictū. Nā. Var. ſcribit ꝯſuetudinis fuiſſe vt claſſicus in arce circumq3 muros canatum iret.

Canarij populi circa atlantem aphricę montem habitantes ꝙ victus eius animalis his promiſcuus ſit.

Canicularis adiectiuum a canicula cęleſti ſigno dictum. Unde Caniculares dies.

Cano nis. cecini cātū ⁊ canitū a quo Hiero. formauit participium cū ī Apocalypſi inq̄t. Qui erāt tuba canituri. S3 eius cōpoſita faciūt p̄tm in ui diuiſas ſyllabas. Significatq3 ꝓprie Canere voce modulari. Hinc canere poetę dicunt̄ qn̄ verſus rythmica rōne cōpoſiti ſunt ⁊ cantando pronūciari conſueuerunt. Virgilius. Arma virūq3 cano. Canere ēt is dr̄ q̄ nō tm̄ ore ſed q̄ fides organaue pulſat aut qui tibias inflat. Vn̄ Canere receptui qđ fit̄ poſt ꝯflictū milites a pugna eē reuocādos recipēdoſq3 in tutū ꝙ fit cātu tubaꝝ et clangore ſicut canit bellicū cū init̄ ꝯflictus ⁊ milites in pugnā ꝓdeūt. Vege. Tubicines ad bellū vocāt milites rurſu3 receptui canētes reuocāt. Sed q2 veteres laudare ⁊ vaticinari verſibꝰ ſolebāt: factū ē vt canere ꝓ laudare capiat̄. Vir. Regēq3 canebant. Et ꝓ Vaticinari. Idē. Ipſa canas oro. Qn̄q3 ꝓ prędicare ⁊ cū quoda3 vt exaudiri poſſit canore ꝓferre. Mar. Quicquid fama canit donat arena tibi. Huiꝰ verbi cōpoſita ſunt Accino qđ eſt ad aliq̄d vel iuxta cano. Cōcino ſimul cano. Circuncino. Excino extra vel valde cano. Incino intus cano. Intercino inter agendū aliquid cano. Occino ſiue occano cōuiciū facio. Percino. canēdo ꝑſeuero procino canendo ꝓfero. Pręcino ꝑdico ꝑdiuino. ⁊ ante cano. Recino rurſus cano. Hor. li. car. Quē deū cuius recinit iocoſa nomē imago. Interdū fit̄ in cōtrariū cano. Idem li. j. carminum Nunc ego nutibus mutare quero triſtia dum mihi fias recantatis amica. Eſt ⁊ Succino. qđ eſt ſummiſſa voce cano. Et omnia habēt pe. cor. Hinc deducuntur infraſcripta.

Canto: cantas. frequētatiuū. a quo cantatio cantatus cantator ⁊ cantratix. Compoſita mutant a in e. vt Accento. as. vnde accentus. Concento a quo ꝯcentus. Occento: ⁊ ſuccento. Ex canto vō incanto ⁊ recanto. ſeruant a: Aliquando tn̄ cantare ponitur pro incantare. Virg. Frigidus in campis cātando rumpitur anguis.

Cantito aſ. pe. cor. frequentatiuu3 a frequentatiuo formatum. Aug. quales poetaꝝ noſtroꝝ carminibus cantitantur.

Cantus. uſ. a cano fit ⁊ eſt inflexio vocis. Et pro cantione cuiuſcunq3 rei dicitur. Virg. cantuſq3 dedere.

Cantio idem quod cantus. Cuius dimi. eſt cantiuncula.

Canticū ꝓprie eſt elegans ⁊ laſciuus cantus: Quintil. ſit poetę lectio cū ſuauitate quadā grauis ⁊ nō q̄dem proſę ſimilis q̄a carmē ē. ⁊ ſe poetę canere teſtant̄ nō tm̄ in canticū diſſoluta greci cāticū hymnū vocāt. Itē pſalmū: S3 ꝓpe hymnꝰ dr̄ q̄ voce naturali ſit pſalmus qui aliquo muſico inſtrumento.

Cantilena: cantici compoſitio.

Canor cantus ⁊ elegantia quędā ⁊ conſonātia quędam Quin. Vocis rōnem Ariſtoxenus muſicus diuidit ρυθμον καί μελος εμμετρον quorum alterum in medulatōe eſt alterum canore ac ſonis cōſtat: Ouid. li. v. me. Nec tm̄ ille canor mulcendas natus ad aures.

Canorus a. um. ſuaue ⁊ dulce.

Canoroſus a. um. quaſi ſonoroſus. Gel. Collectā coactāq3 vocem ⁊ magis claros canoroſuſq3 ſonitus facit.

Canon latine regula. a quo canonicus a. um. quod eſt regulare Aug. lib. iij. ci. dei. Quā ſolis obſcurationē3 non ex canonico ſyderum curſu accidiſſe ſatis oſtendunt. Et canon. Interior ſcuti locus quo brachia immittunt.

Canonizo aſ. latine regulo καί ελληνισι κανών καί κανόνισματα.

Canopus pe. pro. ciuitatis ęgypti diſtans ab Alexandria. c. xx. ſtad. Ex qua ortū ferunt. Claudianū poeta3. dicta quaſi canobus a canobo Amycleo Menelai nauis gubernatore ibi ſepulto. Nā deuicta troia in ęgyptū viuentoꝝ delatu cū helena gubernatorē ictu ſerpētis quē Hęmoroida vocāt amiſit in eiuſq3 memoria vrbē ꝯdidit relictis ibi his q̄ ad nauigandū inutiles erāt hęc ſalubris acris benignitate hoīes allicit Eſt ibi nili hoſtiū qđ canopicū vocāt. Hinc canopite. pe. ꝓ. dicti ſūt q̄ canopū habitāt. Canopicus ca. cum. poſſeſſiuu3 a canopo. Var. nobis ſapdę videmur cum ſimus canopici.

Cantabri. pe. cor. hiſpanię ppl̄i ſunt in extremis luſitanis finitimis q̄ tractū trās duriā ſeruant. Hi efferi ſūt ⁊ nullā vitā ſine armis eē exiſtimāt. De q̄bus. Siriꝰ: Cantaber ante oīs hyemiſq3 ęſtuſq3 famiſq3 inuictus. Et mox. Nec vita3 ſine marte pati q̄ppe oīs in armis lucis cā ſita ē ⁊ dānatū viuere paci. Cātabroꝝ regio cantabria dr̄ Sue. Domuit aūt partim ductu: parti auſpicijs ſuis cātabriā. Hinc cantabrius a. um. Florus. li. iiij. Totā amplexus cantabriā efferā gentē ritu feraꝝ quaſi indagine debellabat. Cātabricus. a. um. Sue. in Aug. Extrema bella duo oīo ꝑ ſe geſſit Dalmaticū ⁊ cantabricū. Memorię ꝓditū eſt cātabros ſolitos canere pęana lętitię ſuffixos cruci ab hoſtibus. Cur autem ſeptētrionales ſint ad arma prōptiſſimi ruātq3 ī ferrū ſine timore cauſa eſt ſanguinis abūdātia ſicut docet. Vict. li. vj. econtrario medij ppl̄i pp ſanguinis exiguitatē timidiores ſunt ferro reſiſtere ſed ardores ⁊ febres ſuſtinēt ſine timore tm̄ corpora ſeptētrionalium a febri ſint timidiora ⁊ imbecilla.

Cantharus. pe. cor. ⁊ cū. th. aſpirato grecu3. eſt quo ſignificat̄ poclū qđ baccho tribuit̄ ſicut ſyphus herculi a cātharo qđ erat nauigij genus. Ulp. ſcribit canthăros eſſe ꝑ quos aquę ſaliunt. Et cātharus aīal eſt cuius femina non inuenit̄. Col. li. ix. Nā ⁊ alecula modo capta ⁊ cātharus exiguuſq3 gobio quiſq3 deniq3 eſt īcremēti minuti piſis maior eſt alit. Et cantharus latine ſcarabeus dicitur. Unde cantharolethros locus eſt paruus in thracia in qua vnum hoc animal necatur ολεθρος. pernicies dicitur.

Cantharus idis: vel cātharida ę. vermis terrenus viridis auri colore ſuperlucens ⁊ naſcit̄ in ſumitate ramoꝝ fraxini et oliuę cuius ſuccus in venas ingreſſus: vt venenū interimit humano corpori applicitus veſſicas plenas humore facit. Oui. cātharidū ſuccos dante parēte bibas. Hie. Ne magnopere glorieris ſi facias qđ ſcorpiones facere pn̄t ⁊ cantharides. Cātharides ēt ficoꝝ vermiculi dn̄r ⁊ pyri ⁊ pinnus.

Cantherius: equus cui teſtes amputati ſunt qui ideo firmam ſuetior. Var. Et iō ꝙ ſemine carēt ij cātherij appellāt̄ diſtatq3 ab equo: ſicut gallꝰ a capo. Et Cantherij ſūt q̄ a ruſticis ſere noīantur caballi q2 ipſos equos cātherios vocamus qui ſubici ſolent a fabris materiarijs: dum moles arboꝝ ſecant. Itē cantherij Tigna dn̄r. Victr. li. v. Et cantherij ꝓminen-

tes ad extremā ſuggrūdationē. ſupra cātherios tēpla. Item
cantherius vt auctor eſt Uar. mons eſt in ſabinis. Et can-
therius genus iugi in vinea dicitur.

Canterium vehiculi genus. de quo Sene. epl'a. lxxxvij. Mar.
Cato cēſorinus cāterio vehebat̄ ethiopico. Col. li. v. Si re-
giōis ↄditio pmittit deponemus haſtilia q̄bus adnectuntur
ſingule trāſuerſe ptice in vnā partē ordinis qȯ gn̄s iugi cā-
theriū vocāt ruſtici. Idē is vt dixi cātherius propri⁹ a terra
q̄ꝫ vitibus ordinarijs ſūmittēdus eſt. Hinc cantheriatus. a.
um. Col. li. vi. Que pedaminibus adnixe ſingulis iugis im-
ponuntur eas ruſtici cantheriatas appellant.

Canthus. cū. th. aſpirato Ferrū quo rote extremitates vinciū-
tur. Perſius vertentē ſeſe fruſtra ſectabere canthū. Hier. li.
iij. x. Et axes eaꝝ ꝛ radij ꝛ canthi ꝛ modioli oīo fuſilia. Can-
thos ēt greci angulos ocl'oꝝ vocant: ſeu palpebrarum piluꝫ.

Cantes organorum fiſtule.

Canuſiū Apulie oppidū vbi lana laudatiſſima fit q̄ Canuſina
ꝺr cui⁹ color eſt rutil⁹. Uñ Canuſinatus ꝺr q̄ ē īdut⁹ canuſi-
na veſte Mar. Ut canuſinatas noſtro ſyrus aſſere ſudet.

Cappa nomē lr̄e grece pro qua latini vtuntur. c. Quo nomine
greci vt Suidas docet cū malū hoiem volunt prouerbio ſi-
gnare vnū cappa cū peiorē duo cū peſſimū tria habere cap-
pa dixerūt volentes eū intelligi eſſe cretenſem cilica cappa-
doca qui ſingularis fuiſſe improbitatis exiſtimantur.

Caparis pe. cor. in Sal'one fructicis gn̄s eſt oriente ſil'e lentiſco
calide ꝛ ſicce virtutis naſcit̄ pcipue in parietilis hoc ē mu-
ris veteribus ꝛ ſpleneticis prodeſt. Seritur quoqꝫ ī locis ſic
cis area circū effoſſa ſtructis vndiqꝫ aut ex natura ripis aut
ex artificio lapidū vt luxuriari pmittat̄. Col. capparis ꝛ tri-
ſtes inule ferulēqꝫ minaces. Dr̄ ꝛ cappar. Palladius. Hoc
menſe mētha ꝛ paſtinaca thymū ꝛ origanū ꝛ cappar ſuidas.
κάππαρις παρα το εκ τοῦ καμπου αιρεσθαι της
δε βοτανης ὁ καρπος ονησιμος.

Cappadocia pontica regio eſt vt ſcribit Solinus. que leuo la-
tere vtraſqꝫ armenias comagenemqꝫ tangens dextro mul-
tis aſie ppl'is circūfuſa ad tauri iuga ꝛ ſolis ortus attollitur.
Euphrates eā ab armenia maiore diuidit. Apianus mino-
ris armenie partē. Ptol. vō minorē armeniā eſſe ſcribit. Di
cta Cappadocia a cappadoce amne: ante Leucoſyria voca-
ta. Uñ cappadoces leucoſyrij Hinc cappadox. ocis. pe. cor.
pro eo qui ē ex cappadocia Luc. li. ij. cappadoces mea ſigna
timent. Cappadocus a. um. poſſeſſiuū. Perſius. Nec ſit pre
ſtantior alter cappadocas rigida pīgues clauſiſſe cataſta ſui-
das καππαδοκια κρητω και κιλικια.

Caper mas inter capras caſtratus. Mar. Dū nugulas hircum
factus es ipe caper. Nā Uirg. īproprie caprum pro hirco po
ſuit cū dixit. Uir grecis ipſe caper: ſicut ēt īproprie brutum
aial viꝝ appellauit Ponit̄ tñ q̄nqꝫ pro maſculo caprarum ꝛ
Aries p maſculo ouiū dū ſunt adulti nec tñ coierūt. Naꝫ q̄
minores ſunt inter capras hedi inter oues agni dñr. Sꝫ qui
poſt kl'as Auguſti concepti ſunt vocant̄ ſocordes. Et dicit̄
cap ſiue capra a carpendis virgultis. Rodit eni oē virgultū
ꝛ imprimis vites pp quod bacco īmolari caper ſolebat. Eſt
ꝛ caper nomen proprium grammatici.

Capra quaſi carpa ꝙ virgulta carpat vel ꝙ captet aſpera vel
a crurū crepitu. Uñ ꝛ crepas eas antiqui vocabāt. Sūt autē
capre domeſtice Cabree ſilueſtres. Et capra a capro Caprea
a capreo licet nō ſit in vſu. Cuius diminu. eſt capreol⁹. Si-
militer capellus a capro. capella a capra diminutiua ſunt.

Capreus a. um. quod ex capro: ſiue capra eſt: vt pellis caprea.

Caprinus a. um. idē quod capreus vt caprinum ſeuum.

Caprilus a. um. idē qȯ caprin⁹: ſicut ab oue ouilus. Uar. ſcribit
ſtercus caprilū. ꝛ ouilū ꝛ aſininū tertio ordie ī agris ponēdū

Caprarius caprarum cuſtos.

Caprea pe. cor. aial ſilueſtre quātū ad greca vocabula nomē a
videndo atqꝫ clarius aſpiciendo inquit Hiero. ſortitum eſt.
Nā in natura ſua hꝫ. vt nō ſolū ipſa videat ſꝫ pſpiciat accer
rime: ſed ꝛ alijs viſum pbeat. Aſſerunt enim hi q̄bus medi-
cine pitia eſt huic aīali ītra viſcera humorē quēdē ineſſe q̄
caliginem depellat oculoꝝ ꝛ obtuſiores quoſqꝫ viſus exa-
cuat. Capreaꝝ genera ↄpluria enumerat Pli. li. viij. Eſt Da
ma que raro māſueſcit nebros ēt appellata. Sūt Ibices ma
xime pnicitatis. Sunt Rupicapre. Sunt pigardi. Sūt. Ori
ges ſoli cōtrario pilo veſtiti: ꝛ ad caput verſo. Sunt Stre-
pſicerotes ꝛ platicerotes hi a cornibus latis: illi a ↄtortis no
men adepti. Eſt ꝛ caprea vitis dicta vt inq̄t Uar. ꝙ pariat
capreolū. Et capree Inſula vltra Surentū campanie vrbeꝫ
circiter octo milia paſ. nobilis coturnicū multitudine que ex
italia volantes illic principio autumni capiuntur.

Caprarius cuſtos ſeu exercitator caprarum ſic ꝛ capraria.

Capriulgi: aues ſunt merule aſpectu aliquanto grādiores fu-
res nocturni interdiu non vident̄: nec ipſi vidēt. ītrāt ſtabu
la caprarūqꝫ vberib⁹ pp ſuccū aduolāt: q̄ iniuria emoriunt̄
vbera: Hos Ari. a caprarum mammis Aegotelas vocat.

Capraria inſula in mari thuſco ſeu liguſtico capris abundans
quam greci Aegilon dicunt.

Capreolus cū accentu in añpe. aīal ſilueſtre diminu. a capreus
Uirg. Preterea duo nec mihi tuta valle repti capreoli. Eſt
ꝛ capreolus coliculus intortus in vitibus vt cincinus. Is enī
vites capit. Uñ ꝛ a capiēdo capreol⁹ eſt dictus greci hūc he-
licon noſtri ēt pāpinū ꝛ clauiculā appellant. Et Capreolus
vt li. xij. Col. auctor eſt genus eſt bicornis ferramenti.

Caprigenus a. um. pe. cor. quod eſt ex caprarum genere.

Caprile pe. p. locus vbi capre ſeruantur ſicut ouile vbi oues.

Capricornus: celeſte ſignū qȯ pana fuiſſe exiſtimant q̄ poſterio
rem partē in effigiē piſcis: priorē vō ī formā hirci ↄmutauit.
Cuius ingeniū admiratū Iouē ferunt hanc figurā in celuꝫ
tranſtuliſſe. Stellā hꝫ in naſo: in pectore duas in pede duas:
inter ſcapulas ſeptem. In ventre ſex. In cauda duas.

Caprific⁹ pe. co. a carpēdo ꝙ parietes ac muros carpat. Mar.
Marmora meſſalle ſcindit caprificus. Eſt enī e ſilueſtri fi-
cus genere nullo vnq̄ꝫ tpe matureſcēs q̄ fere rutis ſaxis ſo-
let erumpere. Ter. in adel. Illic ēt vbi caprificus magna eſt.
Caprifici ēt appellati ſūt caniculares dies ꝙ eo fere tpe libe
rum ſimul atqꝫ ancille ſub arbore caprifico ſacra faciebant.

Caprificatio a ply. vocatur in arboribus quotiēs illaꝝ cortex p
ver cultello findit̄ vt cōmodius prūpant arbores atqꝫ cre-
ſcant a ſimilitudine capfici q̄ ruptis muris ītumeſcens exit.
Sunt tñ q̄ eā ſacrificationeꝫ magis appellandam cenſeant.

Capero. as. pe. cor. frontē rugis ↄtraho ꝛ aſpitatē vult⁹ oſten-
do quod a criſpis caproꝝ frōtibus vel a cornuū caprinoruꝫ
ſimilitudine tractum eſt. Unde ꝛ caperatum rugoſum dici
tur Plau. Quid illud eſt ꝙ ille caperat frontē ſeueritudine:

Caphareus euboie mons altiſimus verſus helleſpōtū apȯ qȯ
plurima grecorum claſſis afflicta eſt propter palamedis ne
cem. Unde ꝛ caphareum mare dictum.

Capis idis. poculi genus a capiendo cuius dimi. ē capidula ca-
pys vō ys. nomē eſt eius q̄ capuā edificauit. Uir. li. x. Et ca-
pys hīc nomē capuane dicit̄ vrbi: ꝺ quo dictys cretēſis ꝛ da
res phrygius. Itē interpres quinti calabri poete. li. xij. qui cū
maieſtate Homeri videtur quaſi contendere.

Capio is. cepi captū ſignificat. Accipio. Uirg. li. iiij. geor. Cape
facta manu cape robora paſtor. Sed differunt qꝛ capere eſt
cū effectu. Accipere cū q̄s non ſic accipit vt habeat. Ideo vt
Ulpia. ſcribit non videtur quis capere quod eſt reſtiturus.
Et capere eſt ſponte vel non ſponte. Accipere tantum ſpon
te. Unde dicimus cepi labores cepi moleſtiam cepi vel ſu-
ſcepi inimicitias accepi calamitatem cladē contumeliā vul-
nus. Ual. max. Ut non coactus enſem accipe ſꝫ ſua ſpōte ſu
mere videretur. Habet interdū reciprocum vſum: vt idē ſit
cepi voluptatē ꝛ cepit me voluptas. Qñqꝫ capere eſt dele-
ctare ineſcare irretire ex tranſlatione ferarum venatuſqꝫ.
Hor. in ſer. Te cōiunx aliena capit meretricula dauum. Qñ-
qꝫ ppiciari. Lucr. li. ij. Nec bene pro meritis capit̄ nec tangi
tur ira. Qñqꝫ decipe. Uirg. Captiqꝫ dolis lachrymiſqꝫ coa-
cti. Qñqꝫ eligere Terē. in Ecy. Cū illū gnatū cepimus. Qñqꝫ
perpeti vt apud eundē in hea. Dū abſte abſum oēs mihi la-
bores quos cepi leues. Qñqꝫ tenere vt in Eu. Dij boni quid

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

turbę ędes nr̄ę vix capiēt. Qñqꝫ detinere occupare. Ci. Nauē quādā piratarꝝ pręda onuſtā cępe. Uar. q̄d hic venator nō cępit. Hinc vincti captiui dñr ꝙ nō ſui iuris ſint ſꝫ ī ptātē aliorꝝ redacti. Qm̄ āt q̄ ita capti ſunt nō ſūt amplius ſui iuris ſꝫ libertate priuati ſunt. Jdeo captos qñqꝫ ꝓ priuatos ſiue īpeditos accipim⁹. Hīc mente capti dñr amentes hoc eſt qui mētis cōpotes nō ſunt. Capti oculis q̄ officio oculorꝝ ꝑuati ſunt. Et cape ē amore accēdere. Uñ Capti amātes dñr Lucil. ne aſpectu ⁊ forma capiare aliena. Multa alia ſignificat ꝓ diuerſitate rerꝝ cū q̄bus iungitur: vt cape manu eſt cōprēdere. Capere oculis videre. Capere auribus audire. Capere mēte intelligere. Capere ꝯſilio eligere. Capere aſtu vel dolis decipere: Capere cātu aut voluptate delectare. Uirg. Carmina quo captę. Capere conſilium eſt deliberare. Cice. Cum aūt ꝯſiliū hoc ꝑnceps cępiſſet. Capere rōnē eſt moduꝫ inuenire. Plau. Rationē cępi vt ⁊ amāti obſequerer: ⁊ patrē nō offenderē. Et Cape facere. Ter. Nō ſi capiūdos mihi ſciā inimicos oēs hoīes. huius verbi cōpoſita ſunt Accipio a quo ꝑaccipio. Cōcipio Decipio Excipio. Jncipio. Jntercipio. percipio. ꝑcipio recipio Suſcipio et Uſucapio q̄ ci ſyllabam cor. habent. Deriuatiua ſunt quę ſequuntur. Et ꝑterea Anceps Forceps Jrcipes.

Capto as. frequentatiuum a quo Captito aliud frequētatiuū licet non ſignificent frequenter capere: ſed brandicijs illicebris ⁊ huiuſmodi aliquid venari: vt hic obſequendo captat aurā popularem. Mar. Capto tuā pudet heu ſꝫ capto maxime cęnā. Tu captas alias iā ſumus ergo pares. Hinc Captator venator: ⁊ captatio Uenatio. Ci. Captator ille popularis aurę Aliqñ Captare cape decipe Mar. Si captare feras aucupis arte placet. Ci. Captatio: calliditas īſidię fra⁹.

Capeſſo. is. ſſi. ſſum. ſm̄ Diod. vel capeſſiui. itum ſm̄ Priſ. verbū actiuū. Nā dicim⁹. Capeſſo. or. ⁊ ſignificat Capio: ſiue ad capiendū eo. Sal. li. ij. hiſt. Diuerſa vti ſolet rebus ꝑditis capeſſiuit Liui. li. j. tm̄ ꝓ capio poſuit. Ergo vt ſegregaret pugnā capeſſit fugā Silr̄ Apul. Dū ſimul illi ⁊ gr̄as agerem et dona capeſcerē. Uir. pro exequenduꝫ ſuſcipio. Mihi iuſſa capeſſere fas eſt. Pla. in aſi. pro īmitto. Qm̄ magis in altū te capeſſis: tā ęſtus te ī portū refert. Jdē ī Am. ꝓ recipio dixit. Nūc pergā hera imperiū exequi ⁊ me domum capeſſam.

Captiu⁹ dr̄ q̄ſi capite diminutus q̄ ingenuitatis fortuna excidit cū nō ſui iuris ſit: ſed in aliorꝝ ptātē redactus. Hinc captiuo as. qđ eſt captiuū facere. Captiuitas ipſa detētio grece autē αἰχμαλωτος αιχμη και αιρουμαι ει λομηp.

Captus a. um. participiū eiuſdē ſignificantię cū ſuo verbo. Et qñqꝫ pro priuato ſiue impedito ponit̄. Unde mēte capti. capti oculis q̄ officio mētis vel oculorum priuati ſunt. Et Capti dicuntur amatores a tranſlatiōe ferarum. Ter. Captus eſt: pro eo quod eſt tenetur ⁊ irrętitur.

Captus us. ſors intelligitur Ter. in adel. Pręterea vt captus ē ſeruorꝝ nō malus hoc ē vt ſe hēt ſeruorꝝ ꝯditio ſicuti exponit Do. Aliqñ Capt⁹ deceptio cuius dimin. eſt Captiuncula q̄ ⁊ captio dr̄ Jtē ꝑceptio qđ hō capere pōt. Sene. Qđ captu q̄dem difficile eſt ſed facile memoria retinet̄. Uñ ⁊ ꝓ capaci ponit̄ qñqꝫ Ci. li. ij. tuſ. gręci prudēter vt eſt capt⁹ hominū ideſt tā prudētes q̄ꝫ capax prudētię eſt hoīum natura. Apul. dixit ſupra captū cogitatiōis ꝓ eo qđ eſt ſupra quiſpiam cogitatione capere ⁊ cōplecti poſſit. Jtē delectatio. Ci. Nō poſſum adduci ⁊ ſuſcipere e pecunia captum.

Captio ipſe actus capiēdi ſeu decipiēdi: ſeu id ꝑ qđ q̄s capitur cui⁹ dimin. eſt captiūcula. Gel. Quid aūt legis iſtius propugnatores in illa captiūcula faciēt in qua hę eſſe neceſſum eſt.

Captioſus a. um. qđ capit ſeu decipit ⁊ dolis plenū ē: Gel. Nō eſſe captioſis quęſtionibus reſpondēdū. Hiero. contra Uigi. Captioſa eſt iſta concluſio.

Captura detentio. Uñ in euang. legitur. Jn captura piſcium.

Capax quod aliquid capit ſeu continet aut continere poteſt. Eius contrarium Jncapax.

Capſa a capio ꝙ res in eo reconditas capiat vel ἀκαμπτω qđ eſt curuo. cuius diminutiuum eſt capſula a quo capſella. Hiero. li. j. x. Uaſa aurea q̄ exoluiſtis ei ꝓ delicto ponetis in capſellā ſed tñ q̄d ſit capſa ⁊ vnde dicat̄ Suidas nr̄ ita ſcribit κάψα λεγεται κυριος κιϛη και θηκη

Capſarius qui mercedis gratia ſeruāda in balneis veſtiméta ſuſcipit cuſtos capſarꝝ. Et capſarius qui portat libros. Aug. in ꝑs. interꝑtatione. Modo nobis ſeruiunt Judei tanq̄ꝫ capſarij noſtri ſunt ſtudentibus codices portant.

Capſus. carruca vndiqꝫ tecta.

Capſaces pe. cor. lechytus oleiqꝫ vas. Cypria. li. ij. epiſtolarum Fidelia farris nō deficiet ⁊ capſaces olei non minuet̄. Sic Hier. ad Euſto. Uidua ſareptana ipſa cū filijs nocte moritura prophetam paſcit eſurientē ⁊ mirū immoduꝫ capſace cōpleto qui alendus venerat alit.

Capeo pe. pro. dr̄ ſpacioſuꝫ aliquid ⁊ rei alicuius capax A quo ſit intercapedo ⁊ Diſcapedino aſ. ⁊ diminutiuū capeduncula. Capedunculas vero numę accepit Cic. pro vaſis vel armarijs traditionum eius.

Capula vas vinariū quo veteres vtebant̄: ꝙ facile capi poſſet. Uar. capis ⁊ miores capulę a capiēdo noīant̄ ꝙ anſatę ſint

Capulator qui capulis oleum deplet.

Capulus ⁊ Capulū dicitur q̄cq̄d rē aliquā ītra ſe capit. Col. li. v. Neqꝫ enī cāterius editior eē dꝫ pedali altitudine: vt ſit q̄ teneri adhuc pāpini capulis ſuis ꝓlixi⁹ illigēt. Uñ ⁊ id quo mortui efferunt̄. Capulus dr̄ ⁊ Sarcophagū. i. ſepulchrum Capulum dr̄ ꝙ corpora capiat Apul. li. iiij. me. Jbi capulos Jcarię ⁊ vetuſtate ſemitectos q̄bus īhabitabāt puluerei ⁊ cinerosi mortui paſſim a futurę ꝑdę receptacula referam⁹. Et capul⁹ manubriū gladij ꝙ māu capiat̄. Uir. Capulo tenus abdidit enſeꝫ. Sue. in Cali. Ueniā inq̄t veniā ⁊ hic mecum capulum gladij crebro verberans quo cinctus erat.

Capularis ſenex. i. capulo ītimus vel morti ꝯtiguus ⁊ mox capulo efferēdus. Reūqꝫ capularē dicebāt ꝙ capulo dign⁹ eēt

Caplū nodi genus in funę: quo īdomita iumenta capiuntur.

Capiſtrū capitis vinculū qđ eq̄s ⁊ huiuſmōi aīalibus adhiberi ſolet ne fugiāt. Mar. Paret purpureis ap capiſtris. Col. li. v. vitib⁹ attribuit cū inq̄t. Quare cū ad ſummū palū recta vitis extēta ex capiſtro ꝯſtringitur: ne fętu grauata ſubſidat curueturqꝫ. Et capiſtrum dicitur quod circa os inuoluitur ne cibos decerpant.

Capiſtro as. capiſtrū īpono. Ply. Si īter arbores viteſqꝫ areē fiſcellis capiſtrari boues oꝫ ne germinū tenera decerpant.

Capiſteriū gn̄s vaſis ruſtici. Quod tñ vt Georgius Merula inquit Scaphiſterium melius dicitur.

Caput dr̄ totū illō qđ collo ſuſtētat̄. Jnde dcm̄ ꝙ ab eo initiuꝫ capiāt ſenſus ⁊ nerui. Partes capitis diſtinguūt̄. Nā eminētior pars vertex appellat̄. Tū corona capitis diuidit̄ īfrōtē anteriorē ⁊ occiput poſteriorē partē. media vō ſūt tpa quib⁹ aures īhęrēt. Aliqñ caput dr̄ origio ⁊ ꝑncipiū. Uirg. O latij caput horꝝ ⁊ cā malorꝝ. Jtē caput vocat̄ ꝑma ſūma ī pecunia a q̄ fen⁹: aut alius q̄ſt⁹ ſit veluti rei ꝑncipiū. Sꝫ hāc ēt ſortē dñt. Et caput initia ꝑua ī libris: qđ caplm̄ apud vulgares dr̄. Gel. Qđ in capite ſuꝑiore a Critolao ſcriptū eē diximus. Compoſita a caput ſunt occiput ⁊ ſynciput gręce απο του κρατεειμ λεγουσι κρας κρατος.

Capitis diminutio ē ꝑoris ſtatus ꝑmutatio Cui⁹ tria ſunt gn̄a vt ſcribit Paul. Maxīa minima media. Tria enī ſunt q̄ habem⁹ libertatē ciuitatē familiā. Jgit̄ cū hęc oīa amittimus maximā eē capitis diminutionē: vt deportatio. Cū vō amittim⁹ ciuitatē ⁊ libertatē retinem⁹: mediā eē capitis diminutionē: vt in colonias latinas trāſportatio. Cū libertas ⁊ ciuitas retinetur familia tantum mutat̄ minimam eſſe capitis diminutionem conſtat velut adoptatio.

Capitulū dimi. ſig̃t ꝑuū caput. Plau. Meū caplꝫ me⁹ ocellus. Ter. O lepidū caplm̄: Aliqñ dr̄ Jnitiū ſnīe ꝙ ꝑncipia ſniarꝝ ꝑ metaphorā ēt capita vocāt̄. Jtē caplm̄ dr̄ caput colūnarꝝ. Ply. li. xxxvj. ꝑximū colūnis ſpirę ſubditę ⁊ capitula addita

Capitellū dimi. eſt a caplꝫ qđ mō ſig̃t ꝑuū caput. i. groſſiorē ſūmitatē cuiuſcunqꝫ rei. Ply. Herba ipia vocat̄ roris marini aſpectu thyrſi mō veſtita atqꝫ capitata. Jñ ramuli aſſurgūt ſua capitella

ſuã capitella gerẽtes. Et capitullũ dr̃ Epiſtyliũ.i. caput colũ naꝝ. Nã baſis iſerioꝛ ps ẽ. Hoc ⁊ capl̃z vocaẗ. grece βασις

Capitulo as. capitulũ appono. Unde capitulatũ dr̃ qd̃ veluti capitulũ quoddã in ſummo hꝫ Ply. Folia bouis lingue ſimilia minora ſubcãdida: ⁊ in cacumine capitulata. Capitulare etiam eſt ꝑ capita diſtinguere. Et capitulata dñr ſcripta q̃ ꝑ capita diſtincta ſunt. Unde ⁊ Recapitulare eſt breuiter que dicta ſunt per capitula recenſere.

Capitatus.a.um. qd̃ in caput latius creſcit. Unde capitatũ porrũ. Col.li.xij. Cult⁹ aũt porri capitati aſſidua ſarritio ⁊ ſtercoratio ẽ. Jtẽ capitata vinea ab eodẽ dr̃ ſicut ⁊ brachiata.

Capitoſus a.um. qd̃ magnum caput hꝫ. Jnterdũ dr̃ qd̃ eſt duri capitis qui ⁊ ceruicoſus appellatur.

Capitale ⁊ per apocopẽ capital diciẗ facinus quod capitis pena luiẗ. Plau.i Mne. Temetſi capital fecerit facile aſſeruabis. Nonius docet capital eſſe capitis periculum. Uarro vero faſciolã q̃ capillos nectimus. Capitalis hõ nõ ſolũ ꝓ ſceleſto q̃ ẽ dignus puniri capite vt apud Ci.li.v.phil. Ad quendã ſeptimũ capitalẽ hoĩem collegã ſuũ miſerat: ſed ẽt q̃ eſt ꝓ̃ptus ad cedẽ: vt idẽ Trebatio: Tres viros vites cẽſeo: Audio capitales eẽ. Capitalis orõ. Ci.li.j.offi. Capitalis orõ eſt ad equationẽ bonoꝝ pertinẽs. Capitalis ira ab Horatio dr̃ ꝓ mortifera. Capitalẽ odiũ. Capitalis morb⁹: ꝙ caput et vitã hoĩs petant. Capitalis locus dicebaẗ: vbi ſiquid violatũ erat capite violatoris expiabaẗ. Capitale pactũ. Capitale vitium.i.ꝑꝑ quod debeat quis ad penam capitis peti.

Capite cẽſi dicebanẗ: q̃ in plebe Roma. per q̃ꝫ pauco aut nullo ere cẽſebanẗ a cẽſione capitũ: ꝙ ſolis capitibus cẽſerenẗ q̃bus ꝓletarij nomẽ ĩpoſitũ a numine officioq꜡ ꝓlis ẽdẽde ꝙ cum re familiari parua minus poſſent rẽpu. iuuare: ſobolis tñ gignẽde copia ciuitatem frequentarent.

Capitoliũ: locus rome ſic dictus a capite hoĩs ibi repto dũ foderent fundamẽta. Añ enĩ Tarpeius mõs dicebatur a virgine veſtali Tarpeia: que ibi a ſabinis necata atq꜡ ſepulta fuit

Capitolinus fuit cognomen eius qui caput inuenit: cum capitolium extruendum eſſet.

Capitiũ capitis tegmẽ a capite. Alij a capio ꝙ capiat.i. cõprendat pect⁹. Uar. de. vi.pa. Tunicas nec capitia nec ſtrophia.

Capidulum idem quod capitium.

Capillus quaſi capitis pilus q̃ꝫuis ⁊ ꝓ oĩ pilo ſumatur. Ouid. Quot ſunt mentula quos hꝫ capilli. Capillus veneris herba ſic dicta ꝙ delapſos poſt alopeciam capillos recreat: ſiue ꝙ capillorum fluores coercet.

Capillotenus ſignificat vſq꜡ ad capillos.

Capillare eſt capillos facere. Ply. Polythrix in viridi capillatur: ſed defluuia comaꝝ facere diciẗ. Unde capillatus tantũ quod crines longiores hꝫ. Ci. Capillatior ſolito.

Capillamenta qñq꜡ capilli dñr. Apul.li.ij. de aſi. Tãta ẽ capillamẽti dignitas vt q̃ꝫuis auro veſte gemmis oĩq꜡ cetero mũdo exornata mulier incedat tñ niſi capillũ diſtinxerit ornata nõ poſſit videri. Ply.li.xxj. Herba croci eſt folio anguſto pene in capillamentis modũ. Transfertur quoq꜡ ad herbas et arbores. Col.li.v. Qui non ſolũ in eo errabant ꝙ ꝑmi anni capillamenta ſeminũ intacta patiebanẗ ſed poſt biẽnium cũ viui radix recidenda erat oẽm ſuperficem amputabant ſolo tenus iuxta ipſum articulum.

Capua a cãpoꝝ latitudine in q̃bus ſita eſt dicta eſt vt inq̃t Li. Liui. a Capy Samnitũ duce q̃ lingua illa Falco a pede introrſus curuato vocatã ait ſub cuius augurio crediẗ condita. Uir. a Capy Aenee cõmilitone q̃ eam cõdidit. Strabo ꝙ eſſet. xij. vrbiũ caput hoc eſt ipſa duo decima reliq̃s. xj. preeſſet dictam exiſtimat. Quidã a capacitate ꝙ oẽm vite fructũ capiat. Euſtachius ẽt ab vrbe cui nomẽ cãpus eẽt vel a cãporũ planitie abundãtia vt Diod. q̃. M. Seruitio ⁊ agripa Curtio chilone Cos exedificatã eam tradit. Ab hac ea regio campania dicta eſt a qua campani.

Capus ⁊ capo. Uar. Ex gallo gallinaceo caſtrato fit capus.

Capnos: latie fumus. Quo noĩe ẽt dicta eſt herba naſcẽs in ſegete hordeacea que lachrymas vt fumus ꝓuocat. Hinc Acapna dicta ſunt ligna ſicca que ſine fumo ardent. Et Uinum capnias hoc eſt fumoſũ aprone iube ſeu come in fronte deuexe quaſi a capite prone. Lucil. li. vij. ſaty. Aptari caput atque comas fluitare capronas altas frontibus immiſſas vt mos fuit illis.

Caprũculum vas fictile ſic dictum ꝙ capax ſit.

Capẽna pe. ꝓ. Oppidũ vicinũ Rome iuxta fontẽ egerie. Hĩc capẽnas tiſ. ẽ ⁊ capẽna porta rome a capẽna vrbe quã ital⁹ rex edificauit vt inq̃t Soli. Hec etiam porta apia dicta eſt ꝑ quam capuam itur: vt Frontinus libro de aq̃ductib⁹ teſtaẗ

Carambis promõtorie magne ſeptẽtrionẽ porrecte arietine frõtis hñs formã quod lõgo ſpatio pelago incũbẽs ſcythice obiectũ peninſule euxinũ pontũ bimarẽ vr̃ efficere. Dionyſius libycus αει ϖρος Βορεημ τεκαι αντολιημ οροωσαι μεσσαι δλευθα και ευθα δλυωανεχουσι κολωναι ημευυπερυοτιη τηυτε κλει ουσι καραμβιμ. Et Euſtachius eiuſdem ĩterpres multa ſcitu digniſſima.

Carabus pe. cor. genus piſcis.

Carbaſus pe. cor. gñis femi. ſm Priſ. gñis maſculi. ſm Phocam. Probus võ ⁊ caper dicunt eſſe maſ. ⁊ femi. i ſingulari. neu. võ in plurari genus lini eſt mire tenuitatis in Hiſpania primum repertum: vt ſcribit Ply. Ex carbaſo fiebant vela nauiũ que et ipſa Carbaſa dñr. Cice. de ſuppli. Taberna carbaſeis intenta velis. Carbaſinis veſtibus indi ⁊ arabes corpora velãt: q̃ ſunt auro purpuraq꜡ diſtincte ait Curtius. Non docet Carbaſũ eẽ paliũ quo flamine amicĩunẗ opulẽtie cã: vt ſerico aut tenui lino. Ual. max. li.j. Marie võ virginis emilie diſcipula extĩcto igne tutã ab oĩ rephẽſiõe veſte numẽ preſtitit. Qua adorãte cũ carbaſum quem optimum habebat foculo ĩpoſuiſſet ſubito ignis emicuit.

Carbo dr̃ cũ extincta fuerit pruina. Perſ. Jlla prius certa mox hec carbone notaſti.i. nigro ⁊ extincto. Aliq̃ñ dicitur carbo cum eſt ignitus. Pli.li.xviij. Et cum cinis in foro concreſcit ⁊ cũ carbo vehementer perlucet. Grece Antrax dicitur. Eſt ⁊ carbo viri cognomen.

Carba võtus aphricus dr̃ a Uictru. noſtri naute carbinũ nominãt: quem libycum hodie vel rura vocant.

Carbũculus paruus carbo. Et carbunculus tuber: ſeu vitiũ ex inflãmatione ꝓueniens. A candenti carbone dictus ꝑꝑ inflãmationẽ. De hoc Celſus. Non aliud carbũculo peius eſt. Eius henote ſunt rubor ẽ: ſupq꜡ eũ non nimiũ puſule eminẽt maxime nigre: ĩterdũ ſubliuide aut pallide Jn his ſanies eẽ vr̃. Jnfra colorẽ niger: ĩpm corpus aridũ ⁊ durius q̃ꝫ nãliter oportet. Preterea carbũculus vitiũ eſt in vitibus atq꜡ arboribus cũ quodã q̃ſi vredinis carbone vne ⁊ fructus vrunẗ. Terra enĩ ſole ꝑferuet: ita vt radices ſatoꝝ cõburat. Ply.li.xviij. Plerıq꜡ dixere rorẽ inuſtũ ſole. rubiginis cãꝫ eſſe ⁊ carbũculi vitibus. Solet id accidere ouis tertio ⁊ ſexto idus auguſti ſub decretorio illo ſyderẽ qd̃ caniculã appellant. Uar.li.j. de re ruſ. vbi terrarum gñã diuidit ait. Lapis marmor rudus arẽa: ſabulũ argylla rubrica creta carbũculus. Ply. Sic affligit ⁊ vitẽ carbũculus. que terra ita vocaẗ Eſt ⁊ carbunculus gẽma ꝑꝑ colorẽ ꝙ ſit ignitus vt carbo: cuius fulgor nec nocte vinciẗ adeo vt flãmis ad oculos vibret. Gigniẗ in libya apud trogloditas. De hoc Hie. Ply.li. xxxvij. Principatũ habẽt carbũculi a ſĩlitudine igniũ appellati cũ ĩpi non ſẽtiãt ignes. Uñ ⁊ a q̃buſdã carbunculi dñr Apyraſte. Sumiẗ qñq꜡ carbũculus ꝓ terra vbi teſſelle lapidee ⁊ nigre: reperiũẗ. Palladi⁹ in Januario mẽſe. Carbũculus niſi ſtercoreẗ macras vineas reddit. Ply.li.xvj. Maximeq꜡ ſabulũ humidũ aut carbũculũ aut tophaceã formã

Carbunculare eſt carbũculũ pati. Ply.li.xxiij. Succus eorum carbũculantibus circa oculos vlceribus excreſcẽtib⁹ ⁊ puſtulis efficax. Et carbũculare ẽ more carbonũ fieri. Jdẽ li. xij. Uerum ⁊ his ſua iniuria eſt: atq꜡ celi intemperie carbũculantur fiuntq꜡ ſemina caſſa ⁊ inania.

Carchedõ pe. ꝓ. grece carthago dr̃. Jnde carchedonius carthaginẽſis. Uñ a Plau. dcĩ ẽ Carchedonius vocaẗ hec comedia latine penul⁹. Et carbũculos auctore Ply. carchedõios

vocatu ere ꝓpter opulentiã carthaginis magnę. Dcã carchedon a carchedone ↄditore cuius meminit Apianus. Sꝫ vulgatioꝛ fama eſt ↄditã fuiſſe a Didone Euſtachius multa in Dionyſio. Suidas. καρχηδὼν ἡ ἀφρικη ἐξῆς ὠρματο ο μεγας κυπριανος ταυτην σκιπιων καθει λεγει σεδαφος η μετα τον πρωτον συνοικισ μον επτακοσια ετη κρατησας τα περι οικων.

Carcer locus in quo ſeruantur noxij vel vndecunqꝫ q̃s exire ꝓhibet̃ quaſi coarcer a coercendo vt docet Uar. ꝙ vincti in eo cuſtodiunt̃ ⁊ prohibent̃ exire. Eſt enĩ cuſtodię locus quę grecę philaca ð꞉. Uñ ⁊ in circo vñ emittebant̃ eq̃ carceres ſũt appellati ꝙ coerceant̃ eq̃ ne inde exeant anteq̃ꝫ magr̃at⁹ ſignũ miſerit. Et licet quidã dicant in ſingulari tm̃ ſignificare cuſtodiã publicã in plurali curentiũ equoꝝ repagula vel funes qui eq̃s ad metã currere volentibus opponunt̃. Cic. tñ vtrunqꝫ indifferenter poſuit. Nã in Cato. ſic inquit. Nec v̾o velim quaſi de curſo ſpatio ad carceres a calce reuocari Et lib. iiij. ad Heren. Quaſi ſi q̃s ad olympiatũ curſum venerit ⁊ ſteterit vt omittatur impudenteſqꝫ illos dicat eſſe qui currere cęperint ipſe intra carcerem ſtet. Quod autem carcer pro facinoroſoꝝ cuſtodia a coarcẽdo dicat̃: patet ex verbis. Liuij lib. j. ſcribẽtis. Cũ in tanta multitudine hominum diſcrimine recte an perperam facti confuſo facinora clandeſtina fierent: carcer ad terrorem increſcentis audacię media vrbe iminens foro ędificatur. Carceres tamen interduꝫ pro furibus ſeu captiuis poni ſolet.

Carcerarius. a. um. qđ ad carcereꝫ pertinet Plau. in Cap. ęgre mihi eſt hunc quęſtum facere carcerarium.

Carcinus pe. cor. Cancer animal: ⁊ ſignum cęleſte. Uide in dictione Cancer. Luca. xix. Par geminus chiron. Et idem qđ carcinus ardens Humidus ęgoceros.

Carcina ciuitas eſt a qua ſinus carcinites vbi ⁊ carcinitus amnis vt auctor eſt Ptolomęus.

Carcinoma atis. pe. cor. cãcer morb⁹. Ply. li. xx. A q̃ quoqꝫ ei⁹ decocta neruos articuloſqꝫ mire iuuari ſi foueãt vlcera ⁊ recẽtia ⁊ vetera carcinomata q̃ nullis alijs medicamẽtis ſanari pñt. Cato de re ruſ. Et ſi q̃d in mãmis vlceris natũ ⁊ carcinoma: braſſicã tritam opponito ſanũ faciet. Celſus tria facit eius gñ͡a primũ cacoethes cum vlcus quideꝫ preſſum eſt ſed quę circa ſunt intumeſcunt. Secundũ ſine vlcere. Tertium quod thymiũ vocat. Gręce carcinus dicitur.

Cardia latine cor. Inde cardiacus ⁊ cordiacus ἀπὸ τῆς καρδίας. i. a corde: ſiue ab ore ſtomachi qđ cardiã quoqꝫ gręci vocãt nõ ꝙ paſſionẽ illam cor ſuſtineat ſꝫ ſtomachus ⁊ periculum ſit ne cor attingat. Cor. Cel. Cardiacus morbus ex nimia imbecillitate corporis ⁊ languente ſtomacho ſudore nimio naſcitur. Iuue. Cardiaco cyathũ nõ porrecturus amico Eſt ⁊ Cardia nomẽ vrbis in thracia a cordis ſil̃itudine vocata. Solinus Cardia ꝙ in cordis facie ſita ſit dicitur.

Cardniũ pe. cor. hęrba ſuauis odoris a q̃buſdã naſturtiũ ð꞉.

Carduus hęrba vulgo nota a q̃ carduellis auis appellata eſt.

Carduelis auis parua: a capite rubro alis luteis albo nigroqꝫ diſtinctis dicta ꝙ carduorum ſemine paſcatur.

Cardo inis ð꞉ q̃ſi cor canuę quo. ſ. illa mouet̃. Nã vt animãtia motũ a corde ſuſcipiunt: ita fores a cardine. Uirg. Foribus cardo ſtridebat ahenis. Hinc apud Romanos dea Carna q̃ſi cardina fuerat Cardines ẽt dñr altiſſimę cęli partes q̃s gręci polos ⁊ latini veſtices ẽt dicunt a ſil̃itudine eoꝝ circa quos value voluunt̃. Ponit̃ interdũ cardo ꝓ opportunitate Uirg. Haud tãto ceſſabit cardine reꝝ. Qđ Ser. inde tractum exiſtimat ꝙ in ꝓuerbio ð꞉. Res in cardine eſt. Et circa id verti cardinẽ dicimus: in quo ſũma rei eſt. A cardo fit cardineus. a. um. ⁊ cardinalis ⁊ hoc cardinale q̃ pro p̃cipuo poni ſolent cardinales circa quos fides xp̃i vertitur.

Careo. es. carui ⁊ caſſus ſum caritũ ⁊ caſſum ſm̃ Priſ. Et eſt ꝓprie carere rẽ deſideratã non hẽre. Ineſt enĩ velle ⁊ deſiderare in carẽdo. Et carere in bono ð꞉ nõ in malo. Et proprie videt̃ eẽ de ijs cõmodis q̃ olim poſſedim⁹ q̃bus ĩdigemus. Nã qui ꝓuatus eſt nec vnq̃ꝫ regnauit ſatis recte nõ põt dici carere regno cũ id elocutionis genus ꝑtineat ad eos q̃ olim fuerũt reges: ⁊ poſtea regno expulſi ſũt. Qđ accidit Tarquinio ſupbo. Conſtruit̃ hoc verbũ cum abltõ: ⁊ cum actõ iunctum inueniat̃ Plau. in Menę. Dare vna opera pẽſum poſtules inter ancillas ſedere iubeas lanã carere. Qđ eſt a carendo ꝙ eam tum purgam ⁊ deducunt vt careat ſpurcitia. Ex quo carminari ð꞉. Differunt enĩ ab inuicẽ Careo ⁊ Indigeo: ꝙ indigemus rebus neceſſarius vt vacemus lr̃is. ſ. pecunia ⁊ libris Caremus v̾o nõ indigemus honoribus dignitatibus ⁊ hmõi: q̃ nõ ſũt neceſſarię ⁊ tñ vellemus. Et caremus multis ſeruis q̃uis eis nõ ĩdigeamus. Improprie tñ dicimus Careo dãno careo culpa careo febre ſi gnificare volentes me nõ febricitare. Eſt enĩ. Acyrologia. i. ĩproprius ſermo. Eõ ꝛ io dicimus habere febrem cum illa nos habeat.

Carex fęmi. generis hęrba acuta ⁊ duriſſima ſimilis aſparago Uirg. Et carice paſtus acuta.

Carectũ locus caricibus plenus. Idẽ. Tu poſt carecta latebas

Caries vetuſtas vel putilago. Lucil. li. vij. Ne auriculam obſidat caries: ne v̾miculiqꝫ. Auſo. Itineas cariẽqꝫ pati te chartam neceſſe eſt. Sũt qui cariẽ interpretentur vermiculũ illũ q̃ ligna rodit: ⁊ vulgo carolus ð꞉. Col. li. xij. Oĩs mã in ędificia ſuccidi dꝫ luna decreſcẽte ab viceſima vſqꝫ I triceſima q̃ ſic cęſa iudicat̃ carie non infeſtari. Ply. Cedrij oleo peruncta materies: nec tineã nec carieꝫ ſentit. idem pro carolomento li. xij. accepiſſe videt̃ cum inquit. Celeriter ea cariem ſentit. Hinc carioſus. a. um. quod eſt carie plenum.

Caras nomẽ ꝓpriũ regis q̃ regioni carię nomẽ indidit. Cares v̾o dictus eſt Statuarius Liſippi diſcipulus. Cares numero pl̃i ppl̃i a caria cares ſub minoe fuerũt ⁊ tũc leleges dicebat̃ ⁊ inſulas habitabant poſtea facti ſunt ↄtinentis habitatores multũqꝫ maritimę orę ⁊ mediteraneę occupauerunt.

Caria regio minoris aſię ĩter Lyciã ⁊ Ioniã Strabo Cariam a Borea Meãdri flumine clauſit ab occidẽti Icario ⁊ myrthoo pelago: a meridie rhodiẽſi. Ab ortu lycijs ⁊ alijs gentibus magnãqꝫ tauri mõtis partẽ in Caria ↄcluſit oẽm oram rhodiã ei attribuẽs: q̃ meridionalis ẽ. A cara rege: q̃ p̃mus auguria auiũ ð꞉ inueniſſe. Cuius ppl̃i cares dicti q̃ peculiariter barbari ſunt noĩati. Carię olim imperauit mauſoleus in qua Halicarnaſſus metropolis fuit ⁊ mauſoleũ illud celebratiſſimũ: qđ inter ſeptem ſpectacula numerari ſolet.

Carra. ę. ciuitas Arabię ad rubrum mare a qua carręi dicti ſunt populi. Ply. Carręis latiſſimos ⁊ fertiliſſimos agros ab oppido arabię quod carra dicitur.

Carrę carrarum ciuitas meſopotamię trans. Edeſſam Craſſi ⁊ Romani exercitus cruore nobilis. Unde Lucanus. Aſſyrias latio maculaui ſanguine carras. Eſt ⁊.

Carrus ⁊ carrum vtroqꝫ modo ð꞉: a cardine q̃tuor rotarum vel ꝙ currẽdo ſonet. Cęſar. Inter carros ĩpedimẽtaqꝫ prælium cõmiſerunt. Hircius. Pompeius ea die per viaruꝫ anguſtias carra complura multoſqꝫ laniſtas retraxit.

Carrucha penultima producta genus vehiculi. i. currus. Hinc carrucharius qui carruchas agit.

Carrucarius. a. um. qđ ad carrucã ꝑtinet. Põp. Plęraſqꝫ mulas carrucarias tales eſſe vt tranſiungi non poſſint.

Carico. as. pe. cor. q̃d ſignificet Hier. exp̃ſſit ſic ſcribens. Origenes maiora cogitans: propriũqꝫ ingeniũ ferre non ſufficiens oneribus maioribus carricabat ſe. Et cum ſic incedere non poſſet: ruina magna deuolutus eſt.

Caros crapularis redundantia a κἀρὸω perturbo vero agito ſeu a καροομαι. i. qđ capite aggrauor oblidor velut ob oppreſſura capitis ⁊ ingenij offenſione.

Caryatides ſtatuę muliebres in ędificijs vt ait Uictru. ſicut viriles quę mutulos aut coronas ſuſtinent Telamones a noſtris athlantes a grecis appellatę.

Cariſſam antiqui pro vafro vſurpabant.

Caritas ſine h a careo ſignificat inopiã. Liu. li. xj. Caritas p̃mi erat annonę ex incultis ꝑ ſe ceſſionẽ plebis agris. Uñ ⁊ carus in ea ſignificatione qua opponit̃ vili. Differunt tñ caritas ⁊ inopia ꝙ caritas ſit rerum penuria quę adhuc extant

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

inopia earum que non extant. Ci. pro domo ſua. Qua ex re primũ notare deinde inopia caritas annone eſt: inopia ſeu penuria aliarum rex. Charitas cũ h latīe amor dr̃ αχαρις gr̃a ⁊ amor. Et eſt quidē charitas amoris ſpēs q̃ ad hoīes tm̃ ſpectat p dignitate ⁊ q̃litate pſonax amor ad omnia. Nã maxima charitas debet parētibus, p̃xima filijs: ⁊ deinceps reliq̃s. Sic charus cum ſigt gratum ⁊ amore deuinctum.

Carine arũ. nomē vici romani in quo fuit dom⁹ Põpei. Vir. Lautis mugire carinis. Varro carinas dici putat ab eo ꝙ hinc oritur caput ſacre vię καρα latinę caput dicitur.

Carina penultima producta. pars nauis ⁊ ipſa nauis concauitas lʒ quandoqꝫ pro tota naui ponatur.

Carinare eſt in modũ carinę formare. Ply. lib. ix. Saliunt pectines ⁊ extra volitant: ſeqꝫ ⁊ ipſa carinant. Et carinatũ con cauum. Aliq̃n carinare eſt, p̃bra obijcere: ꝙ carinantes. i. p̃bra obijcientes ſint infimę ſortis hoīes ſicut ⁊ carina.

Carinatim ſignificat ad ſimilitudinem carinę.

Carmania regio maioris aſię cuius metropolis eſt. Carmina ⁊ populi carmanij qui teſte Pompo. ſine veſte ac fruge: ſine pecore ac ſedibus corijs piſcium veſtiuntur.

Carmelus pe. p. ⁊ cũ vnico l latīę ⁊ grece dicitur. Hebraice v̂o Chermel. Et ſunt duo montes auctore Hiero. qui hoc noīe vocantur. Alter galileę prouincię in quo fuit Nabal carmelus maritus Abigail ad auſtralem plagã. Alter iuxta ptolomaidem mari īminens in quo helias propheta flexis genibus pluuiam impetrauit.

Carmon eſt locus in meſſenia ⁊ templum appollinis in laconia ⁊ in archadia flumen ⁊ mons in peloponneſſo.

Carmen quaſi canimē a canendo dici pōt quicquid eſt metrice ſcriptũ. Vñ Virg. verſum vnum carmen dicit. Et rē carmine ſigno. Et duos ſilr̃ cũ ait. Tumulo ſuperaddite carmē Tota inſuper ęneis heroicũ carmen dicitur: ⁊ carmen bucolicum: vt Tale tuum carmen ⁊c̃. Quandoqꝫ carmen dicitur incantatio: vt Carmina de cęlo poſſunt deducere lunam.

Carmēta ⁊ carmētis. Euandri mater a carminibus q̃bus dabat rñſa cum, p̃prie. Nicoſtrata vocaret. Erat hęc rex futurarũ admonitrix q̃ phębo dedicata carminib⁹ oracula ſignificabat. hic Carmētalis porta. Virg. Et carmentalez romano noīe portã. Poſtea v̂o ſcelerata dicta eſt ꝙ per eam ſex ⁊ trecenti fabij cum clientibus quinqꝫ milibus ęgreſſi aduerſus etruſcos ad amnē cremeram oēs interfecti ſunt. Ouid. Carmētis portę dextro eſt via proxima iano. Ire per hanc noli q̃ſquis es: omen hʒ. Illã phama refert fabios exiſſe trecētos. Porta vacat culpa ſed tamen omen habet.

Carminare eſt quaſi pectinare. Ply. lib. ix. Iuſtum eſt e quinquagenis faſcium libris qui nas denas carminari. Et li. xj. Hanc ab his quoqꝫ gigni ſubigiqꝫ vnguium carminatione mos trahi inter ramos: tenuari ceu pectine.

Caro, p̃prie mortuox dicta ē ꝙ careat aīa: inq̃t Donatus vl̃ r, p d ponit: vt ſit caro q̃ſi cado: q̃m cum ſine aīa eſt cadit. Virg. Belloqꝫ caduci dardanidę. At Hiero. inter carnē ⁊ pulpaz ſic diſtinguit: vt Caro ſit q̃ ſanguine venis oſſibus neruiſqꝫ ꝯſtringit. Pulpa q̃ manducat eo ꝙ pulſet ⁊ ꝯcidat. Et nõ ſolũ de aīalibus ſed etiã de piſcibus pomiſqꝫ dicitur. Quidã hoc nomen a grȩco deriuant κέρας a quo fit creo.

Caruncula a nominatiuo caro diminu. eſt. Carnicula v̂o a carnis nominatiuo ſecundum antiquos.

Carniuora pe. cor. dñr aīalia q̃ carnes vorãt. Vñ dicimus aq̃lã carniuorã. Ply. li. x. Seratorũ dētiũ carniuora ſunt oīa.

Carneus. a. um. quod ex carne eſt: vt fruſtum carneum.

Carnoſus. a. um. qđ eſt pingue. Carnoſitas pinguedo.

Carnarius. q̃ carnes vēdit. Silr̃ qui in edenda carne delectat carnarius vocat. Mar. Carnarius ſum pinguari⁹ nõ ſum.

Carnarius. a. um. quod ad carnem pertinet: vt carnaria taberna vbi carnes venduntur.

Carnarium, p̃prie locus vbi caro ſalſa ſuſpenditur ſeu reponitur. Ply. Quippe e macello aut carnario videndum eſt. Qñqꝫ etiã dr̃ locus vbi carnes tm̃modo venduntur. Plau. Cęnam e carnario emit iam factus ſatur. Var. tabernaz carnariam vocat. Qui v̂o carnes in carnario vendũt etiã lanij appellant. ⁊ carnarij. Interdũ carnariũ accipitur pro ipſa carne ſicut cibariũ, p cibo. Plau. Qui mihi carnariũ parauit ridiculus adientandum. Et carnarium inſtrumentuꝫ dicitur cum pluribus vncinis quibus ſuccidię appenduntur.

Carnifex qui carnes ex hominibus facit. Hinc excarnifico. as. pro excrucio. Teren. in heau. Huiuſmodi ſemper cõminiſcere vbi me excarnifices.

Carnificor aris. deponens ſignificat carnificis officium ago.

Carnificiũ. ipſe actus carnificis: qđ ⁊ carnificina dicitur.

Carnificina carnificinę pe., p. locus publicus in quo iuſſu magiſtratus hoīes ſontes a carnificib⁹ occidunt Plau. Quid ſi deſperatis rebus carnificinã petat. Sue. de Tibeio. Carnificinę eius oſtendit locus caprȩis vñ dãnatos poſt lõga ⁊ exq̃ſita tormēta p̃cipitari corã ſe ī mare iubebat. Et carnificina dr̃ carnificis officiũ: ſeu excarnificatio ⁊ cruciatus Plau. in cap. Vel carnificinã hunc facere poſſum, p̃peti. Cyprianus ad Demetri. Quę hęc eſt īſanabilis carnificinę rabies: quę inexplebilis libido ſęuitię? Cato carnificinas dixi plr̃i numero pro tormētis ⁊ crudelitatibus. Vbi ſocietas inq̃t: vbi fides maiorũ inſignitas iniurias plagas verbera vibices eos dolores atqꝫ carnificinas per dedecus atqꝫ ignominiã te facere auſum eſſe. Plau. in ciſ. ſingulari vſus eſt. Credo ego amorē primũ apud hoīes carnificinã comētũ. Ci. li. iij. Tuſ. per trãſlationeꝫ dixit. nam cum omnis perturbatio miſeria eſt tũ carnificina ē ęgritudo. qr inſtar carnificis cruciat lancinat prȩcordia: lacerat aīum excarnificatũqꝫ conficit. Poſſet tamen hic carnificina accipi veluti pro fęmina excarnificante. ſicut a Plauto dicitur fęmina opificina.

Carnificinus carnificina carnificinum. ponitur pro crudeli et carnifice digno. Ci. Carnificina eſt iſta crudelitas.

Carna. dea q̃ vitalibus humanis ſeu cardinibus prȩeſſe exiſtimabatur. Vnde Ouid. lib. vj. faſt. Prima dies tibi carna datur dea cardinis hęc ſtriges nocturnas puerorum vt dicebant cunas infeſtantes a limine ſũmouebat.

Carpatos pe. cor. Inſula contra ęgyptum media inter rhoduꝫ ⁊ cretam ducentorum ſtadiorum circuitum habēs quatuor olim īſignis vrbibus a qua vicinum mare ad ęgyptum vergens carpathium dictum eſt.

Carpatine pe. pro. calciamentum ruſticum a carnibus appellatum: ⁊ fiebant ex recentibus corijs bubalis.

Carpentum vehiculi genus dictum quaſi carmentum a Carmenta Euandri matre. Ouid. li. j. fa. Nã p̃us auſonias mr̃es carpēta vehebãt. Hęc quoqꝫ ab Euãdri dcã parēte reor.

Carpentarius faber. q̃ carpenta facit. Et carpentarius faber lignarius. Hier. Carpētarius artifex fecit ſcamnũ Carpentarius ęquus qui carpentũ ducit. Carpentariũ opus qđ ad fabrum lignariũ. pertinet. Hiero. in Exo. Et opere carpētario.

Capophorus pe. cor. nomen viri proprium ⁊ latine dicitur fructifer. grȩci eñi καρπον fructũ φορειν ferre dicũt. Hiero. ad Euſto. de morte Paulę Salue Efrata regio vberrima atqꝫ καρποφορα cuius ſterilitas deus eſt.

Carpo. pis. pſi. ptum. decerpo. Virg. Inſere daphni pyros carpent tua poma nepotes. Item carpere eligere. Teren. ī adel. Vnũquodqꝫ quod erit belliſſimũ carpam Item reprēdere. Mar. carpere vel noli noſtra: vel ede tua. Item Frui. Virgi. Carpamus dum mane nouum dum flumina creſcũt. Itē lędere vt Carpit eñi vires paulatim vritqꝫ videndo fęmina. Carpere viam eſt ambulare. Carpere vitales auras eſt haurire. Carpere lanam eſt attenuare. Virg. li. j. geor. Nec nocturna quidem carpentes penſa puellę neſciuere hyemē. Carpere linum eſt euellere. Ply. Herbaſqꝫ cũ ſemine ⁊ radicibus carpunt. Carpere cibũ eſt paſci. compoſita ſunt decerpo. excerpo ⁊ diſcerpo de quibus locis ſuis.

Carptim aduerbiũ ſignificat hinc atqꝫ illinc carpendo non ipſam ſeriem ſequendo.

Carpinus. pe. cor. gñs arboris notę. Col. li. vj. Qui ēt cornus et carpinus ⁊ ornus nonnunq̃ ⁊ ſalix a pleriſqꝫ in hoc ipſum diſponitur. Palla. Carpinus vltima arbor.

Carta ſine h nomẽ fuit vnius ex Darii principibus Charta cũ ch.aſpirato eſt enĩ dictio greca: ⁊ ꝓprie fit ex papyro. apud grecos võ pro eo poni ↄſueuit qđ nos librũ dicimus. Ouid. li.iij.triſ. Nullus in hac charta võs amare docet. Hinc chartaceus.a.um. Ulp. de lega.lib.iij. Qđ in codicibus ſint membraneis vel chartaceis vel ẽt eboreis vel alterius materię. Chartula diminutiuũ eſt. Hiero. volo in chartulis meis ineptias ſcribere. Aliqñ võ charta poni ſolet ꝑ folijs ſeu philuris in q̃bus ſcribimus ſeu ſint papyracea ſiue mẽbranę aut ex pargmeno aut ex alia mã. Quintil. cũ aperto codice chartas explicaret. Uñ Sue. in Nero. Plumbeã chartã ſupino pectore ſuſtinuit. Ply. lib. xiij. refert chartã Alexãdri magni victoria repertã auctore ẽ. M. Uarro. ↄdita in egypto Alexandri ⁊ antea nõ fuiſſe chartarũ vſum: palmaꝝ folijs p̃mo ſcriptitatũ deĩde quarũdã arboꝝ libris poſtea pauca monumenta plũbeis voluminibꝰ mox ⁊ priuata linteis ↄfici cępta aut ſchedis. Uopiſcus in aureliano. Quę oĩa ex libris linteis in q̃bus ipſe quotidiana ſua ſcribi preceperat.

Cartha fuit vrbs haud procul a Tyro. Unde fortaſſe ⁊ carthago habet aſpirationem.

Carthago vrbs aphricę: celebris: q̃ poſt troianũ bellũ vt docet Euſe. a Didone ↄdita fuit ⁊ apud nos nouã ciuitatẽ ſignificat. Eſt ⁊ alia carthago in hiſpania quã Haſdrubal ↄdidit quę noua ꝑpetuo epitheto đr ad drĩam Carthaginis libycę Hoc nomen a cartha oppido haud ꝓcul a Tyro dici putant Ci. võ lib. ij. de natura deorum ſcribit dictam a carthagine herculis filia cum byrſa diceretur.

Carthaginiẽſis dictio ſex ſyllabaꝝ eſt. Nã auctore. Priſciano inter n ⁊ e interponit̃ i. Ait enĩ lib. iiij. Si tertię ſint declinationis: abijciũt extremã. ſ. genitiui: ⁊ aſſumũt enſis: vt piſtor piſtoris: piſtoriẽſis: carthago carthaginis carthaginienſis: ſʒ hunc catalogum ſyllabaꝝ doctiores deriderent ⁊ gręci.

Carthallum. Caniſtrum. Hiero. in Deutro. Tolles de cunctis frugibus tuis primitias ⁊ pones in carthallo.

Carthophylatiũ latĩe ſcriniũ đr ĩ quo libri ⁊ ſcripturę reponũt̃

Carthilago pe. cor. ↄcauitas illa quę eſt circa aures.

Carteia oppidũ ẽ hiſpanię Carteſeos a gręcis đr. Uñ carteſiꝰ a.um. vt littus carteſium. in quo freti anguſtię ſunt.

Caryca eſt genus ficuũ a loco ſic dictarum: vt docet Jul. Pol. Apđ multos tñ ꝑ ficu ſicca accipit̃. Ouid. li. j. faſ. Quid vult fama ſibi rugoſaqꝫ caryca dixi tñ Suidas ĩmo. xij. illi ſuidę cõpoſitores aliter interp̃tant̃. ſ. καρυκη εδεσμα εκ πολλωνς υγκειμενον βρωμα λυδιον εξ αιματος και αλλων εδεσματων αφ ου και το συνταρατειν τι και αναδευειν καρυκευειν φασι. eſt igit̃ ſi de etymologijs grecaruʒ dictionũ gręcis credimus ſarcimẽ illud qđ vulgo dicitur baldoni ſarcimen ex ſanguine ⁊ alijs eſculentis: quod lydij primi inuenerunt.

Carybdis ⁊ Scylla duo monſtra ſunt in freto ſiculo: de q̃bus Uir. Dextrũ ſcylla latus leuũ ĩplacata carybdis obſidet. Eſt ãt locus ſicuti ſcribit Sal. iux̃ Tauronimitanũ littus: extatqꝫ fabula carybdim mulierẽ fuiſſe rapaciſſimã q̃ cũ hercli vaccas rapuiſſet. a Joue fulminata eſt: ⁊ in hoc mõſtrũ ↄuerſa. Eſt igit̃ carybdis mare ꝑiculoſum nautis qđ ↄ̃trius fluctuũ curſus colluſionẽ facit: ⁊ rapta quęqꝫ abſorbet ⁊ reicit. Oui. Et vomit epotas ſęua carybdis aq̃s. Sene. ad Lucil. Scyllã ſaxũ eẽ: ⁊ q̃dẽ terribile nauigantibꝰ optime ſcio. Charybdis an rñdeat fabulis ꝑſcribi mihi deſidero. Fac nos certiores vtrũ vno tñ vento agat̃ in vertices: an oĩs tẽpeſtas: ac mare illud ↄtorqueat: ⁊ an verꝝ ſit q̃cquid illo freti turbine arreptũ eſt per multa millia trahi. Thucydides. lib. iiij. εστι δε ο πορθμος η μεταξυ ρηγιου θαλασσα και μεσσηνης ηπερ βραχυτατον σικελια της ηπειρου απεχει και εστιν η χαρυβδις κληθεισα τουτο.

Caryon. nux đr a capitis grauedine ꝑꝑ odoris grauitatem.

Carynon đr oleũ qđ fit e nucibus iuglandibus ⁊ alopecijs vtile eſt: tarditatiqꝫ auriũ infuſum: cęreuʒ ſapore graui. Unde apud nos eſculentis non admiſcetur.

Caryoõprumcis ſuccum ſignificat: vt inquit Ply. lib. xij.

Caryotę: ſiue caryotides e palmis naſcunt̃ quas alij dactylos alij palmulas: alij margaritas appellant. Ply. Caryotas inter palmas celebratas cibo q̃dem ⁊ ſucco vberrime ex q̃bus p̃cipua. Uar. lib. ij. Non ſcitis palmulas caryotas ſyriã parere inuectas in italiam non poſſe. Papi. in ſiluis. Pręgrandes vina capita inimica curyotides cadebant.

Caryſte. es. ⁊ caryſtos ſti. Inſula vna ex cycladibus ſita in euboitico mari: varij marmoris ferax excidebant̃ enim ibi columnę marmoreę quę a loco etiã Caryſtęa appellabantur. Luc. lib. v. Qua maris anguſtat fauces ſaxoſa caryſtos. Sene. Ferax varij lapidis caryſtos. Hic cariſtęus. a. um. Oui. lib. iij. faſt. Quaqꝫ cariſtęis frangit̃ vnda vadis. Eſt ẽt ciuitas eiuſdem noĩs in euboia: vt lib. iij. Ptol. ſcribit.

Caſa. domus a cauatione dicta. Nã antiqui cauatas rupes inhabitabant. Uel đr a facile cadendo. Quippe a cado fit frequentatiuum caſo. as. diminu. caſa eſt caſula.

Caſo. as. frequenter cado: a quo fit aliud frequentatiuum.

Caſito. as. Pau. iurecõ. Si antea ex tegl̃a caſitauerit ſtillicidiũ poſtea vel ex tabulato vel aliq̃ mã caſitare non poteſt.

Caſaria dicitur mulier quę caſam cuſtodit.

Caſabundus crebro cadens.

Caſſus. a. um. qđ eſt inane ⁊ vacuum fragile atqꝫ oĩ re carens: vt caſſa nux a Plau. ⁊ Horatio dicta. Luc. Caſſa fraude parat. Plau. in aul. Uirginẽ habeo grandem dote caſſam atqꝫ illocabilem. Uirgi. Lumine caſſum ⁊ ęthere caſſo dixit pro vita priuatos ⁊ vacuos. Unde ⁊ caſſis ⁊ per diminutionem caſſiculus. Hinc incaſſum aduerbium.

Caſſo. as. ſig̃t deleo: vt de euangeliſta Joanne legit̃. Ex totius ſenatuſcõſulto definitũ eſt: vt q̃cquid Domitianus fieri voluiſſet caſſaret̃. Et caſſare ↄtundere. Uirg. Caſſateqꝫ rates.

Caſo ĩſula. a caſſa eleomachi patre dicta: ab hac ⁊ caſius mons in Syria colonis eo deductis.

Caſcus. a. um. ſig̃t vetus. Cuius verbi origo ſabina ẽ Ennius. Quã primũ caſſi ppl̃i genuere latini. Manilius ait caſcum duxiſſe caſcã non mirabile eſt. i. vetulam nupſiſſe ſeni tamẽ caſcenũ oppidũ dictum: ꝙ vetus. Et caſcinũ forũuetus appellant oſcorũ lingua Caſnar ſenex dictus.

Caſius. mons in finibus egypti arabię ↄterminus magni Põpeij tumulo clarus: a quo etiã fit Caſius. a. um. Luc. li. x. Lucifer a caſia ꝑſpexit rupe diẽqꝫ. Eſt ⁊ in ſyria antiochena caſius mons ſuper Seluciam cognomine pieriã vt auctor eſt Ply. Sed hoc cęſiũ. ij. mons apud euphratem vbi traianus dicauit crateras argẽteos in templo Jouis caſij cum epigrãmate quod Suidas proſequitur.

Caſia ꝑ ſimplex. ſ. frutex eſt amplitudine cubitoꝝ triũ ſuauiſſimi odoris ⁊ ṽtutis Cynamomi. Hiero. appellat hęrbã cũ in canticis inq̃t. Caſia quoqꝫ qm̃ id genus herbe aq̃s in deſinẽtibus nutriri đr ⁊ coaleſcere redẽptiõe humani gñis ꝑaq̃s baptiſmi iudicat datã: q̃ vt Ply. li. xij. ſcribit iuxta Cynami cãpos ĩ ęthiopia ſʒ in mõtibꝰ craſſiori ſarmẽto tenui cute veriꝰ q̃ʒ cortice naſcit̃. Sũt tñ q̃ dicãt caſiã eẽ nomẽ hęrbe atqꝫ arboris ſic̃ balſamꝰ hęrba: ⁊ arbor balſami. Uirgi. Tũ caſia atqꝫ alijs ĩtexẽs ſuauibꝰ hęrbis. Hęc alio noĩe đr fiſtula vt auctor ẽ Hier. ĩ explanatiõe p̃s. Eructauit vocales dei ⁊ oẽs pituitas ⁊ rheumata voluptatũ ſuo calore excoquens.

Caſeus a coeundo: vel vt inq̃t Uar. a lacte coacto đr. Nã fit lacte coagulato hędino in primis victolorũ ne coagulo.

Caſſes rętia ſũt. ꝙ vacuas habeant maculas. Uñ ⁊ caſſum pro inani ⁊ vacuo ⁊ in caſſum ꝑ fruſtra q̃ſi abſqꝫ caſſibus ſine q̃bus venatio eſt inanis: tractũ ab araneaꝝ caſibus ꝙ ſint leues ⁊ nullius ponderis. Sũt ẽt caſſes galeę ꝙ vacua ſint ad capita recipienda. Sʒ differunt gñe: ⁊ diuerſum habent genitiuũ. Cũ eniʒ ſig̃t laqueũ vel ręthe eſt gñis maſ. ⁊ hʒ gtũm ntõ ſimilẽ: vt caſſis. is Ouid. Incidet in caſſes pręda pedita meos. Pro galea fę. gñis eſt ⁊ caſſidis gtũm facit. Juue. Lorica ⁊ fracta de caſſide buccula pandens.

Caſſida. ę. idem quod galea. Proper. Aurea cui poſtq̃ʒ nudauit caſſida frontem.

Caſſiculus dimi. a caſſis ꝑ ręti. Hier. Nequaq̃ʒ aranearũ mihi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

opponas caſſiculos. Dr̃ ⁊ caſſiculū neutro gñe. Feſtus Caſ
ſiculū reticulū a caſſibus per diminutionem dictum.

Caſſita pe. ꝓ. auis quā alij alaudam. alij galericum dicunt.

Caſſiteros pe. cor. latine ſtannū: vel plumbū dr̃. Inde Caſſite
rides inſulę decē in Indico oceano vñ plumbum candidū
effodit̃. Ply. li. iiij. Ex aduerſo celtiberię cōplures ſunt inſu
lę caſſiterides dictę a grecis a fertilitate plumbi.

Caſſiope ſiue caſſiopea. Cephei regis ethiopum vxor ⁊ Andro
medes mr̃ q̄ cū nereidibꝯ de pulchritudīe certauit. Pro quo
facto in ſydera ꝯſtituta fert̃. Eſt aūt ſydus ita figuratū: vt in
ſella ſedeat. Cōſtat ſtellis. xiij. occidens cū ſcorpione capite
cū ſedili reſupina ferri ꝑſpicitur. exoriri aūt cū ſagittario.

Caſpiū mare dr̃ qđ inter caſpios mōtes ē a q̄bus nomen accę
pit. Et hyrcanos ⁊ īmenſuꝫ occupat ſpatiū. Caſpię portę va
rię dñr. Quidē amazones portas caſpijs egreſſas ad Alexā
drū veniſſe ī hircaniaꝫ ꝓdidere. Sꝫ ille caucaſię fuerūt ꝑ q̄s
trāſitꝯ ē ex hyberia ī ſcythiā. Neronis quoq̄ꝫ ꝓncipis cōmi
natio ad caſpias portas vt inq̄t Ply. Uex mōs taurꝯ tribꝯ in
locis īterruptꝯ q̄ſi portis q̄buſdā trāſit̃ ī Armeniā ī ciliciā ⁊ ī
mediā. Sꝫ illę tñ caſpię portę appellāt̃ q̄ apđ Medos exi
ſtūt: ſicut ex Ptol. Ply. ⁊ Strabo. lꝫ ītelligere ꝑ has trāſitus
eſt ex Babylone ac ꝑſide ad mare caſpiū. Et hīc fortaſſe caſ
pię dictę ſūt: ꝙ aliq̄ ⁊ gētes vicinis īſidēt mōtibus appella
tę caſpię. Iuga v̊o caſpia ꝓcul hinc abſunt: ⁊ ad Armenios
vlterioreſq̄ꝫ ꝑplos pertinent. Portę aūt caſpię vt Solinus
inq̄t pandunt̃ itinere manufacto milibus octo paſſuum lon
go. Nam latitudo vix eſt plauſtro permeabilis.

Caſtalius: fons caballinꝯ ⁊ libethris dr̃. Eſt ī radicibus parnaſi:
muſis ſacer: a v̊gine Caſtalia q̄ appolline fugitans p̄cipitata
⁊ in fontē verſa eſt: cuiꝯ aquā dñr bibere poetę. Hūc fontem
dicit acron fuiſſe in Lycia: vbi armēta apollo fert̃ pauiſſe.

Caſteria. ſig̃t locū vbi cū nauigatio ꝯquieſcit remi ⁊ guberna
cula reponunt̃. Plau. Quin ſi pol repoſui remū ſola ego in
caſteria vbi quieſco omnis familię cauſa cōſiſtit tibi.

Caſtrum numero ſingulari. locus eſt muris munitus dictum
a caſa: ꝙ ſit coniunctio quędam caſarum.

Caſtra plı̃ numero appellant̃ exercitus cū in ꝓcinctu pergunt
aut incerto quolibet loci itinere demorant̃. Similr̃ locus in
quo milites tentoria fixerunt: vel ipſa tentoria in q̄bus mili
tes diuerſant̃. Unde ⁊ de nauibus. Uirg. dixit. Nos caſtra
mouemus: qm̃ in illis milites eēnt. Dicta caſtra q̄ſi caſta vel
caſtrata ꝙ ibi caſtret̃ libido. Inde enī mulieres abeſſe iube
bat militaris diſciplina. Uel a caſtri ſimilitudīe ꝙ foſſa val
loq̄ꝫ quaſi muro circundari ſolent.

Caſtrametor. pe. cor. caſtra loco vulgo a campare dicitur.

Caſtellū paruus vicus muris circūdatus dimi. a caſtro. Et ca
ſtellū dr̃ receptaculū illud ꝙ aquā publicā ſuſcipit ex quo a
qua fiſtulis. Frontinus. Omne plumbuꝫ ⁊ oēs impenſę ad
aquęductus ⁊ caſtella ⁊ lacus pertinentes inde erogantur.

Caſtellani dicti qui caſtellum habitant: ſicut ab oppido oppi
dani: ⁊ a vico vicini.

Caſtellatim aduerbiū quaſi turmatim per caſtella diſiecti. Li
ui. li. vij. Ut hoſtes ⁊ nocturno pauore attonitos ⁊ circa col
lem caſtellatim diſſipatos aggrederetur.

Caſtrare ꝓprie eſt virilia amputare. Iuue. Nullus ephebū de
formē ſcena caſtrauit in arce tyrānus. Licet ⁊ de q̄cunq̄ꝫ trū
catiōe ſiue priuatiōe q̄ñq̄ꝫ dicat̃. Pacu. Ut eēt aliq̄s q̄ liguā
eius caſtraret. Quidā caſtratos ſpadones ⁊ eunuchos ita di
ſtingūt: vt caſtrati ſint q̄bus teſtes nāliter deſūt Spadones
q̄bus violenter detracta ē virilitas. Eunuchi a dñis caſtrē
tur vt diutius eis abutant̃ inde nomē ευνη και εχω αλ
λα σπαω euello: inde ſpadones. Ulp. tamē ſpadonū noīe
omne genus euiratorum comprehendi ſcribit.

Caſtrenſis ⁊ hoc caſtrenſe: quod ad caſtra pertinet. Unde ca
ſtrēſes vigilię ⁊ caſtrenſe peculium eſt qđ a parentibus vel
cognatis in milia agentis donatum eſt: vel qđ ipſe filius fa
milias ī militia acq̄ſiuit: qđ niſi militaret nō acq̄ſiturus fuiſ
ſet. Et q̄ſi caſtrenſia bona dñr q̄ licet in militia filio familias
non acquiruntur ita tñ fiunt ipſius ac ſi acquiſita in militia
fuiſſent vt ſunt ea quę ex officijs acquiruntur.

Caſtigo. as. pe. ꝓ. ꝓprie verbis rep̄hendo: q̄ſi caſtū. i. honeſtuꝫ
ago. Uirg. Hic grauis entellū dictis caſtigat aceſtes. Qñq̄ꝫ
caſtigare eſt vindicare punire. Idē lib. vj. Caſtigatq̄ꝫ dolos
ſubigitq̄ꝫ fateri. Hic caſtigatū dicimꝯ correctū emendatūq̄ꝫ.

Caſtitas ⁊ pudicitia paria putant̃: cum ſit pudicitia ab iniuria
turpiū libidinū libera. Caſtitas ab his ꝯtigi ē remota. Uir.
lib. ij. geor. Caſta pudicitiā ſeruat domus. Caſtū dr̃ īmacula
tū q̄ſi caſtratū. Nā caſtrare eſt pudēda amputare. Qui v̊o ſi
ne pudēdis eſt neceſſario caſtus eſt. Per trāſlationē caſtus
capit̃ pro honeſto ⁊ ꝯtinenti vt ſit caſtus q̄ſi vacuus Plau.
in pe. Ut deceat nos eſſe a culpa caſtas. Uñ dicimus vxo
rem caſtam ⁊ caſtū cantū in quo nihil eſt laſciui. Et caſtam
manū quę ſe ab alienis continet. Item pro pio ⁊ religioſo.
Uirg. quiq̄ꝫ ſacerdotes caſti dum vita maneret.

Caſtor. aīal: latine fiber pōticus: cuius teſticulos medici caſto
reū vocāt. Hic cōprēnſa pte nō anteq̄ꝫ ꝯcrepuerint oſſa mor
ſu reſoluit. Caſtor ⁊ pollux frēs quos Tindaridas vocāt ſi
cut ⁊ helena eorꝝ ſoror. Tindarīꝯ nūcupata grece diſcuri ap
pellant̃. Hi poſt mortē inter notiſſima ſydera ꝯſtituti fuere.
Qđ plane ſignū gemini dr̃: ⁊ gētibꝯ ꝓ dijs habiti ſūt. Uñ ro
mę ī foro erat ędes caſtoris ⁊ pollucis: qm̃ ſicut Diony. li. vj
antiq̄tatū ſcribit ī pugna ad Lacū regillū apparuerūt forma
anguſtiore dicētes eq̄tatū romanū aduerſus latinos qui ha
ſtis feriebāt ꝓpellebātq̄ꝫ aduerſarios: ſocios v̊o cohortabā
tur. Quę potiſſima cā fuit vt latini fugarēt̃ ⁊ caſtra caperēt̃
Idē Mox niſi ſūt ſudorē ęquorꝝ abluētes iuxta fontē iutur
ge. Deīde ꝯſpectu mortaliū ſe ſubduxerunt. Caſtor quoq̄ꝫ ⁊
mecaſtor ⁊ ꝑecaſtor: aduerbia iurandi q̄ſi ꝑ ędē caſtoris.

Caſtula. palliolūꝫ quo puellę nudę infra pupillas pręcingeban
tur. Uarro. Caſtulam mulier ſumpſerat pro ſuccula. Hęc ⁊
perizonium ⁊ pręcinctorium appellatur.

Caſus mō fortuna eſt vt Boetius li. v. de ꝯſo. inopinatꝯ euen
tus. Sene. Multa enī caſu potiuſq̄ꝫ rōne eueniūt. Mō rui
nā. Curtiꝯ. Inopinato rhedę caſu opp̄ſſus. Mō calamitatē
infortuniū. Uirg. Sꝫ ſi tantus amor caſus cognoſcere nr̃os:
⁊ breuiter troię ſuprēmū audire laborē. Et caſus dñr voca
bulorꝝ formę: q̄ in aliam atq̄ꝫ aliā cadunt effugiē. Et caſum
veteres antiquum vocabant quaſi iam cadentem.

Caſos inſula iuxta mare carpathium ambitu octoginta ſtadio
rum in qua eſt oppidum eiuſdem nominis.

Caſura. ę. caſus: ſeu cadendi actus. Hier. Ante mentis nr̃ę ocu
los ſꝑ euangelicuꝫ illud appareat ſtolidiſſimi viri qui ędifi
cium qđ ſumopere fecerat ingruentibus fluminibus: flanti
bus ventis ⁊ imbribus inundationibus pluuiarū totū ami
ſit in caſura quod erat inędificatum in ſabulo.

Cata. ꝓpoſitio gręca in cōpoſitione ſig̃t: in aduerſus. de. dis. ex.
circum. vndiq̄ꝫ. ſub. iuxta. per. ſm. Catha v̊o cum aſpiratio
ne veluti ſicut tanq̄ꝫ ⁊ quemadmodum.

Catabaſis. inferior ſolis meatus: deſcenſus.

Catabathynon. dici poteſt demerſum cauum ⁊ profundum ex
κατα και βατυνομ profundum.

Catabathimus. oppiduꝫ in aphrica: ⁊ vallis repente ꝯuexa vt
ſcribit Ply. Pomponius catabathmos vallis deuexa ī ęgy
ptū finit aphricā απο του καταβαινειμ. Et ſignificat ca
tabathmus locum decliuem atq̄ꝫ deuexum.

Cataclyſmus: diluuiū ⁊ inundatio dicitur Hiero. contrā Ioui.
Primus Lamech ſanguinarius ⁊ homicida vnam carnem
in duas diuiſit vxores. Fratricidium ⁊ Digamiam. eadem
cataclyſmi deleuit pęna.

Catachlyſis: effuſio caliginis ⁊ tenebrarum. Nam caligo a grę
cis αχλη ⁊ αχλυς dr̃ καταχλυσις.

Cataclytū. locus ꝯcauus ab aq̄ cadente απο κατα και κλυ
ζομαι Amb. lib. hexa. Nilus fluuiorꝝ maximus eo loci vbi
ſe ex altiſſimis montibus in cataclyta illa pręcipitat magni
tudine fragoris ſui aures accolarumq̄ꝫ obſtruit.

Catachreſis. pe. ꝓ. tropus quā nos abuſionē vel vſurpationeꝫ
dicimus: cū alienis abutimur ꝑinde ac ſi ꝓprijs cū ꝓpria defi
ciunt: vt facies ſimillima lauro. Nā facies hoīs eſt: ex κατα

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

contra κρησης. dicitur vſus catachreſticus abuſiuus.
Catacheſis. inſtructio.
Catechizo. as. inſtruo doceo erudio vt eſt apud apoſtolum. Cõmunicet autem is qui catechizatur ei qui ſe catechizat.
Catecuminus inſtructus ſeu audiens dicitur.
Catacriſis. ꝯdẽnatio vel diiudicatio κρισις enim iudicium.
Catadromum pe. coꝛ. latine decurſoꝛium. κατα δρομεω enĩ decurro. Sue. in Nero. Notiſſimus ęques ro. elephanto ſuperſedens per catadromum decurrit.
Categoꝛia κατηγορει α ας accuſatio p̃dicamentũ καταγορεω accuſo p̃dico κατηγορος accuſatoꝛ. Unͤ catagoꝛię ſiue categoꝛemata Ariſt. i. p̃dicamẽta. Et pꝛępoſitionũ q̃dã a dialecticis categoꝛicę noĩant̃: q̃s p̃dicatoꝛias latine dicẽ poſſumus. Sunt aũt decẽ p̃dicamẽta circa q̃ verſari videt̃ oĩs q̃ȯ ουσια. i. eẽntia q̃litas quãtitas: ad aliq̃d agere: pati: vbi qñ ſitus hẽre. Appellatas v̊o categoꝛias ꝯſtare vt inq̃t Aug. in dia. ꝓpterea ꝙ non poſſunt niſi a ſubiectis agnoſci. Quis enim quid ſit homo poſſit agnoſcere: niſi ſibi hominem ponat ante oculos quaſi ſubiectum homini.
Catagrapha quę vocantur pictoꝛes mõ excurta appellãt a bꝛeuitate imaginũ quas ita repꝛęſentari cũ ſunt obliquę poſtulat ratio. Hęc ⁊ cataglypha dicuntur.
Catalepſis occupatio depꝛęhenſio. Catalexis terminatio Catalyſis diſſolutio Catalyma. atis. refectio diuerſoꝛum.
Catalogus. pe. coꝛ. ſermo vel ſcriptura quę numerum vel oꝛdinem deſignat. Hiero. ad oceanum. Ubi catalogus deſcribit̃ omnium manſionum. etiam dilectus.
Catalecticũ metrum dicitur cui vna tantũ deeſt ſyllaba vt apud Hor. Mea renidet in domo lacunar. Eſt enĩ ſenariũ iambicum vna ſyllaba minus: a catalecticum dicitur quod legitimo fine clauditur vt. Nec fonte labꝛa pꝛolui cabalino. Eſt enim ſenarium iambicum pꝛofectum.
Cathamithus cum i latino pꝛoducto: puer meritoꝛius quo q̃s abutitur μισθον greci mercedem dicunt quaſi καταμισθον. ideſt pꝛo pꝛęcio.
Catholicus dici poteſt vniuerſalis quaſi circa omnia verſetur fit enim ex cata ⁊ holon: quippe totum dicunt.
Cataphꝛattꝰ: vndiq; munitꝰ ex. κατα vndiq; ⁊ φραττος munitus αφραττω q̃ȯ ẽ munio. Ser. in. xi. li. ęne. Cataphꝛatti eq̃tes qui ⁊ ferro muniti ſũt ⁊ ęquos ſilr̃ munitos hñt. Sal. Et ſequebant̃ ęq̃tes cataphꝛatti. Eſt ẽt cataphꝛatta loꝛica ſiue thoꝛax militaris. Unͤ Uege. ſcribit exercitũ ro. pedeſtreꝫ cataphꝛattis ⁊ galeis fuiſſe munitũ. Et Liui. lib. xxxvij. pedites loꝛicatȯs cataphꝛattos vocat. Cataphꝛattarij qui cataphꝛattis muniti ſũt. Lampꝛi. de Alexãdro. Cataphꝛattarios quos illi clibanarios vocãt decẽt millia ĩ bello ĩteremimus Cataphꝛattę aũt naues pꝛotectis nauibus accipiuntur.
Catapulta iaculum celere: vel ſagitta. Plau. in Cur. Atq; ita tę neruo toꝛquebo vt catapulte ſolent.
Cataplaſma atis. emplaſtrum: ſiue malagma quod conſtat ex floꝛibus: eoꝛumq; ſurculis ⁊ axungia.
Catapıoos gręce: latine nauigatio.
Cataphꝛigę: heretici qui in phꝛygia fuerunt: vt montanus priſcilla ⁊ Maximilla. Hi aduentum ſpiritus ſancti: nõ in apoſtolis: ſed ſe intraditum aſſerunt.
Catapotia pilulę dicuntur απο του κατα πινειν quod eſt deuoꝛare vel bibere pꝛopꝛie quoniam neq; eſtur neq; lingitur id genus: ſed deuoꝛatur: vel ꝙ καταποτης λεγεται λαρυγξ λαρυγγος.
Cataractas. q̃dã cęli feneſtras: q̃dã nubes: quidã ſubterraneas ſpecꝰ iterp̃tãt̃. Alij a deſcẽdẽdo ꝑ pẽdulis poꝛtis ſumũt: ex ligno ferroue q̃ demitti actolli pñt. Liui. Pẽdulas ⁊ recidentes poꝛtas cataractas. Ideꝫ. Poꝛta cataracta deiecta clauſa erat. Eã parti funibꝰ ſubducũt ĩ tñ altitudinis vt ſubir̃ recte poſſent. Dictę cataractę ꝙ ex alto defluere videãt̃. Gręci enĩ καταρειν defluere dñt. Unͤ cataractę ẽt dñr e terra exeuntes aq̃ ⁊ ita ex alto defluẽtes: ⁊ ruere potuiſq; defluẽ videãt̃ q̃les eẽ in ęgypto nili cataractas legimꝰ. Ita loca ipſa e q̃bꝰ exeũt cataractę dñr. Unͤ ĩ maximis ĩbꝛibꝰ aptas eẽ cęli cataractas dicere ſolemꝰ. Dicimꝰ ⁊ hic cataractes quo noĩe ẽt dictus eſt fluuiꝰ q̃dã. Stra. poſt olbiã pãphilię cataractes eſt fluuius magno ſtrepitu ex alta rupe deiectus. Unͤ ⁊ nomen
Catarrhꝰ: latĩe fluctio ſeu diſtillatio. Differt a coꝛyza ⁊ bꝛãchos coꝛyza dꝛ cũ pituita nares tñ obſidet grauedo latine dicitur catarrhus v̊o cũ fauces palatũq;. At bꝛãchos cũ ⁊ guttur et arteria coꝛripit̃: ob id ⁊ Artericũ qñq; id vitiũ appellãt Omnia hęc tñ Hippocrates coꝛyzas vocabat: nr̃i diſtillatiões: quia gręce cataſtagmi noĩant̃ in cõe. Dictus eſt autem catarrhus a καταρρεω fluo diſtillo. ex κατα καὶ ρεω fluo.
Catarytus. pe. coꝛ. latine irriguus ex κατα ſcd̃ꝫ ⁊ ρυαξ riuus q̃ſi iuxta riuos. Ply. lib. v. Hypponem oppidum aphꝛicę catarytum a gręcis dictum pꝛopter aquarum irrigua.
Cataſcopus latine ſpeculatoꝛ. Eſt enim σκοπειν ſpeculari.
Cataſcopiũ: gñs nauigi exploꝛatoꝛij ꝙ circũquaq; ſpeculetur.
Cataſtrophę latine ſubuerſio volumen.
Cataſtroma. pe. pꝛo. nauis partem ſeu pauimentum ſig̃t.
Catoꝛthoma pe. pꝛo. gręci κατορθωμα opus virtutis rectum. Amb. lib. j. offi. Hoc ẽſt perfectum officium quod catoꝛthoma gręci dixerunt. κατα circũquaq; ορθον rectum. Cice. lib. j. offi. recte factum interpꝛętatur. Catoꝛthoſis recta effectio. Catoꝛthoo ęgregie cum virtute aliquid facio.
Catatypoſis. dicitur ſcd̃m figuram: quod fit cum aliquid iuxta alterius foꝛmam deſcribitur: vt apud Uirgil. lib. iiij. Omnia mercurio ſimilis vocemq; coloꝛemq;.
Caſtata: locus erat vbi venales ſerui exponebãt̃ ακατιζω v̊bo gręco ꝙ ſignificat expono Tibul. Nota loquoꝛ regnum ipſe tenet quem ſępe coegit barbara gypſatos ferre cataſta pedes. Eſt ⁊ cataſta machina lignea qua ſerui vincti tenebantur. Ply. Tandem in cataſta videre griſogonum ſylle. Hanc ⁊ longam ⁊ magnam compedem vocant.
Cathartica dicuntur purgatoꝛia a καθαρω purgo.
Cathedra dicit̃ ſubſelliũ απο του κατα. και της εδρας εδρα ſedes eſt ſeu ſella. Et ſcribit̃ cũ. h. qꝛ hedra ĩcipit ab h. abiecta. a. vt fit in Methodus ephebus ⁊ multis alijs.
Caterochen. ſignificat per excellentiam.
Caterua. ꝓpꝛie galloꝝ regio ſicut phalanx macedonuꝫ q̃ certo numero ꝯſtat. Nã auctoꝛe Uegetio ĩ caterua erãt ſena millia. Plęrũq; tñ ꝑ multitudĩe ſumit̃. Cateruatĩ aduerbiũ ſig̃t ꝑ varias cateruas. Cateruarij cateruatim ꝯglobati. Sue. ĩ Aug. Sꝫ ⁊ cateruarios oppidanos ĩter anguſtias vicoꝝ pugnãtes temere. Sciẽdũ ẽ ꝙ oĩa fere aduerbia in tim finita: ſignificãt ſicut de cateruatim dictũ ẽ: vt turmatĩ ꝑ diuerſas turmas: vincatĩ oppidatĩ: manipulatĩ: regionatĩ: gregatĩ: domedicatĩ: municipatĩ: ꝓuĩciatĩ: ⁊ ſic de ſingulis. Sũt tñ aliq̃ q̃ nihil ab alijs differũt: vt ꝓuatĩ nihil differt a ꝓuate: nec ſeparatĩ a ſepate: nec ꝓparatĩ a ꝓparãter: nec raptĩ a feſtinanter: nec affatim ab abundãter: nec vbertim a copioſe.
Catena dicta eſt ꝙ ſe capiendo teneat: qꝛ in ea anulus anulum capit. Quidã hoc nomen a cane deduci putãt: ⁊ ꝓpꝛie dici q̃ venatici canes vincti tenent̃. Sꝫ largiꝰ ſumit̃. Sene. ad Lucil. Una eſt catena quę nos alligatos tenet amoꝛ vitę.
Catillus pars ſuperioꝛ molę: ſicut meta pars inferioꝛ. Et catillus diminutiuum eſt a catinus.
Catillones. qui catillos liguriunt: ⁊ ꝓ guloſis accipi ſolent.
Catinus. q̃ȯ ⁊ catinũ dꝛ pe. ꝓ. vas in mẽſa eſcaria vbi pultem aut virulenti q̃d ponebãt a capiẽdo appellarũt. Uar. ſcribit ſiculos vas in quo ponebãt eſculenta catinum appellare. A catinus fit di. catillus. A catinũ catillũ vel catinollum.
Catina pe. coꝛ. vꝛbs ſicilię. Silius lib. xiiij. Tũ catinę nimiũ ardẽti vicina typhoco. Stra. tñ Diodoꝛus ⁊ Ptol. nõ catinam ſꝫ catanã ſcribũt. Unͤ catanęus charũdas qui leges athenienſibus dedit απο του κατωκα ανω dicitur: qꝛ cum ignes ex ętna erumpant ſuperioꝛa ima fiunt.
Catinea: terra quę in ęs conuertitur vt fiat auricalcum.
Cato q̃ſi ſapiẽs ⁊ cautus. Catũ enĩ ſabinię acutũ dicunt. Et cata dicta accipiẽda ſunt acute dicta vt auctoꝛ eſt Uarr. Poꝛphirio tñ hoꝛatianꝰ interp̃s catũ exponit ꝓ experto ⁊ docto cum ait Hoꝛa. Poſt hęc: ille catus quãtumuis ruſticus ibit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et Ply. Catos a ſapientia dictos intelligi vult ſicut corculos. Hor. Catus decore more paleſtre. Ci. Sȝ hō catus nūꝗ̄ terminat nec magnitudinis nec diuturnitatis modū. Duo āt fuere Catones celebratiſſimi. ſenior videlicet: ꝗ̄ ꝛ porcius et cēſori⁹ dictus ē: alter vticēſis qui ſeipm̄. Utice īterfecit ne in Ceſaris manus viuus veniret. Hic viua v̄tutū imago vocatur a Sene. ꝛ exēplar viri ſapiētis. De quo Quintil. Hic inq̄t niſi credit̄ fuiſſe ſapiens vix ſcio cui reliq̄rit hui⁹ noīs locū. De cēſorio Sene. ad Lucil. M. Cato cēſorius quē tā reip. fuit naſci q̄ȝ ſcipionē. Alter enī cū hoſtib⁹ nr̄is bellū: alter cū morib⁹ geſſit. Dion hiſtoricus grecus την τεγιμ ως εκομδλα τεσομ περιε λαβε κει κατεφι λισε και ανα βοησας ειπερ εχωσε αφρικη εχιωμ λεαυτημ τοτεκατωμ και σκηωιωμ και τον ιοβαντον λιβυην εχοντες συμμαχομ. Hic fuit optimus orator: optimus ſenator: optimus īperator: qui librū de re ruſ. origines ꝛ orōnes ſcripſit: fert̄ a Plutarcho ꝙ. M. Cato vxorē ꝛ filiū ꝑdiderit īducta noua victus ꝛ medicine formula.

Catus animal muriceps femi. generis ſm̄ Ser. lib. de grecis latiniſq̄ȝ nominibus. Cati etiam populi ſunt Germanie ſicambris vt inquit Stra. finitimi.

Catulus. pe. cor. ꝓprie ſiḡt Cati hoc eſt felis filiū ꝑꝑ ſagacitatē Uar. Catulus a ſagaci ſenſu ꝛ acuto. Sȝ ponit̄ large ꝓ oī ferarꝫ filio ſiue īmanū ſiue mitiū. Uñ de colubro. Uirg. Catulos tectis atq̄ȝ oua relinquēs ꝛ de leonib⁹. Ply. Raptor appropinquāte tigridis fremitu abijcit vnum ex catulis. Ply. Simie geſtāt catulos quos māſuefacte ītra domos ꝑperere. Idē murū quoq̄ȝ catuli oñtū faciūt. Idē Delphinū catulos noiat. Lacertarꝫ quoq̄ȝ ꝛ ceterorꝫ ſerpentium filij catulo dicuntur. Hinc fit aliud diminutiuū catellus. Accipitur qñq̄ȝ catulus pro ipſo cane. Apul. Catulos ſecum ducens venaticos atq̄ȝ ſagaces. Interdū pro quodam vinculi genere qđ etiam canis dicitur. Plau. Faciam te delicatū catulo vt accubes ferreo. Et catulus nomen fuit viri romani. De quo Luc. lib. ij. Ut catulo iacuit lepidus. Hinc catulaſter catuli imitator. ſicut ab Antonio. Antoniaſter. catulaſter ēt ſignificat ipſum catulū: hoc eſt paruum canē ſiue filium.

Catullus v̄o per duplex. ll. nomen eſt veronenſis poete. A catulo: vt Uar. inquit fit canis animal latrabile.

Catulinus. a. um. quod ex catulo. Unde Plau. catulinam carnem heſitauiſſe romanos oſtendit.

Catularia porta rome dicta eſt q̄ȝ nō lōge ab ea ad placādū caniculę ſidus frugib⁹ numicū rufe canes īmolabantur vt fruges flaueſcētes ad maturitatē perducerentur.

Catulire eſt geſtire ꝛ coitū maris appetere. Uar. Feture principiū admittēdi faciunt veris ꝑncipio. Tū enī dñr catullire i. oſtēdere ſe velle maritari. Plau. Quin meā vxorē vidi catulientē. Hinc catulitio ꝗ̄ đr cū canes maritati querunt quo ēt ꝑe terra aperit̄. Ply. Catulitionē ruſtici vocāt geſtiente nā ſemina accipere: eamq̄ȝ aīam inferente oībus ſatis.

Caua. ę. foramē in quo aues nidificāt. Ply. Multo tñ efficaciſſime ripariarꝫ pulli ita vocant in riparꝫ cauis nidificantes.

Cauus. a. um. ꝓprie concauū vacuū a chaos qđ quaſi vorago ꝗdā erat inanis. Uir. Tum dea nube caua tenuem ſine viribus vmbram. Cauus locus cauatus ſeu el buſo vulgo dicit̄ concauus. Uar. facere his cauos oportet laxiores vbi pullos parere poſſint. Colli. xij. Deinde cauum quē feceris ſurculo obthurato. Idē ſcribit cauum eſſe locū qui inter ędiū parietes relinquebatur patulus vt eſſet.

Cauediū. vt Ply. iunior ī epl̄is dictiōe mutilata ſiue cauū ędiū vt Uarro dictiōe ītegra. locus ē ſub dio vacuus cinctus vndiq̄ȝ porticib⁹ ad cōem oīum vſum. Huius tria ſūt gn̄a. Tuſcanicū corinthiū tetraſtylon diſpluuiatū ꝛ teſtudinatum.

Cauo as. fodio euacuo. Ply. li. xxxvj. In ſyphno lapis eſt ꝗ̄ cauat̄ tornaturq̄ȝ in vaſa coquēdis cibis vtilia: hui⁹ cōpoſita ſūt ꝯcauo excauo ꝛ recauo pe. cor. Ouid. lib. me. Eſt loc⁹ ī geminos vbi brachia ꝯcauat arcus. Hiero. ad Euſto. Quot petras excauet ꝛ habitet coluber in foraminibus earum.

Cauea a cauo fit. ſiḡtq̄ȝ locum ſub terra vacuū atq̄ȝ obſcurum Uñ v̄o in hmōi locis etiā ꝯſueuerunt ferarum cubilia caueas pro ipſis ferarꝫ receptaculis vſurpamus. Apul. Beſtiam factum īmittimus cauee. Sue. Beſtiarꝫ more q̄drupedes cauea coercuit. Et ab harꝫ ſil'itudine pro ſeptis ex ligno: ſiue ex ebore aliaue mā factis in q̄bus auiculas tenemus q̄s vulgo ēt caueas vocāt. Aug. lib. iij. ciui. dei. Uoluerant pulli de cauea ꝛ Mancino ꝯſuli auguriū malū fecerāt. Plau. in Cur. Quia enī in cauea ſi forēt ꝯcluſi itidē vt pulli gallinacei. Itē cauea eſt area in medio theatri in ꝗ̄ equitū ſubſellia ꝯſtituta eſſe cōſueuerūt ꝙ velis tecta cauee ſil'itudinē hērent. Uirg. Hic totum cauee conſeſſum. Plautus in Amphi. Ut conq̄ſitores ſinguli in ſubſellia eant per totam caueam ſpectatoribus. Quandoq̄ȝ ponitur pro populi conſeſſu.

Cauerna. dicit̄ quia caua: grece crypta dicitur hoc eſt concauitas quedā terre vacua atq̄ȝ obſcura. Uñ cauernoſus. a. um pro loco paſſim vacuo ꝛ veluti cauernis pleno.

Caucaſus. pe. cor. mons īdie ęditiſſimus ad ſeptentrionē verſus ſcythas. Indiā a Scythia dirimēs aſper ꝛ in hoſpitalis Uirg. Sed duris genuit te cautibus horrens caucaſus. Hic fertur ſyderibus proximis vnde aſtra maiora viſunt̄: ꝛ eorum ortus occaſuſq̄ȝ diligenter perſpiciūtur. A caucaſo fit caucaſeus. a. um. Uir. Caucaſeaſq̄ȝ refertq̄ȝ volucres.

Cauda: quā vetēs ēt codā dicebāt. Inde caudati ꝛ codati dñr: ꝗ̄ caudas hn̄t. Interdū ponit̄ cauda ꝓ virili mēbro. Hor. in Ser. Quecūq̄ȝ excepit patiēter verbera caude. Idē li. j. Accidit vt quidā teſte caudamq̄ȝ ſalacem demetteret ferro.

Caudacus ſignificat ſuauem ꝛ manſuetum.

Caudex ꝓ cautex d ꝓ t poſito. Sil'r ꝛ codex đr p̄ma pars arboris cui radices adherēt. Liber ſiue tabula. Lac. Caudice deſecto lachrymat ſua gaudia palmes. Uirg. Quin ꝛ codicib⁹ ſectis mirabile dictu. Et caudex ē pl'ium tabularꝫ contextus vñ tabule codices dñr: ꝛ naues q̄bus cōmeatus ſubuehunt̄ caudicarie: ſiue codicarie appellant̄. Uñ Apius Claudius caudex cognominatus eſt qm̄ primus romanis ꝑſuaſit nauem ꝯſcendere. Seneca de breuitate vite. Claudius is caudex fuit ob hoc ipſum appellatur: q̄ȝ plurium tabularum cōtextus caudex apud antiquos vocatur. Unde publice tabule codices dicuntur. Ponitur ꝛ pro dura ſedili ſeu pro ſede meretricia que plerunq̄ȝ ex truncis fieri ſolet. Iuue. Horrida quale facit reſidens in codice pellex.

Caudicalis: ad caudices ſindendos idoneus. Plau. in pſe. Te cum ſeculicali preficio prouincie.

Caudis oppidū Samnij. Uñ caudine furce ꝛ caudine fauces nobilitate inſigni clade ꝛ ignominia quā Romani exercitus ſub Sp. poſthumio a ſemnitibus acceperunt.

Caudicarie naues que cōmeatus per tyberim ſubuehūt ꝙ ex lignis groſſioribus cauatis fierent. Fitq̄ȝ a caudice dum ꝓ trunco ſeu tabula ponitur que ꝛ coadicarie dicuntur.

Caueo es. caui cautū. ſiḡt fugio vitio. Amb. Caueat̄ iracundia: aut ſi ꝑcaueri non pōt cohibeat̄. Interdū cauere eſt attēdere ꝛ diligenter ꝓuidere: vt Caue tibi. i. attende ꝛ prouide ne q̄d mali tibi accidat. Ual. max. Caua tibi roma. Plau. Caue nemo id intelligat. Interdū ſiḡt abſtinere. Et tunc cum ablatiuo mediante ꝑpoſitione ꝯſtruitur q̄ȝuis in ſenſu idē ſit cū fugio: vt Caue ab illo Caue ab errore: qđ ē abſtine ab errore ſeu fuge errorē. Et ſic ſemꝑ hȝ in ſe negationē ſicut alia verba prohibitiua. Unde rectius dicit̄. Caue facias: q̄ȝ caue ne facias: cū tñ idē ſit: ꝛ vtroq̄ȝ mō dictū reperiat̄. Ci. Treba. Tu qui ceteris ne ab eſſedarijs decipiaris caueto. Prop. Tu caue ne triſti cupias pugnare puelle. Dicimus etiā Caue vt facias hoc. Inuenit̄ ꝛ cauo. is. in eadem ſignificatione Hora. in Ser. Uade vale caue ne titubes: mandataq̄ȝ frangas. Ubi ue ſyllaba exiſtente breui imperatiui modi Caue coniugationis tertie eſſe cōuenit. Nam caue a caueo producit ue. Hinc componitur precaueo. quod ē diligenter caueo. Ter. hoc tempus precauere mihi me monet.

Cautum eſt. ſignificat prouiſuȝ eſt. Cautio eſt. Cautione opus eſt: ſeu prouidendum eſt.

Cautus et per ſyncopam catus. ſumitur pro homine prudenti

qui ſibi ſcit cauere. Et nõnunq̃ꝫ pro re cui caueť. Ci. pro Ceci. Quo res mulieri eſſet cautioꝛ. Uñ incautus qui neſcit ſibi cau re. Liui. li. iij. In incautũ hoſtẽ decumana poꝛta erupit

Cautes. vide in dictione cos cotis.

Caurus ventus ab occaſu flans qui ⁊ coꝛus dicitur.

Cauilla. ę. Cauillũ. ⁊ Cauille. Irriſio quędã iocoſa. vulgo ſcritũ ſine calmo dr̃. Plau. pone hoc ſit: aufer cauillã. Idem in tru. Poſtq̃ꝫ in vꝛbem crebꝛo hic factus ſum cauillatoꝛ pꝛobus. Quid ideſt amabo. Iſtęc ridicularia cauillationes vis opinoꝛ dicere: ita vt pauſillũ differat a cauillibus.

Cauillo. as. ⁊ cauilloꝛ aris. deponẽs a caluo. is. fit. l. lr̃a abiecta ſig̃tq̃ꝫ fallacia ⁊ dolo. vtoꝛ. Uñ Boe. ſuꝑ Top. ſcribit cauillationẽ partẽ quandã logices eſſe cũ inq̃t. Colligendi facultas triplici diuerſitate tractať. Aut enĩ veris ⁊ neceſſarijs argumẽtationibus diſputatio decurrit: ⁊ diſciplina vel demõſtratio dr̃. Aut tñ ꝓbabilibus ⁊ dialectica dr̃. Aut apertiſſime falſis ⁊ ſophiſtica ⁊ cauillatoꝛia ꝓhibeť. Sic Sene. ⁊ Ci. cauillationes dixerũt q̃ gręce ſophiſmata nuncupanť. Ulp. Cauillationis nã quã gręci ſophiſticã appellauerũt. Hęc ẽ: vt ab euidẽter veris per bꝛeuiſſimas mutatiões diſputatio ꝑducať. Caius iurecõ. diffinit ꝙ ſit ſubdola ratio quã ꝯſcij nobis mẽdacij vincẽdi tñ cã pꝛoferimus. Ci. li. ij. de oꝛa. accipit cauillationẽ pꝛo gñali quodã facetiarũ gñe tanq̃ꝫ ſcõmate faceto ⁊ cauillo dicaculo ⁊ faceta vꝛbanitate cum inquit. Cũ duo ſint facetiarũ genera. Alterũ ęqualiter in oĩ ſermone fuſum: alterũ per acutũ ⁊ bꝛeue: ſuperioꝛ cauillatio: altera dicacitas noĩata eſt. Idẽ lib. iiij. de natura deoꝛum. Cauillari pꝛo cauillũ dicere accipit. Atq̃ꝫ etiaꝫ in eo cauillatus eſt: ęſtate grauem eſſe aureum amiculũ hyeme frigidum. Sue. in veſpa. Et maxime tamen dicacitatem in defoꝛmibus lucris affectabat vt inuidiam aliqua cauillatiõe dilueret: trãſferetq̃ꝫ ad ſales. Alias ſignificat irriſionem.

Caula. latine ſtabulum dr̃ in quo oues reconduntur. Addita. c. αύλη qđ non ſolũ atriũ vel aulã: ſꝫ etiã ſtabulũ ⁊ oĩa ſepta deſignat. Feſtus a cauo caulam deriuat: ꝙ antiqui añ vſum tectoꝛum oues in antra ducebant: ſciebat ne gręce: ἀπὸ τοῦ καυλῶν. Nam etiam nunc fiunt ex viminibus.

Caulis. in hęrbis: dr̃ ipſum robur ſiue ſtipes. i. ea hęrbe pars vnde ſe ꝑducunt folia aut ramuſculi. Ply. lib. xviij. Sꝫ maioꝛ pars malunt fabalia maturę ſationis q̃ꝫ trimeſtrẽ fructũ eius. Nãq̃ꝫ ſiliquę cauleſq̃ꝫ gratiſſimi ſũt pabulo pecoꝛi. Et accipit ſiliquas pꝛo coꝛticibus: caules pꝛo ſtipitibus. Idem de gentiana. Folio fraxini ſed magnitudine lactucę. Caule tenero pollicis craſſitudine cauo ⁊ inani ex iteruallis foliato trium aliquando cubitoꝛum. Sed quoniã nulla pene herba maioꝛem caulem habet q̃ꝫ bꝛaſſica. ideo pꝛo bꝛaſſica ponitur. Similiter in arboꝛibus ⁊ in vite.

Caulis dr̃ robur ad quẽ alimentũ deferť: ⁊ intelligiť qđ ſupꝛa terrã exurgit. Planta eſt radix vñ alimentuꝫ attrahiť a terra. Ramus qđ a caudice exit. Surculus qui e ramis oꝛitur. Uar. Ex ſarmẽto caules qui nati ſunt de his plurimũ valẽt Uirg. lib. xij. Puberibus caulẽ folijs. Ponitur ⁊ pꝛo q̃buſcunq̃ꝫ holeribus. Iuue. Spes hoĩ caulis miſeris atq̃ꝫ ignis emendus. q̃ñq̃ꝫ pꝛo cauda. Ply. lib. xj. Boum caudis. Lõgiſſimus caulis atq̃ꝫ in ima parte hirtus. Ideꝫ. Aſinis longioꝛ q̃ꝫ ęquis ſed ſetoſus veterinis leoni infima parte vt bobus Soꝛici ⁊ pantheris: non iteꝫ vulpibus ⁊ lupis viloſus ſues intoꝛquent. Canũ degeneres ſub aluum reflectunt. Q̃ñq̃ꝫ ſicut docet Ser. ſumiť pꝛo virili mẽbꝛo. Q̃ñq̃ꝫ pꝛo ferro: ⁊ ꝓ quolibet haſtili. A caulis fiũt compoſita vnicaulis ⁊ multicaulis. Idem lib. xxj. Eſt ⁊ illa differentia ꝙ quędam in his multicaulia ramoſaq̃ꝫ ſunt vt carduus.

Cauliculus diminu. Ply. Hic eſt quidam ipſoꝛum caulium delicatioꝛ tenerioꝛq̃ꝫ cauliculus.

Cauleſco. is. a cauleo eẽ ꝯuenit. Eſt aũt cauleſcere virgaꝫ fieri: ſꝫ q̃ñq̃ꝫ ponatur pꝛo folia ꝑducere. Unde ⁊ decauleſcere ꝯ̃rium qđ ſignificat ſine folijs fieri. Ply. lib. xix. Raphanus vti iucundioꝛ detractis folijs anteq̃ꝫ decauleſcat.

Caulon. oppidũ qđ a Plynio collocať in pꝛima regione italię. Et Stra. in. vj. Cauloniã appellat a locris conditum: vbi vinum optimũ naſciť. Aulon vͦo eſt mons calabꝛię ꝯ tarentinã regionẽ: vt inquit Poꝛphyrio ferax boni vini cuius meminit. Mar. Nobilis ⁊ lanis ⁊ baccho fertilis aulon.

Cauma. atis. latine caloꝛ. ἐξ τοῦ καὶ ομαι λέγεται. Cauſis combuſtio: ⁊ cauſon ęſtus ſeu ardoꝛ.

Cauſia alias cauſea tegmen capitis aptum caloꝛi. Uale. maxi. lib. v. Quemadmodum Antigonus caput Pyrrhi texit cauſia q̃ꝫ velatum caput moꝛe macedonũ habebat. Cauſis eniꝫ gręcę latine combuſtio.

Cauſon ęſtus. Inde ab Hippocrate ⁊ Auicenna cauſon febꝛis ęſtuans appellatur.

Caunus inſula in mari oceano ⁊ ęſtate ⁊ autũno peſtilens pꝛopter ęſtus ac pomoꝛũ copiam. Unde caunij coloꝛe admodũ viridi pallenteſq̃ꝫ exiſtunt in quos olim Stratonicus citharędus verſu homerico ita iocatus eſt. Tale quidẽ genus hominũ quale eſt folioꝛum ab hac ciuitate aduehebantur fici caunee dictę. Cice. lib. ij. de diui. Cum. M. Craſſus exercitum bꝛundiſij imponeret quidam in poꝛtu carycas cauno aduectas vendens cauneas clamitabat.

Caupo generis cõis. Tabernarius hoc eſt eſculentoꝛum potuloꝛumq̃ꝫ venditoꝛ. Ulp. Caupones ⁊ ſtabularios ęque eos accipiemus qui cauponam vel ſtabulum exercent.

Caupona. vocatur tam mulier quę vinum vendit q̃ꝫ ipſa taberna vinaria.

Cauponius. a. um. qđ ad cauponẽ ꝑtinet: vt ars cauponia Iuſt. li. j. Iuſſitq̃ꝫ cauponias ⁊ ludicras artes ⁊ lenocinia exercere

Cauponaria. ę. ars cauponandi.

Cauponoꝛ pe. pꝛo. ſignificat lucri cã quaſi ad cauponem vendito. Ennius. Non cauponantes bellum ſed belligerantes ferro non auro vitam cernamus vtriq̃ꝫ.

Cauſa pꝛopꝛie diciť id ex quo vel pꝛopter qđ. vel per qđ vel a quo aliq̃d fit. Unde q̃ttuoꝛ cauſaꝝ gñ̃a ſcripſit Ariſt. Materialem ex qua aliquid fit. Foꝛmalẽ per quã aliq̃d tale fit. Efficientẽ a qua aliquid fit. Et finalẽ cuius gratia aliq̃d fit Per tranſlationẽ tñ cauſa diciť oĩs actio quã in ſenatu vel in foꝛo habemus. Unde tria eſſe cauſarũ genera ſcribit Cic. demonſtratiuũ: deliberatiuũ ⁊ iudiciale. Ex his tamen magis pꝛopꝛie cauſa dicitur quę iudicialis eſt. Unde ⁊ cauſam pꝛo lite ac controuerſia ponimus: vt Cicero diligenter egit cauſam Milonis. Hinc cauſidici dicunť patroni qui in cauſis iudicijſq̃ꝫ verſantur. Interdum. Cauſa dicitur occaſio. Teren. in Eu. Iãdu aliquã cãm quęrebat quãobꝛẽ aliq̃d inſigne faceret. Interdũ dr̃ excuſatio: vt honeſta eſt cã mei diſceſſus. Interdũ rõ. Ouid. lib. j. faſt. Tpa cũ cauſis latiũ digeſta ꝑ annũ. Interdũ dr̃ oꝛigo. Uñ ⁊ quidã cãm a caſu dictaꝫ exiſtimãt: ꝙ initia ⁊ oꝛigines reꝝ quę cauſę ſunt caſu euenïant. Nõnulli a chaos detracta aſpiratione. ꝙ cõfuſa illa mã pꝛima omnium cauſa fuerit. Alij a gręco καυσις qđ ardoꝛem ſeu incendiũ ſig̃t ꝙ cauſa ſit quę nos accendit ad aliq̃d agendũ. Alij a cauendo ꝙ ea ſit quę cauet vt aliquid agatur aut nõ agať. Et cã pars appellať. Luc. lib. j. Uictrix cã deis placuit ſꝫ victa catoni. Diminutiuũ a cauſa eſt cauſula.

Cauſatiuus. a. um. quod eſt cauſa vt aliquid fiat: vt nimia repletio eſt cauſatiua infirmitatis quãuis etiaꝫ aliquãdo cauſatiuũ dicatur: quod antecedentẽ cauſam ſignificat; ſicut et cauſale: vt coniunctiones cauſales ſeu cauſatiuę.

Cauſarij milites dñr a Liuio lib. vij. qui ꝓpter honeſtã cauſaꝫ puta valitudinẽ a militia ſoluuntur: quaſi valitudinarij ſiue ſontici aut qui oĩno cauſam ⁊ admonitionẽ habeant ex moꝛbo ſenectuteue. Tertius inquit exercitus ex cauſarijs ſenioribuſq̃ꝫ a T. Quinctio conſcribatur: qui vꝛbe męnibuſq̃ꝫ ꝑſidio ſit. Sic cauſaria miſſio dicitur per quã milites ſoluuntur a ſacramento militari. Ulpi. Cauſaria inquit miſſio eſt quę pꝛopter valitudinem laboꝛibus militię ſoluit.

Cauſo as. induco efficio. Hier. ad Euſto. Sępe eteniꝫ in fabis ĩ oꝛdeaceis panibꝰ nimia auditas grãde peccatũ cauſat.

Cauſoꝛ. aris. depo. ſignificat rei geſtę cauſam affero ſeu reperio: ⁊ excuſationẽ adduco. Sue. Syllanũ item ſocerũ adne

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cē ſecandaſq; nouacula fauces cōpulit cauſatus q̄ ſe ingreſſum turbatius mare nō eſſet ſecutus. Gel. Negociū ſibi eſſe cauſatur. Uirg. Cauſando noſtros in lōguȝ ducis amores. Cauſari ēt culpare eſt. Hiero. ꝯtra Uigil. Cauſabant̄ quondā apl'i q̄ piret vnguētū ſed dn̄i voce correcti ſunt: Idē contra Ruſi. Quicq̄d enī me nō feciſſe cāris q̄re nō ipſe feciſti:

Cauſificor. cauſam dico. Plau. in aul. Nō cauſificor quin ego illam habeam potiſſimum.

Cauterium. Inſtrumētū eſt quo note ip̄rimunt̄: ⁊ morbi alioquin inſanabiles inuri ſolent. Preterea canteriū in pictorū inſtrumentis continet̄ quo bituminationes ⁊ fortiores queq; conglutinationes concoquuntur.

Cayſter fluuius Lydie ſardibus proximus ἀπὸ τοῦ καιεσθαι hoc ē amburi qm̄ ꝓpinquus ſit catacecaumene q̄ pars eſt Epheſie p̄torida ⁊ deuſte ſimilis nulla preter vitē arbore ſed vino p̄ſtantiſſimo qd̄ Uictr. ⁊ Plyni⁹ catacecaumeniten ex hac origine denominant. Hinc Cayſtranus camp⁹ Stra. Poſt egreſſum cayſtri amnis lacus eſt ſelenſius cognomine in alterum ſtatim lacum interfluens.

Cayſtrus fe. generis. vrbs eſt Cilicie mediterranea.

C ante E

Cecrops. prim⁹ athenienſiū rex q̄ ān̄is quinquaginta regnauit. Hic athenas īſtaurauit. A cecrops fit cecropi⁹. a. um. poſſeſſiuū. Uirg. li. iiij. geor. Cecropius inat⁹ apes amor vrget habendi. Cecropis. idis p̄ronymicum femininū. Et cecropide athenīēſes dicti ſūt. Suidas noſter κεκροφαὶ γυπτιος ωμ το γενος ωκησε τας ἀθηνας οθεμ κεκρωπιδαι οι ἀθηναι.

Cecryphalea ꝓmontorium ſeu inſula ī peloponenſo vbi athenienſes ab egyneptis prelio ſuperati fuerunt.

Cedo. is. ſſi. ſſum. Uide in dictione cedo. is.

Cedrus. arbor maxima que in edificiis vtilitatē p̄ſtabat: eo q̄ huiuſmodi materies ⁊ ꝓcera ſit nec oneroſa parietibus Ei⁹ folia ad cup̄ſſi ſimilitudinē reſpondēt lignū iucundi odoris. eſt ⁊ diu durans nec a tinea vnq̄ exterminatur. Uirg. li. ij. geo. Dant alios alie fetus dant vtile lignū nauigijs pinos domibuſq; cedrumq; cypreſſos. Ex hac arbore naſcitur oleuȝ quod cedreū dicitur vt Uict. li. ij. inq̄t Quo relique res cuȝ ſunt vncte vti ēt libri. a tineis ⁊ carie nō ledunt̄. Iuxta queȝ ſenſum. Perſius dixiſſe videt̄. Et cedro digna locut⁹. Hinc fit nomen poſſeſſiuum. Cedrinus. a. um.

Cedrea p̄mus ſudor q̄ defluit in canali dum pix fit cui tāta eſt vis vt ī egypto corpa hoīuȝ defunctoꝝ ea perfuſa ſeruentur

Celene pluralis tantum numeri: fuit vrbs phrygie. Luc. Lugēt dānate phebo victore Celene. Poteſt tamen declinari ſingulari numero Celena. e.

Celeno. cū dipth. fuit vna ex harpyis: ⁊ atrum ſeu tenebroſum ſignificat. grece κε λαινος

Celebris ⁊ hoc celebre pe. cor. diſtinguit̄ a frequēti. q̄ frequēs dicat̄ creber ſiue de loco: ſiue de re aīata: vt frequens miles frequens ſenatus. i. creber copioſus: multus: frequentes domus. i. crebre mlt̄e: Aliq̄n dicitur qd̄ ab alijs frequentat̄. vt frequens locus: frequens tēplū in qd̄ multi ꝯueniunt. Et infrequens paꝝ frequentatū: vt infrequens foꝝ. ī qd̄ pauci vel raro cōueniunt. Phenix infrequens auis. i. q̄ rara reperitur Ci. Rei militaris te infrequentē tradidiſti. i. fugientem a ſignis ⁊ raro ipugna intereſſentē. Celebris v̄o ꝓprie dicitur velox Acti⁹ celebri gradu celeraſſe decet. Qm̄ v̄o accelerare gradū frequētare ē: factū ē vt celebre ꝑ frequēti accipiat̄ ⁊ q̄ ī oīuȝ ore verſat̄. Et hoc paſſiue tā ad rē q̄ ad ꝑſonā relatū. Ci. li. ij. ad heren. Locus q̄rit̄ celebris ne ſit: an deſertus. i. q̄ celebrat̄. Hinc celebritas frequētia. Quint. Ante omnia futurus orator cui in magna celebritate ⁊ in media rep. viuendum eſt aſſueſcat a puero non reformidare homines.

Celebro. as. frequento. Uar. Cui non tam cura erat vt templa deoꝝ q̄ vt popinas celebraret. Per trāſlationē tn̄ qm̄ q̄ frequētamus ēt colimus. celebrare ꝑ colere ⁊ venerari ponit̄ ⁊ celebritas ꝑ cultura atq; honore. Hinc celebrare laudib⁹ ⁊ v̄tutū celebritate dicim⁹. Itē celebriorē ⁊ celeberrime ꝑ honoratione ⁊ honoratiſſimū. Celeberiter. cū cultu ⁊ honore.

Celebreſco. celebris fio Actius ⁊ q̄liſcūq; fama celebreſcat tua

Celetes pe. ꝑ. grece οτι κε λευωκε λητες exhortor vocāt̄ eq̄ q̄ ad curſuȝ ſoli adhibent̄. ſiue bigis vel quadrigis etiam nauigia vt his tp̄ibus fieri ſolet. Nā qui bigis q̄drigiſue adhibeant̄ ad curſum deſultorij dicebantur. Ply. Antiq̄ celetas tn̄ dicebāt in ſacris. Poſtea v̄o ⁊ q̄ bigis vel q̄drigis viciſſent latine dn̄r deſultorij. q̄ ex his facile deſiliatur.

Celer idem eſt quod velox. a quo celerrimus ⁊ celerimus funt ſuperlatiua ſm̄ Priſcia. Celero. as. pe. cor. celeriter aliquid facio. A quo Accelero compoſitum.

Celeuſma clamor nautaꝝ ⁊ aliorū cuȝ vno aliquid iubente omnes vniformiter reſpondent q̄ſi ſibi inuicē iubentes. Hiero. apud hieremiam Celeuſma quaſi calcātum concinetur. aduerſus omnes habitatores terre.

Celo. as. abſcondo. ſiue ſciri nolo. Et ꝯſtruit̄ modo cū vno duntaxat actō. Lact. li. v. Utrū ne ꝯfitebitur fugitiuū ſe vel peſtilentē domū vendere: an celabit emptorē. Modo cū duobus. Plau. in bac. Aedepol feciſti furtū etati malū cum iſtec flagitia me celauiſti ⁊ patrē tuū. Modo cū ablatiuo mediante p̄poſitione. Ci. Treba. Sed baſſus noſter de hoc me libro celauit. At cū paſſiue ponitur res ſiue perſona per quaȝ quis aliquem celauit ponitur in noīatiuo. Teren. in Eu. Ubi vbi eſt diu celari non poteſt.

Cello. is. quo veteres vtebantur pro cedo: nūc cōpoſitis tn̄ vtimur ex cello ⁊ precello. quod eſt excedo ⁊ antecedo.

Celſus. a cello. altus. ſublimis excellens a quo celſitudo pro excellentia.

Cellatim. aduerbiū ſignificat abſcondite. Gel. Quam maxime cellatim poterat in inſidijs duo diſponit.

Cella dicta eſt q̄ in ea cellentur q̄ cē volumus occulta. Greci Apothecā dn̄t in qua res eſcudente ⁊ potulēte reponūt̄ q̄uis ꝓprie apotheca cella vinaria ſit. Capit autem cella ſignificata ꝑ vt illi adiectiua iungunt̄. vt cella vinaria: cella carnaria. cellā farinaria. cella pomaria. cella lignaria. cella libraria. cella caſearia. Et oīs locus in quo q̄d reponitur cella dr̄ Un̄ Uirg. Fauorū cauernas cellas vocauit cū ait Diſtēdūt nectare cellas. Itē loca in quibus lauamur aut vngimur in domo celle dn̄r. Et loca quo religioſi ſe ad q̄eſcēdū ꝯferunt celle vocantur. A quo noīe Hiero. formauit diminu. Unaqueq; inq̄t cellulaȝ adeat benedictiōe matris ſuſcepta. Et cella ps tēpli erat ſacratior in quā īgredi fas nō erat. Unde apud Gel. legitur Scipionē in capitolium veniſſe: iuſſiſſeq; cellā iouis aperiri: ibiq; ſolū demoratum fuiſſe. Li. li. iij. In cella Iouis optimi maximi habitaret exul.

Cellariū: videt̄ ea figura dici: qua granariū: panariū: vt ꝑ cella ac repoſitorio accipiatur. Sed eſt paucorū dierū: pen⁹ longi tp̄is. Hāc cellā promptuariā ſeu promptuariū appellāt ī quo ꝯdunt̄: ⁊ ex quo ꝓmunt̄ ad victū neceſſaria. Hie. Cōſiderate coruos quib⁹ nō eſt cellariū neq; horreū ⁊ deus paſcit illos. Un̄ in ſacris lr̄is cellaria pro ſepulchris poni ſolēt. vt ē illud ꝓphicū pp̄lus meus intra in cellaria tua. aliquātuluȝ donec ira mea tranſeat. Ubi Hier. Cellaria ſepulchra ſignificant de q̄bus hoc vtiq; ꝓfert̄ qd̄ ꝯditū fuerit. A penore ēt is locus penariū ⁊ penuria ſeu penaria cella nuncupat̄. Li. ī ver. M. Cato ſapiens cellā penuriā reip. noſtre nutricem plebis romane ſiciliam nominauit. Huius diminutium eſt Cellariolū. Hiero. Sunt ⁊ culine ī templo ſunt ⁊ cellariola.

Cellarius qui in cella prepoſitus eſt: vt rōnes ſalue ſint: aut penoribus recondendis. Col. Ut cib⁹ ⁊ potus ſine fraude a cellarijs p̄beat̄. Plau. in cap. Prome q̄duis te facio cellarium Idem cellarios ꝓmos ⁊ ꝯdos vocat q̄ ⁊ deintus ꝓmant: et intus condant. Ait enim in pſeu. Promus ⁊ condus ſum ꝓcurator peni. Auſo. Promuſq; condus magis.

Cellaria loc⁹ vbi cōdit̄ vinū. Plau. ī mili. Ego eijciar cellaria.

Celox. genus nauicule breuis a celeritate. Apul. li. de rep. Qui celocem regere neq̄t: onerariam petit. Hanc et celotim vocant ⁊ oxyam. Hanc rhodij inuenerunt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN